

Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“

1. Üldalused

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt.

Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu; omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

1.2. Ainevaldkonna kirjeldus

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevõime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeele klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse

kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoonel suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomeoskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti / vene keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitlusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule.

Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentsed ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtteja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

2. Aine: Eesti keel

2.1. Õppe- ja kasvatus eesmärgid kooliastmeti

Eesti keele oskus on nii aineõpetuse eesmärk kui ka õppekavas sätestatu omandamise alus. Eesti keele oskus kõnes ja kirjas pole üksnes inimese identiteedi, tema mõtlemis- ja tundevõime kujunemise alus, vaid ka jätkusuutliku ja ennastjuhtiva õppimise eeldus kogu edasiseks eluks. Kui õpilane mõistab eesti keele tähtsust sotsiaalse suhtluse vahendina ja rahvusliku kultuuri kandjana, kujuneb ta täisväärtuslikuks ühiskonnaliikmeks, kes suudab ennast erinevates suhtlusolukordades selgelt ja lususalt väljendada, mõistab erinevaid tekste, on võimeline argumenteerima ja mõtestatud teksti looma.

Põhikoolis pannakse alus õpilaste sotsiaalsele kirjaoskusele, st oskusele kasutada keelt teadlikult ja kriitiliselt isiklikus ja avalikus elus, õppe- ja tööolukorras. Õpilastes kujundatakse teadmisi ja oskusi, mis hõlmavad keelt, selle variante, eri tüüpi ja liiki tekste ning mis lubavad toime tulla suulise ja kirjaliku suhtlusega, tekstide vastuvõtu ja loomisega. Keeleõpetuse kõrgeim siht on aidata õpilasel kujuneda iseseisvaks teksti vastuvõtjaks ja loojaks, kes on omandanud tänapäeva eesti kirjakeele.

1.–4. klassis on eesti keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. I kooliastmes loeb õpilane vähemalt kümme, 4. klassis vähemalt neli tervikteost eesti või maailma lastekirjandusest. Alates 5. klassist on eesti keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamisoskust.

I kooliastmes keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemisja kirjutamisoskuse arendamisega. Esmase kirjutamisoskuse kujundamisest sõltub edasise kirjaliku eneseväljendusoskuse tõhusus. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist.

Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Loetav käekiri on alus kirjalikule eneseväljendusele viisil, kus ka teised kirja pandust aru saaksid. Esimeses kooliastmes on oluline saavutada sihipärane kirjutamisoskus, samuti oskus oma mõtteid kirjalikult väljendada. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja küsimuste toel arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumus, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II ja III kooliastmes kujundatakse õpilaste teadmisi ja oskusi neljas õppevaldkonnas: suuline ja kirjalik suhtlus, teksti vastuvõtt, tekstiloomine ning keeleteadlikkus. Siingi on eesti keele õpetamise keskmes (tervik)tekstid ja katkendid või tekstikorpused ning nendega seotud tekstitoimingud. Keelepädevuse tagab võimalikult eripalgeline, kuid autentne ja adekvaatne tekstivalik, mis võimaldab omandada keeleteadmisi ja kujundada hoiakuid.

Suhtlemisõpetusega kujundatakse oskust kasutada multimodaalses suhtluses eri kanaleid ja keskkondi (sh netikeskkonda), oskust arvestada suhtlemisel eesmärgi, partnerit ja olukorda, oskust vahendada teavet, väljendada oma arvamusi ja hinnanguid. Tähelepanu pööratakse ka netiturvalisusele. Suhtlusoskuse arendamisel tehakse informatiivseid esitlusi (nt raamatututvustusi) nii individuaalselt kui ka koostöös.

Teksti vastuvõtu õpetusega kujundatakse oskust tekste leida ja valida, eesmärgipäraselt lugeda ja kuulata, samuti rakendatakse erinevaid lugemis- ja kuulamisvõtteid ning süvendatakse oskust teksti mõista ja sellele reageerida. Arendatakse kriitilise lugemise oskust ning analüüsitakse erinevaid tarbetekste. Elulähedaste ja tähenduslike aine- ja muude tekstide käsitus lõimitakse tekstide ülesehitusliku eripära, sõnavara, grammatika ja õigekeelsuse õpetamisega, et kujundada õpilases loomulik keeleteadlikkus.

Tekstiloomine õpetusega kujundatakse mitmekülgselt ja eesmärgistatud eneseväljendusoskust, mille puhul õpilane tajub situatsiooni ja adressaati ning suudab oma mõtteid selgelt ja täpselt, tekstiliigile omasel viisil väljendada. Jutustavate, kirjeldavate ja arutluselementidega tekstide kõrval hõlmab kirjutamine avarat tekstivälja alates tarbetekstidest kuni ilukirjanduseni. Tekstiloomes on põhirõhk kirjutamise protsessil, õpilane järgib kirjutamise etappe alates eeltööst kuni lõpptulemuse vormistamise ja viimistlemiseni.

Keeleteadlikkuse õpetusega avardatakse keeleteadmisi, omandatakse õigekeelsuspõhimõtted, kujundatakse eesti keelt väärtustavat hoiakut. Arendatakse oskust tänapäeva eesti kirjakeelt teadlikult kasutada, kujundatakse arusaamist keele arengust ja muutumisest ning murrete eripärast. Keeleteadlikkust, mis peab tagama korrektse ja mitmekülgselt kirjakeele omandamise, õpetatakse muude tekstitoimingute osana.

Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning kirjutatakse eri liiki tekste. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata. Keeleallikate kasutamine lõimitakse tekstiloomesse, st, et õpilane oskab teabe põhjal langetada teadlikke keelevalikuid, mis arvestavad suhtlusolukorra sobivust. Tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

2.2. Temaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

2.2.1. I kooliaste

1. klass (245 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline keelekasutus			
Helide ja häälte ning häälikute eristamine. Hääliku pikkuse eristamine. Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Kuuldud jutu ümberjutustamine. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Sobivate kõnetuste valik suhtlemisel. Sõnavara arendamine. Mõtete väljendamine terviklausetena. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus.	Õpilane: - vastab küsimustele, kasutades lühivastuseid ja ka täislauseid; - annab küsimustele toetudes edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; - avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta, märkab erinevusi ja sarnasusi; - oskab suhtlusolukordades küsida, paluda, selgitada, keelduda, vabandust paluda, tänada.		
Lugemine			
Trükitähtede tundmaõppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Sõna, lause ja teksti sisu mõistmine. Kahekõne lugemine. Loetud raamatust jutustamine ja loetule emotsionaalse hinnangu andmine.	Õpilane: - loeb häälega; - loeb õpitud teksti ette; - töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; - vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; - on lugenud läbi vähemalt 3 eesti	Väärtused ja kõlblus: üldinimlikud ja ühiskondlikud väärtused; inimeste erinevused ja nendega arvestamine; julgus astuda välja taunimisväärsate tegude ja hoiakute vastu. Tervis ja ohutus: tervist ja turvalisust väärtustav inimene.	Keeled: kultuuride erinevused, sarnasused. Matemaatika: tekstülesannete lugemine, arvsõnade õigekiri. Loodusõpetus: kohanimekirjutamine, looduse väärtustamine. Inimeseõpetus: suhtlemine sõpradega, õpetajatega,

Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, luuletus, kahekõne, näidend, piltjutt. Tekstid järgnevatest temavaldkondadest: Väärtused ja kõlblus (ausus, erinevus teistest, minu hobid ja huvid, minu tervis, rikkus ja vaesus, käitumine ja selle tagajärg); Kodus ja koolis (pereking, kodu turvalisus, üksteisest hoolimine ja teiste aitamine, sõbrad ja sõpruse hoidmine, sallivus); Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus (kodukoha elu ja pärimused, kultuuride mitmekesisus muinasjuttude ainetel); Mängiv inimene (ringmängud ja mängulust, sõnamängud, võlumaailm); Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng (loodus minu ümber, loomaliik); Kodanikuühiskond ja rahvussuhted (minu kodumaa, tavad ja pühad); Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon (arvuti/teler kui silmaringi avardaja).	ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatutest.	Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: suhtlus- ja koostööoskused; eneseanalüüs; oma arvamuse kujunemine. Kultuuriline identiteet: minu juured; Eesti murded; kultuurilised erinevused. Keskkond ja jätkusuutlik areng: sotsiaalselt aktiivne, keskkonnateadlik, vastutustundlik inimene. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühiskondlikud probleemid ja nende lahendused; ideest teostuseni Teabekeskond: info hankimine erinevatest allikatest; info kriitiline hindamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: kaasaja infoühiskonna võimaluste kasutamine.	pereliikmetega. Kehaline kasvatus: tervislike eluviiside propageerimine. Tehnoloogia: ohutusnõuete selgitamine. Muusika: laulutekstide lugemine, pähe õppimine. Kunst: tutvumine erinevate materjalidega.
Kirjutamine			
Kirja eelharjutused. Joonistähete kirjutamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.	Õpilane: - kasutab kirjutades õigeid tähekejuksid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; - kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti		

Teksti ära kiri tahvlilt ja õpikust. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine. Lausete moodustamine. Häälik, silp, sõna, lause, tekst. Täis- ja kaashäälikud. Tähed ja tähestik, tähestikjärjestus. Sõnavara.	maha, paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; - eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikuid; - piiritleb lause; - teab peast tähestikku ja koostab lihtsamaid loendeid tähestikjärjestuses;		
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Aastaajad. Sügis/ luulekonkurss „Sügis“, sügisnäitus	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida sügisega seotud sõnu (sügiskuud, sügise tunnused, sügisannid, riietusesemed sügisel).	Loetakse eesti keeles sügisluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse sügist ja kirjutatakse juurde mõned sügisega seotud sõnad. Foto sügisest (näit üks kindel puu või põõsas).
Asjad ja materjalid/ mardi- kadripäev. Jõulukaunistused. Jõululaat. Aastavahetuse kontsert.	Omandada teadmisi rahvakalendri tähtpäevadest (mardi-, kadripäev, jõulud), õppida nende tähtpäevadega seotud sõnu ja materjale, millest valmistatakse jõulukaunistusi, mardimaske jne.	Loetakse mardi- ja kadripäeva ning jõuludega seotud tekste ning luuletusi. Õpitakse luuletusi ja laule pähe.
Aastaajad. Talv / talvejoonistuste ja -luuletuste konkurss.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida talvega seotud sõnu (talvekuud, talve tunnused, riietusesemed talvel).	Loetakse eesti keeles talveluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse talve ja kirjutatakse juurde mõned talvega seotud sõnad. Foto talvest (sama puu või põõsas).
Elus ja eluta / teatevõistlused.	Väljendada end selgelt ning asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult.	Õpitakse tundma mõisteid elus ja eluta ning erinevate loomade liikumisviise (loetakse, kirjutatakse ning joonistatakse), mida rakendatakse teatevõistlustel.

Aastaajad. Kevad / perepäev.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida kevadega seotud sõnu (kevadkuud, kevade tunnused, riitusesemed kevadel).	Loetakse eesti keeles kevadluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse kevadet ja kirjutatakse juurde kevadega seotud sõnad. Foto kevadest (sama puu või põõsas).
Aastaajad. Suvi / aastaegade õpimapp.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida suvega seotud sõnu (suvekuud, suve tunnused, riitusesemed suvel).	Loetakse eesti keeles suveluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse suve ja kirjutatakse juurde suvega seotud sõnad. Foto suvest (sama puu või põõsas).

2. klass (210 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline keelekasutus			
Hääliku pikkuse eristamine. Täis- ja kaashäälikud. Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Õpetaja ja kaaslase kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslase ettelugemise kuulamine. Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti (õigsus, pausid, intonatsioon mõtte toetajana) kaupa. Kuuldud jutu (muinasjutt, lühijutt lapse elust jne) ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele. Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Häälde harjutamine, hääle	Õpilane: - vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ja lühivastuseid; - annab küsimustele toetudes arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; - avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta, märkab erinevusi ja sarnasusi ning kirjeldab neid; - leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu; - oskab suhtlusolukordades küsida, paluda, selgitada, keelduda, vabandust paluda, tänada; - mõtleb loole alguse ja lõpu; - esitab peast luuletuse või lühiteksti.		

tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid. Sõnavara arendamine: sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste esitamine ning neile vastamine. Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine. Enese ja teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel.			
Lugemine			

Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannet esitus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse jm). Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord jne) lugemine. Sõna, lause ja teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Loole algus ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine ja loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt. Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri. Tarbe- ja teabetekst: teade,	Õpilane: - loeb nii häälega, kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; - loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; - töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; - vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; - eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ja keeldu; - tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; - on lugenud vähemalt 3 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatutest; - teab nimetada mõnd lastekirjanikku.	Väärtused ja kõlblus: üldinimlikud ja ühiskondlikud väärtused; inimeste erinevused ja nendega arvestamine; julgus astuda välja taunimisväärtete tegude ja hoiakute vastu. Tervis ja ohutus: tervist ja turvalisust väärtustav inimene. Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: suhtlus- ja koostööoskused; eneseanalüüs; oma arvamuse kujunemine. Kultuuriline identiteet: minu juured; Eesti murded; kultuurilised erinevused. Keskkond ja jätkusuutlik areng: sotsiaalselt aktiivne, keskkonnateadlik, vastutustundlik inimene. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühiskondlikud probleemid ja nende lahendused; ideest teostuseni. Teabekeskond: info hankimine erinevatest allikatest; info kriitiline hindamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: kaasaja infoühiskonna võimaluste kasutamine.	Keeled: kultuuride erinevused, sarnasused. Matemaatika: tekstülesannete lugemine, arvsõnade õigekiri. Loodusõpetus: kohanime kirjutamise, looduse väärtustamine. Inimeseõpetus: suhtlemine sõpradega, õpetajatega, pereliikmetega. Kehaline kasvatus: tervislike eluviiside propageerimine. Tehnoloogia: ohutusnõuete selgitamine. Muusika: laulutekstide lugemine, pähe õppimine. Kunst: tutvumine erinevate materjalidega.
--	---	---	--

tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja- ning muu meediatekst. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna. Õppekirjanduse teemavaldkonnad: Väärtused ja kõlblus (ausus, erinevus teistest, minu hobid ja huvid, minu tervis, rikkus ja vaesus, käitumine ja selle tagajärg); Kodus ja koolis (perekeskkond, kodu turvalisus, üksteisest hoolimine ja teiste aitamine, sõbrad ja sõpruse hoidmine, sallivus; Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus (kodukoha elu ja pärimused, kultuuride mitmekesisus muinasjuttude ainetel); Mängiv inimene (ringmängud ja mängulust, sõnamängud, võlumaalilm); Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng (loodus minu ümber, loomaliiklused); Kodanikuühiskond ja rahvussuhted (minu kodumaa, tavad ja pühad); Teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon (arvuti/teler kui silmaringi avardaja)			
--	--	--	--

Kirjutamine

Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida.
Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine.
Töö vormistamine, puhtus, käekirja loetavus ning kuupäeva kirjutamine.
Teksti ära kiri tahvlilt ja õpikust.
Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi.
Oma kirjavea pirandamine.
Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine.
Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitus.
Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.
Jutu kirjutamine pildi täiendusena (pildiallkiri, tegelaskõne jne).
Jutule alguse ja lõpu kirjutamine.
Sündmusest ja loomast kirjutamine.
Omakirjutatud teksti üle kaaslastega arutamine.
Hääil, silp, sõna, tekst.
Täis- ja kaashäälikud.
Tähed ja tähestik, tähestikjärjestus.
Häälikupikkuse ning häälikuühendi märkimine kirjas.
Tähtede i ja j õikekiri; h-täht sõna alguses.
Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes.

Õpilane:

- kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga;
- kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti maha, paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt; eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset;
- eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid;
- märgib kirjas õigesti häälikuid ja kaashäälikuühendit;
- kirjutab õigesti asesõnu;
- kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed;
- piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;
- kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise põhjal;
- koostab kutse, õnnitluse, teate;
- teab peast tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses.
- nimetab oma pereleikmeid ja jutustada oma perest;
- võrdleb era- ja kortermaja ning majade sisustust linnas ja maal;
- räägib mardi- ja kadripäevast ning hingedepäevast;
- eristab suluta kaashääliku pikkust;

Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetuses. Silbitamise ja poolitamise alused. Liitsõna. Ainsus ja mitmus. Olevik ja minevik. Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma loetelus. Koma et, sest, aga, kuid, siis puhul. Sidesõnad, mis ei nõua koma. Sõnavara. Lähedase ja vastandtähendusega sõna.	- alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti, küsimärgiga või hüüumärgiga; - eristab kõnes minevikku ja olevikku.		
---	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Organismid ja elupaigad / sügisnäitus, luulekonkurss.	Väärtustada eesti keelt. Lugeda eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest. Kirjutada eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades. Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult.	Otsitakse erinevatest allikatest infot organismide kohta. Vaadeldakse ja uuritakse erinevaid organisme ja nende elupaiku ning vaatlustulemused pannakse kirja (esitlus). Valmis töö esitatakse klassile.
Inimene / enesevaatlus (liikumise- ja toitumispäevik)	Kujundada lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustada lugemist.	Loetakse tekste liikumise vajalikkusest ning erinevatest liikumisviisidest ja tervislikust toitumisest. Täidetakse liikumise- ja toitumispäevikut ning tehakse järeldusi tervislike eluviiside kohta.

Mõõtmine ja võrdlemine / enese mõõtmine (pikkus, kaal, temperatuur)	Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult. Õppida mõõtmise ja võrdlemisega seotud sõnavara.	Õpitakse selgeks mõisted mõõtmine, võrdlemine, pikkus ja selle ühikud, kaal ja selle ühikud, temperatuur ja selle ühikud. Mõõdetakse ennast õppeaasta algul ja lõpus ning võrreldakse tulemusi.
Ilm / ilmavaatluspäevik	Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult. Õppida ilmastikunähtustega seotud sõnavara.	Õpitakse selgeks teemakohased sõnad ja kasutatakse neid ilmavaatluspäeviku täitmisel. Võrreldakse oma tulemusi teistega ning analüüsitakse erinevuste põhjusi. Uuritakse erinevaid allikaid ning tutvustatakse klassile täna ja homset ilma.

3. klass (210 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline keelekasutus			
Hääliku pikkuse eristamine. Täis- ja kaashäälikud. Häälde- ja intonatsiooniharjutused. Tempo, hääletugevuse ja intonatsiooni esiletoomine ettelugemisel, dramatiseeringus jm esitluses. Õpetaja ja kaaslase kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslase ettelugemise kuulamine. Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine.	Õpilane: - vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ja lühivastuseid; - annab küsimustele toetudes arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; - avaldab arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta, märkab erinevusi ja sarnasusi ning kirjeldab neid; - leiab väljendumiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu; - oskab suhtlusolukordades küsida, paluda, selgitada, keelduda, vabandust paluda, tänada; - mõtleb loole alguse ja lõpu;		

Õpetaja etteloeatud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine. Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti (õigsus, pausid, intonatsioon mõtte toetajana) kaupa. Kuuldud jutu (muinasjutt, lühijutt lapse elust jne) ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ning nende ütlustele. Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine vastavalt olukorrale. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumine, tänamine) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid. Sõnavara arendamine: sõnatähenduste selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Mõtete väljendamine terviklausetena. Küsimuste esitamine ning neile vastamine.	esitab peast luuletuse või lühiteksti.		
---	---	--	--

Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal. Aheljutustamine. Sündmuse, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) peast esitamine. Enese ja teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. Arutlemine paaris ja rühmas: oma suhtumise väljendamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslaste arvamuse küsimine.			
Lugemine			
Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannet esitus. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse jm). Lugemistehniliselt raskete sõnade ning sõnaühendite lugema õppimine.	Õpilane: - loeb nii häälega, kui ka endamisi ladusalt ja teksti mõistes; - loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; - töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; - vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta; - eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku ja keeldu;	Väärtused ja kõlblus: üldinimlikud ja ühiskondlikud väärtused; inimeste erinevused ja nendega arvestamine; julgus astuda välja taunimisväärsete tegude ja hoiakute vastu. Tervis ja ohutus: tervist ja turvalisust väärtustav inimene. Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine: suhtlus- ja koostööoskused; eneseanalüüs; oma arvamuse kujunemine.	Keeled: kultuuride erinevused, sarnasused. Matemaatika: tekstülesannete lugemine, arvsõnade õigekiri. Loodusõpetus: kohanime kirjutamine, looduse väärtustamine. Inimeseõpetus: suhtlemine sõpradega, õpetajatega, pereliikmetega. Kehaline kasvatus: tervislike eluviiside propageerimine.

Oma ja kaaslaste lugemistehnika hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine tahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord jne) lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jne), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lastekirjanduses. Sõna, lause ja teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi. Teksti jaotamine osadesks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole algus ja lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Töö tekstiga: õpitavate keelendite, sünonüümide, otsese ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku kasutamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine.	- tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna ja kirja; - mõistab tabeleid, diagramme, skeeme ja tingmärke - on lugenud vähemalt 4 eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatutest; - teab nimetada mõnd lastekirjanikku.	Kultuuriline identiteet: minu juured; Eesti murded; kultuurilised erinevused. Keskkond ja jätkusuutlik areng: sotsiaalselt aktiivne, keskkonnateadlik, vastutustundlik inimene. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: ühiskondlikud probleemid ja nende lahendused; ideest teostuseni. Teabekeskkond: info hankimine erinevatest allikatest; info kriitiline hindamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: kaasaja infoühiskonna võimaluste kasutamine.	Tehnoloogia: ohutusnõuete selgitamine. Muusika: laulutekstide lugemine, pähe õppimine. Kunst: tutvumine erinevate materjalidega.
--	--	---	--

Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine ja loetule emotsionaalse hinnangu andmine. Vajaliku raamatu leidmine õpetaja abiga ja iseseisvalt. Tekstiliikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri. Tarbe- ja teabetekst: teade, tööjuhend, eeskiri, retsept, saatekava, sõnastik, sisukord, õpikutekst, teatmeteose tekst, ajalehe- ja ajakirja- ning muu meediatekst. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Ilukirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna. Õppekirjanduse teemavaldkonnad: Väärtused ja kõlblus (ausus, erinevus teistest, minu hobid ja huvid, minu tervis, rikkus ja vaesus, käitumine ja selle tagajärg); Kodus ja koolis (perekeskkond, kodu turvalisus, üksteisest hoolimine ja teiste aitamine, sõbrad ja sõpruse hoidmine, sallivus);			
--	--	--	--

Omakultuur ja kultuuriline mitmekesisus (kodukoha elu ja pärimused, kultuuride mitmekesisus muinasjuttude ainetel); Mängiv inimene (ringmängud ja mängulust, sõnamängud, võlumaalilm); Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng (loodus minu ümber, loomalood); Kodanikuühiskond ja rahvussuhted (minu kodumaa, tavad ja pühad); Teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon (arvuti/teler kui silmaringi avardaja).			
Kirjutamine			
Väikeste ja suurte kirjatähtede õppimine, õiged tähekujud ning seosed, ühtlane kirjarida. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine, puhtus, käekirja loetavus ning kuupäeva kirjutamine. Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea pirandamine. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitus. Lausete moodustamine, laiendamine ja sidumine tekstiks.	Õpilane: - kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid ning kirjutab loetava käekirjaga; - kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti maha, paigutab teksti korrektselt paberile ning vormistab vihiku/õpilaspäeviku nõuetekohaselt;eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühndit, silpi, sõna, lauset; - eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; - märgib kirjas õigesti häälikuid ja kaashäälikuühendit; - kirjutab õigesti asesõnu;		

Jutu kirjutamine pildi täiendusena (pildiallkiri, tegelaskõne jne). Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Sündmusest ja loomast kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslastega arutamine. Hääil, silp, sõna, tekst. Täis- ja kaashäälikud. Tähed ja tähestik, tähestikjärjestus. Häälikupikkuse ning häälikuühendi märkimine kirjas. Tähtede i ja j õikekiri; h-täht sõna alguses. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade ja ilmakaarte nimetuses. Silbitamise ja poolitamise alused. Liitsõna. Ainsus ja mitmus. Olevik ja minevik. Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma loetelus. Koma et, sest, aga, kuid, siis puhul. Sidesõnad, mis ei nõua koma. Sõnavara. Lähedase ja vastandtäheendusega sõna.	- kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed; - piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi; - kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ning kontrollib kirjutatut näidise põhjal; - koostab kutse, õnnitluse, teate; - teab peast tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses. - nimetab oma pereliikmeid ja jutustada oma perest; - võrdleb era- ja kortermaja ning majade sisustust linnas ja maal; - räägib mardi- ja kadripäevast ning hingedepäevast; - eristab suluta kaashääliku pikkust; - alustab lauset suure algustähega ja lõpetab punkti, küsimärgiga või hüüumärgiga; - eristab kõnes minevikku ja olevikku. - vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid.		
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Organismide rühmad ja kooselu / seente vaatlemine või hallitusseente kasvamise uurimine.	Lugeda eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest. Kirjutada eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades. Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult.	Otsitakse erinevatest allikatest infot organismide sh seente kohta. Vaadeldakse ja uuritakse seeni ja nende kasvamist ning vaatlustulemused pannakse kirja (esitlus). Valmis töö esitatakse klassile.
Liikumine ja liiklusohutus / liiklusring	Kujundada lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustada lugemist.	Loetakse tekste liikumise vajalikkusest ning erinevatest liikumisviisidest. Loetakse ja räägitakse liiklusohutusest, selle olulisusest ning tutvutakse liiklusmärkidega. Omandatud teadmisi rakendatakse liiklusringis.
Elekter ja magnetism / seinaplaat „Ilmakaared“	Lugeda eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest. Õppida elektri, magnetismi ja ilmaaartega seonduvat sõnavara (näit kompass).	Omandatakse üldist sõnavara elektri ja magnetismi kohta. Omandatakse oskust katsete korral püstitada hüpoteese ja teha järeldusi. Omandatud teadmiste tuginedes valmistatakse plaat „Ilmakaared“.
Plaan ja kaart / orienteerumismäng digivahenditega	Lugeda eesmärgistatult eri keskkondades. Õppida tingimärke.	Õpitakse plaani lugema ja koostama ning tingimärkide tähendusi. Õpitakse kaarti kasutama. Omandatud teadmisi rakendatakse orienteerumismängus.

2.2.2. II kooliaste

4. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			

Arvamuse mõiste ja tunnused. Juhised vestluses arvamuse avaldamiseks. Arvamuse väljendamise etapid: arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja lahenduse leidmine. Hinnangute väljendamine ja põhjendamine. Suhtlemisel eesmärgi, partneri ja oukorraga arvestamine. Teabe vahendamine: informatiivsete referaatide esitluste/raamatututvustuste koostamine ja esitlemine nii individuaalselt kui ka koostöös. Netiturvalisus.	Õpilane: - valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali; - esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, avaldab viisakalt ja olukorrast lähtuvalt arvamust, sõnastab järelduse; - lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; - põhjendab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslaste põhjendatud seisukohti; - kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskkond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Kirjandus: ilukirjandustekstside lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.
Teksti vastuvõtt			

Kirjanduse liigid: ilu- ja teabekirjandus. Ilu- ja teabekirjanduse liigid, tekstidega tutvumine, analüüsimine ja võrdlemine. Tesktide lugemise etapid: enne lugemist, lugemise ajal ja pärast lugemist. Ilukirjandusteksti sisuelemendid: tegelased, loo tegevus ehk sündmustik, tegevusuaeg, tegevuskoht. Teksti põhjal küsimustele vastamine. Tekstide leidmine ja valimine, loetust kokkuvõtte tegemine. Eesmärgipärane lugemine ja kuulamine. Lugemis- ja kuulamisvõtete rakendamine. Teksti mõistmine ja reageerimine. Lugemise ajal märkmete tegemise ja raamatublogi pidamise põhimõtted. Kriitiline lugemine. Mõisted fakt ja aramus. Luuletuse lugemise soovitustega tutvumine ja rakendamine. Mõitsed infoallikas, infootsing sisukord ja aineregister. Mõisted rahvaluule, muinasjutt, muistend, rahvalaul, vanasõna, mõistatus, kõnekäänd ja nende tunnused.	Õpilane: - valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; - iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; - loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste; - võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte; - kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile sobiva lugemisviisi; - tunneb keele ja kirjanduse valdkonna teabekeskkondi, leiab neist vajaliku teabe; - võrdleb eri allikatest pärit infot, eristab olulist ebaolulisest, fakti arvamusest.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Eesti (rahva)kultuurist teadmiste omandamine ja selle suhtes positiivsete hoiakute kujundamine Teabekeskkond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Kirjandus: ilukirjandustekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus. Muusika: rahvalaulu kuulamine.
---	---	--	--

Keeleallikate kasutamine (eki.ee, sõnaveeb.ee. keelekorpused jt).			
Tekstiloomed			
Jutustavate, kirjeldavate, arutlevate/põhjendavate minitekstide koostamine. Jutu ümberjutustamise etapid. Kirjutamise etapid: eeltöö, lõpptulemuse vormistamine ja viimistlemine. Jutu ülesehitus: sissejuhatus, teemaarendus, lõpetus. Jutu kirjutamise etapid: teema mõistmine, mõtete kogumine, kava koostamine, pealkirja leidmine, kirjutamine, mustandi parandamine, puhtandi kirjutamine. Kirjeldamine, selle tunnused, etapid ja juhised. Mõtete selge ja täpne väljendamine. Lühijutu kirjutamine. Muinasjutu tunnused ja kirjutamine. Pildi kirjeldamine, koomiksi koostamine ja esitlemine. Referaadi kirjutamise juhised. Referaadi kirjutamine. Autoriõigused ja viitamine.	Õpilane: - leiab juhendamise abil tekstiloomeks vajalikku teavet; - tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhietappe; - jutustab, kirjeldab, võrdleb ja arutleb suuliselt ja kirjalikult; - esineb suuliselt, võtab sõna, koostab referaadi ja peab selle põhjal lühikese ettekande; - kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liiki eakohaseid tekste; - vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Kirjandus: ilukirjandustekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus. Autoriõigus ja viitamine. Kunst: koomiksi joonistamine.

Keeleteadlikkus			
Keeleallikate kasutamine (eki.ee, sõnaveeb.ee. keelekorpused jt) Õigekeelsuspõhimõtete omandamine: tähestik; võõrtäht; võõrsõnatäht; häälikud ja nende liigid; ki- ja gi-liite õigekiri; kaashäälikuühend; i ja j õigekiri; suur ja väike algustäht: pealkiri, nimi, nimetus; silbitamine ja poolitamine; lühendid; sõnaliigid: käandsõna (nimisõna, omadussõna, arvsõna) ja pöördõna (tegusõna); tegusõna pöörded; olevik ja minevik; jaatus ja eitus; lause: väitlause, hüüdlause, küsilause; liht- ja liitlause; koondlause, otsekõne ja saatelause; lausete kirjavahemärgistamine; sõnade mitmetähenduslikkus; sünonüüm; antonüüm.	Õpilane: - kujundab eesti keelt väärtustavad hoiakud. - kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliikide tüüpuhte ning põhilisi käänd- ja pöördõna vorme; - moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sealhulgas koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; - järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine eesti keele vastu.	Informaatika: infootsing.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Päikesesüsteem/ Päikesesüsteemi mudeli valmistamine	Planeetide nimetuste ja õigekirja õppimine. Fantaasiavõime kujundamine, kirjaliku ja suulise väljendus- ning esinemisoskuse arendamine. Infootsing.	Õigekirjaharjutuste sooritamine. Iga planeedi kohta paaristööna miniplakati koostamine ja esitlemine.

Maa, gloobus, kaart/ Maa mudeli tegemine ja tutvustamine	Mandrite, maailmajagude, riikide ja pealinnade nimetuste õppimine ning nende õigekirja omandamine. Infootsing.	Õigekirjaharjutuste sooritamine. Riikide ja linnade nimetuste teemalise mängu mängimine.
Looduskatastroofid/ Vulkaani maketi valmistamine	Teemakohase sõnavara õppimine. Infootsing.	Teemakohaste tekstide lugemine ja tekstide põhjal harjutuste sooritamine.
Inimene/ Terviseraja rajamine leppemärkide ja teemakohaste fraasidega	Suulise väljendusoskuse arendamine. Infootsing.	Loodusõpetuse tunnis valminud leppemärkide tutvustamine eesti keele tunnis.
Taimed, loomad, seened ja bakterid inimese kasutuses/ Fotonäitus „Kevad Eestis”	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Fotode pealkirjasiltide valmistamine. Fotode suuline esitlemine.

5. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			
Rühmaaruteludes osalemine. Arvamuse sõnastamine, põhjendamine ja lahenduse pakkumine. Hinnangute väljendamine ja põhjendamine. Suhtlemisel eesmärgi, partneri ja oukorraga arvestamine. Teabe vahendamine: informatiivsete referaatide/ esitluste/raamatututvustuste esitlemine nii individuaalselt kui ka koostöös. Netiturvalisus.	Õpilane: - valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali; - esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, avaldab viisakalt ja olukorrast lähtuvalt arvamust, sõnastab järelduse; - lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; - põhjendab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslaste põhjendatud seisukohti;	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja	Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.

	- jutustab kirjeldab, võrdleb ja arutleb suuliselt ja kirjalikult; - kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses. - tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhietappe; - esineb suuliselt, võtab sõna ning peab lühikese ettekande referaadi põhjal; - vormistab kirjalikud tekstid korrektselt.	eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Teksti vastuvõtt			
Kirjanduse liigid: ilu- ja teabekirjandus. Ilu- ja teabekirjanduse liigid, tekstidega tutvumine, analüüsimine ja võrdlemine. Teabeteksti lugemise soovitusel. Infootsingu põhimõtted ja nende rakendamine. Teksti põhjal küsimustele vastamine. Tekstide leidmine ja valimine, loetust kokkuvõtte tegemine. Eesmärgipärane lugemine ja kuulamine. Lugemis- ja kuulamistvõtete rakendamine. Teksti mõistmine ja reageerimine.	Õpilane: - teab täpselt, mis on teabekirjandus ja mille poolest see erineb ilukirjandusest; - tutvub põhjalikult infootsingu põhimõtetega ning õpib neid kasutama oma igapäevases elus; - valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest; - iseloomustab õpitud tekstiliike ja nende kasutamise võimalusi; - loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutabelisi ning huvivaldkondade tekste; - võrdleb tekste, esitab küsimusi, avaldab arvamust, teeb tekstist lühikokkuvõtte; - kuulab ja jälgib vastuvõetavat teksti, valib lugemise eesmärgile	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis.	Kirjandus: ilukirjandus- ja teabetekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.

Keeleallikate kasutamine (eki.ee, sõnaveeb.ee. keelekorpused jt).	sobiva lugemisviisi; - tunneb keele ja kirjanduse valdkonna teabekeskondi, leiab neist vajaliku teabe; - võrdleb eri allikatest pärit infot, eristab olulist ebaolulisest.	Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Tekstiloom			
Protsessikeskne kirjutamine. Millest lugu räägib? Jutu ülesehitus, mõtete kogumine, kirjutamine, tagasisidestamine, teksti viimistlemine ja puhtandi kirjutamine. Lühijutu kirjutamine teemal <i>Minu lemmikloom</i> . Kirjeldamise mõiste. Kirjalik <i>maali kirjeldamine</i> . Arutluse kirjutamise etapid ja arutluse kirjutamine. Arutluse kirjutamine teemal <i>Minu kodu ja lähiküla</i> . Referaadi koostamine. Autoriõigused ja viitamine.	Õpilane: - saab osa protsessikesksest kirjutamisest; - teab kirjutamise etappe: eeltöö, lõpptulemuse vormistamine ja viimistlemine. - kirjutab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste; - arutledes põhjendab oma seisukohti; - väljendab oma mõtteid selgelt ja täpselt; - tagasisidestab kaasõpilaste kirjutatud tekste; - leiab juhendamise abil tekstiloomeks vajaliku teabe; - tunneb kirjutamiseks valmistumise põhietappe; - vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis. - paaristööna koostab referaadi.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Kirjandus: ilukirjandustekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus. Autoriõigus ja viitamine.
Keeleteadlikkus			

Keeleallikate kasutamine (eki.ee, sõnaveeb.ee. keelekorpused jt) Tehis- ja salakeeled. Sõnade laenamine, liitmine ja tuletamine. Õigekeelsuspõhimõtete omandamine: häälikuõigekiri; silbitamine ja poolitamine; i ja j õigekiri; h õigekiri; häälikuühendi õigekiri; kaashäälikuühendi erandid; sulghäälikute positsioon sõnas; algustäht: nimi ja nimetus, kohanimed, üritused ja ajaloosündmused, pealkirjad; sõnaliigid; 14 käänat; käänamine ainsuses ja mitmuses; tegusõna pööramine; alus ja öeldis; lauseliigid; lihtlause; koondlause, liitlause.	Õpilane: - kujundab eesti keelt väärtustavad hoiakud; - teab mõisteid tehis- ja salakeel ning toob näiteid; - mõistsab sõnade laenamise põhjust ja eristab laensõnu omasõnadest; - teab mõisteid liitsõna ja tuletatud sõna ning oskab neid moodustada; - kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliikide tüüpjuhte ning käänd- ja pöörd sõna vorme; - moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sealhulgas koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; - järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine eesti keele vastu.	Informaatika: infootsing.
--	---	---	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Veekogu kui uurimisobjekt/ Maalitud veekogude näitus.	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Maalide pealkirjasiltide valmistamine. Maali kirjelduse kirjutamine. Maali suuline tutvustamine.

Vee kasutamine ja kaitse / Uurimustöö „Vee puhastamine”	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine. Infootsing.	Koostöös loodusõpetuse õpetajaga uurimustöö kirjutamine ja esitlemine.
Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine.	Suulise väljendus- ja esinemisoskuse arendamine. Sõnavara täiendamine. Infootsing.	Plaani suuline tutvustamine.
Soo/Õppereisi korraldamine	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine. Meeskonnatöös osalemine. Infootsing.	Õppereisi korraldamise analüüsi kirjutamine ja rühmaarutelu.

6. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			
Kirja- ja argikeel. Teabe-, tarbe-, aja- ja ilukirjandustekstid. Meedia. Reklaam. Murdekeel. Eesti keel teiste keelte seas. Sugulaskeeled ja hõimurahvad. Referaadi esitlemine. Loetud raamatu tutvustus. Netiturvalisus.	Õpilane: - järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; - valib juhendamise abil olukorrale vastava suhtluskanali; - esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi, avaldab viisakalt ja olukorrast lähtuvalt arvamust, sõnastab järelduse; - lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; - põhjendab oma seisukohta ja aktsepteerib kaaslaste põhjendatud seisukohti; - jutustab kirjeldab, võrdleb ja arutleb suuliselt ja kirjalikult;	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes.	Kirjandus: Teabe-, tarbe-, aja- ja ilukirjandustekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus. Geograafia: keelte levikualad maailmakaardil.

	- kasutab suhtluses sobivaid keelevahendeid, sh korrektset kirjakeelt õpitu piires nii suulisel kui ka kirjalikus suhtluses. - tunneb kirjutamiseks ja esinemiseks valmistumise põhietappe; - esineb suuliselt, võtab sõna ning peab lühikese ettekande referaadi põhjal; - väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; - vormistab kirjalikud tekstid korrektselt; - mõistab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Teksti vastuvõtt			
Tekstiliigid: teabetekst, tarbetekst, ajakirjandustekst, ilukirjandustekst. Tarbetekstid: CV, protokoll, sõiduplaan, avaldus, tõend, juhend, hinnakiri, reisijuht, majajuht, eeskiri, teatripilet, reegel, retsept, kutse, mängukava, kiituskiri, diplom, menüü. Meedia kui teabevahendaja: ajaleht, ajakiri, televisioon, raadio ja internet. Ajakirjandustekstid: uudis, arvamyslugu, meelelahutus. Reklaam ja selle mõjutusvõtted. Tutvub murdetekstidega. Netiturvalisus.	Õpilane: - loeb erinevat liiki tekste, teab nende tunnuseid ning oskab neid omavahel võrrelda; - loeb tekste latusalt ja eesmärgistatult eri keskkondades ja allikatest; - tunneb erinevaid meediakanaleid, loeb ja kuulab tekste ning sooritab nende põhjal erinevaid harjutusi; - loeb erinevaid ajakirjandustekste; - tutvub ja analüüsib erinevaid reklaame ning püüab mõista nende sisu; - analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Eesti (rahva)kultuurist teadmiste omandamine ja selle suhtes positiivsete hoiakute kujundamine	Kirjandus: Teabe-, tarbe-, aja- ja ilukirjandustekstide lugemine. Meedia. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus. Ajalugu: murdetekstidega tutvumine.

	- mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära; - harjutab murdetekstide lugemist; - kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi; - väärtustab lugemist, leiab endale sobivat lugemisvara; - on teadlik interneti võimalustest ja ohtudest.	Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Tekstiloome			
Protsessikeskne kirjutamine. Tekstiliigid: teabetekst, tarbetekst, ajakirjandustekst, ilukirjandustekst. Meedia: digisisu loomine, muutmine ja taasesitamine. Ajalehe toimetust. Ajakirjandustekstid: uudis, arvamislugu, meelelahutus. Reklaam ja selle mõjutusvõtted. Stsenariumi koostamine. Referaadi koostamine. Autoriõigused ja viitamine. Kirjalikud tekstid teemadel: <i>Minu pere ja kodu, Minu parim koolipäev, Kiri sõbrale.</i>	Õpilane: - koostab erinevaid teabe-, tarbe-, aja- ja ilukirjandustekste; - loob erinevat digisisu kooli kodulehe ja Facebook'i jaoks. - teab ajalehe valmimise kaasatud ametiteid ning klassitööna osaleb kooli ajalehe koostamises; - kirjutab uudise, arvamislugu, koomiksi, ristsõna vm teksti; - koostab reklaami ja vormistab selle Canvas; - järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; - vormistab kirjalikud tekstid korrektselt nii käsikirjas kui ka arvutis; - paaritööna koostab referaadi; - kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel; - teeb õpitu piires keeleteadlikke	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus: oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis.	Kirjandus: Meediatekstide lugemine. Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.

	valikuid, kasutab korrektset kirjakeelt ja sobivat sõnavara.	Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Keeleteadlikkus			
Kirjakeel ja argikeel. Murdekeel. Eesti keel teiste keelte seas. Sugulaskeeled ja hõimurahvad. Pöördumissõna ehk üte. Võõrsõnade õigekiri. Sõnaliigid. Käänamine. Omadussõna võrdlusastmed. Kokku- ja lahkukirjutamine (sh kohanimed). Tegusõna pööramine: olevik ja minevik. Otse- ja kaudkõne. Alus ja öeldis. Lihtlause. Koondlause. Liitlause ja selle kirjavahemärgid.	Õpilane: - avar dab oma keeleteadmisi; - nimetab Eestis kõnelevaid keeli, sugulaskeeli ja rahvaid; - mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; - eristab keelevariante, sh murdeid, sotsiolekte ning toob näiteid; - kujundab eesti keelt väärtustavad hoiakud; - eristab sõnaliikide tüüpjuhte ning käänd- ja pöörd sõna vorme; - omandab kokku- ja lahkukirjutamise põhireeglid; - moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sealhulgas koondlauseid ja lihtsamaid liitlauseid; - järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Kultuuriline identiteet: Eesti (rahva)kultuurist teadmiste omandamine ja selle suhtes positiivsete hoiakute kujundamine Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus: sallivuse ja lugupidamise kujundamine eesti keele vastu.	Informaatika: infootsing. Geograafia: keelte levikualad maailmakaardil.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Muld/ Maitsetaimede kasvatamine. Mullatüüpide uurimine.	Teemakohase sõnavara täiendamine. Infootsing.	Töö tekstiga: lugemine, harjutuste sooritamine.
Aed ja põld/ Koolisisese telesaate tegemine teemal „Põlluharimine ja aiataimede kasvatamine”	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Telesaate stsenaariumi ja intervjuu koostamine.
Läänemeri/ Pildigalerii loomine „Läänemere olendid”	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Piltide kirjeldamine nii kirjalikult kui ka suuliselt.
Eesti loodusvarad/ Eesti loodusvarade fotonäitus.	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Fotode pealkirjastamine, kirjeldamine ja esitlemine.
Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis/Konverentsi korraldamine	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine. Meeskonnatöös osalemine. Infootsing.	Ettekande koostamine.

2.2.3. III kooliaste

7. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			

Argi- ja kirjakeel. Veebisuhtlus. Intervjuu ja reportaaž. Referaadi esitlus. Netiturvalisus.	Õpilane: - nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; - esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); - esitab kuuldu ja loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; - teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulise kui ka kirjaliku kokkuvõtte; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemlesandeid ja osaleb diskussioonides; - põhjendab ning avaldab viisakalt ja asjakohaselt arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult; - märkab tekstides ja suhtluses tehtavaid keelevelikuid; kasutab asjakohaseid suulise ja kirjaliku suhtlemise tavasid ja võimalusi.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: ilseiseiva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseiseva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.
Teksti vastuvõtt			

Ilu-, teabe- ja tarbetekstid. Kuulutus. Kirjeldus. Iseloomustus. Pilt teksti täiendajana, pildi lugemine ja tõlgendamine. Meedia. Fakt ja arvamus. Arvamuslugu. Uudis. Intervjuu ja reportaaž. Televisioon ja raadio. Jutustav tekst: jutu sündmustik ja ülesehitus.	Õpilane: - iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi; - loeb ja kuulab sihipäraselt, kriitiliselt ning arusaamisega nii oma huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutabelisi tekste; teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast; - loeb erinevaid kuulutusi, analüüsib ja võrdleb neid; - loeb erinevaid kirjeldusi, analüüsib ja võrdleb neid ning mõistab kirjeldatavate tekstide eripära; - hindab kriitiliselt sõnumi suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa; - tutvub iseloomustava teksti omadustega ja loeb iseloomustusi.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: ilseiseva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseiseva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Kirjandus: Ilu-, teabe- ja tarbetekstide lugemine. Meediatekstide lugemine. Informaatika: infootsing. Kunst: illustratsioonid.
Tekstiloomed			

Protsessikeskne kirjutamine. Kirja kirjutamine teemal <i>Internet minu elus</i>. Kuulutuse koostamine. Kirjelduse kirjutamine teemal <i>Minu unistuste reis</i>. Iseloomustus. Arvamusloo kirjutamine <i>sõpruse-teemalise</i> artikli põhjal. Stsenariumi kirjutamine. Intervjuu ja reportaaž. Telesaate arvustus. Uudis. Ettekande koostamine. Jutustava teksti kirjutamine. Autoriõigus ja viitamine. Digisisu loomine.	Õpilane: - kirjutab enda parima sõbra iseloomustuse; - leiab tekstiloomeks vajalikku teavet eri allikatest ja keskkondadest, valib kriitiliselt teabeallikaid ning osundab neid sobivas vormis; - kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; - ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; - kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt, vormistab korrektselt eri liike tekste (teabetekstid, sh kindla eesmärgiga ülevaated, kokkuvõtted ja lühiaurimused; meediatekstid, sh uudis, arvamustekstid, sh kirjand, kommentaar, arvamuslugu); - seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga, vahendab kuulnud ja loetud tekste sobiva pikkuse ja täpsusega, viidates allikale; - kirjutab suhtlussituatsiooni sobivaid tekste, arvestab teksti vastuvõtjat, järgib õigekirjanorme, kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid ja sõnavara; - kasutab kirjutamisel mitmeid keeleallikaid ja teeb saadud teabe põhjal teadlikke keelevalikuid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: ilseiseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseiseva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Informaatika: infootsing ja digisisu loomine.
Keeleteadlikkus			

Sõna ja tähendus. Murded. Sünonüümid. Argikeel ja kirjakeel. Sõnaliigid: pöörd-, käänd- ja muutumatud sõnad. Häälikud, silp ja välde. Astmevaheldus käänd- ja pöördõnades. Häälikuõigekiri. Käändsõna vormistik. Tegusõna vormistik. Kokku- ja lahkukirjutamine.	Õpilane: - väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest, kirjeldab ja mõistab eesti keele eripära; - järgib eesti õigekirja aluseid ja põhimõtteid; - kasutab eesti kirjakeelt avalikult esinedes ning õppides; - kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, lauseehituse peajooni; - kasutab ja mõistab tekstis erineva stiiliväärtusega sõnu ja väljendeid, tunneb eesti keele sõnamoodustuse põhimõtteid; - kasutab teadlikult mitmesuguseid keeleallikaid, tunneb sõnaartikli ülesehitust, märke ja märgendeid, leiab teavet õigekirja, vormimoodustuse ja tähenduse kohta.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: ilseiseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalse ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Kultuuriline identiteet: teadmiste süvendamine Eesti kultuurist ja ajaloost. Teabekeskond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseiseva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks.	Ajalugu: murdetekstidega tutvumine.
---	---	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Meie planeet Maa/ festival „Meie planeet Maa”	Lugemisoskuse arendamine. Infootsing.	Teemakohaste tekstide lugemine ja loetu põhjal harjutuste sooritamise.
Rahvastik/ Projekt „Nutikas taaskasutus”	Lugemisoskuse arendamine. Infootsing.	Teemakohaste tekstide lugemine ja loetu põhjal harjutuste sooritamise.

Kliima ja ilm/ Koolisisene telesaade „Kliima ja ilm”	Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine. Meeskonnatöös osalemine. Infootsing.	Saate jaoks stsenaariumi kirjutamine ja esitlemine.
Maa veestik/Plakatite valmistamine teemal „Veekogude kasutamine ja kaitse”	Suulise väljendus ja esinemisoskuse arendamine. Koostööoskuse arendamine.	Plakatite tutvustamine.

8. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			
Suuline suhtlemine: suhtlusolukord, suulise suhtlemise tavad. Rühmaarutelu. Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära. Kirjalik suhtlus ja kirjutamise etapid. Referaadi esitus. Netiturvalisus.	Õpilane: - esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); - nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni; - esitab kuuldu ja loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; - teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulise kui ka kirjaliku kokkuvõtte; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ja osaleb diskussioonides; - põhjendab ning avaldab viisakalt ja asjakohaselt arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalse ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus	Informaatika: infootsing ja netiturvalisus.

	- märkab tekstides ja suhtluses tehtavaid keelevalikuid; - kasutab asjakohaseid suulise ja kirjaliku suhtlemise tavasid ja võimalusi.	nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	
Teksti vastuvõtt			
Kõik tekstiliigid ja žanrid. Meedia tegelikkus ja mõju. Reklaam. Meediaeetika. Sõnavabadus.	Õpilane: - teeb järeldusi kasutatud keelevahendite kohta ning märkab kujundlikkust mõjutusvahendina; - võtab kokku ja konspekteerib tekste, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel, osutab arusaamatule; - ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid; - kasutab omandatud keele- ja tekstimõisteid teksti vastuvõtmisel, analüüsimisel ja tõlgendamisel ning seoste loomisel.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväarsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus	Kirjandus: erinevat liiki tekstide lugemine. Informaatika: infootsing. Ühiskonnaõpetus: sõnavabadus.

		nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	
Tekstiloomed			
Protsessikeskne kirjutamine. Arutlev kirjand teemal <i>Tervislik eluviis</i>. Arvustus vaadatud filmile. Essee või kiri teemal <i>Minu huvialad</i>. Stsenaariumi kirjutamine. Referaat. Kirjandi kirjutamine. Autoriõigus ja viitamine. Digisisu loomine.	Õpilane: - teab arutleva kirjandi ülesehitust ja kavandab ning kirjutab selle, annab ja saab tagasisidet oma tööle; - leiab tekstiloomeks vajalikku teavet eri allikatest ja keskkondadest, valib kriitiliselt teabeallikaid ning osundab neid sobivas vormis; - kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; - kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt, vormistab korrektselt eri liike tekste (teabetekstid, sh kindla eesmärgiga ülevaated, kokkuvõtted ja lühiaurimused; meediatekstid); - seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toimumise eesmärgiga, vahendab kuulnud ja loetud tekste sobiva pikkuse ja täpsusega, viidates allikale;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus	Informaatika: infootsing, digisisu loomine, autoriõigus ja viitamine. Inimeseõpetus: tervislik eluviis.

	- kirjutab suhtlussituatsiooni sobivaid tekste, arvestab teksti vastuvõtjat, järgib õigekirjanorme, kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid ja sõnavara; - kasutab kirjutamisel mitmeid keeleallikaid ja teeb saadud teabe põhjal teadlikke keelevelikuid.	nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	
Keeleteadlikkus			
Tekstiliikide keelekasutus. Reklaami keel. Meediaetika ja sõnavabadus. Lause, lause laiendamine, täiend, lauseliikmed, öeldis ja alus, sihitis, öeldistäide, määrus. Lihtlause, lihtlause sõnajärg, koondlause, korduvad määrused ja täiendid, lisand. Liitlause, rindlause, põimlause ja keerulised liitlauseid. Lausete kirjavahemärgistus. Lauselühend ja otsekõne, üte ja kaudkõne.	Õpilane: - järgib eesti õigekirja aluseid ja põhimõtteid; - kasutab eesti kirjakeelt avalikult esinedes ning õppides; - kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, lauseehituse peajooni; - tunneb peamisi lausetarindeid ja varieerib neid kirjutades korrektsel ja sobival viisil, sh kasutab liit- ja lihtlauseid, lauselühendiga lauseid, otsekõnet; - kasutab ja mõistab tekstis erineva stiiliväärtusega sõnu ja väljendeid; - kasutab teadlikult mitmesuguseid keeleallikaid, tunneb sõnaartikli ülesehitust, märke ja märgendeid, leiab teavet õigekirja, vormimoodustuse ja tähenduse kohta.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: ühiskonnas meedia rollide mõistmine ja analüüsimine. Meedia kasutamine teabeallikana. Teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus	Informaatika: infootsing. Ühiskonnaõpetus: sõnavabadus.

		nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Loodusvööndid/piltsõnastiku koostamine	Sõnavara täiendamine. Töö sõnastikega. Infootsing.	Piltsõnastiku keelelise sisu koostamine. Sõnaartikli ülesehituse väljatöötamine.
Reisimine/essee konkurss (Millist mõju avaldavad erinevad reisimise viisid keskkonnale?)	Kirjaliku väljendusoskuse arendamine.	Juhiste järgi essee kirjutamine.
Kultuur/plakatite konkurss/esitlused erinevate maade kultuurist	Kirjaliku ja suulise väljendus ja esinemisoskuse arendamine. Silmaringi laiendamine. Lugemisoskuse arendamine. Infootsing.	Plakatite esitlemine. Teemakohaste tekstide lugemine ja loetu põhjal harjutuste sooritamine.

9. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Suuline ja kirjalik suhtlus			

Veebisuhtlus. Keelekasutus veebis ja veebiviisakus. Kõne ja väitlus. Õige ja selge hääldus. Referaadi esitus.	Õpilane: - väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit; - väljendab end sobivat ja rikkalikku sõnavara kasutades; - esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne); - nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest; - esitab kuuldu ja loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid; - teeb kuuldu ja loetu kohta nii suulise kui ka kirjaliku kokkuvõtte; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ja osaleb diskussioonides; - põhjendab ning avaldab viisakalt ja asjakohaselt arvamust ja seisukohta sündmuse, nähtuse või teksti kohta nii suuliselt kui ka kirjalikult; - märkab tekstides ja suhtluses tehtavaid keelevelikuid; - kasutab asjakohaseid suulise ja kirjaliku suhtlemise tavasid ja võimalusi.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Informaatika: infootsing.
Teksti vastuvõtt			

Veebiteksti eesmärgid ja eripära. Teabe otsimine ja kasutamine. Tekstitüübid. Teksti ülesehitus. Teksti liigendamine. Lõigu ülesehitus. Tekstisidusus. Tarbetekstide eripära. Väitlus.	Õpilane: - loeb tekste vilunult, eesmärgistatult ja kriitiliselt eri keskkondades ja allikatest; - loeb tekste ja lahendab nende põhjal ülesanded; - analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga; - mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära ning funktsiooni; - kujundab lugemise kaudu väärtushoiakuid ja tõekspidamisi; - omandab lugemisharjumuse ja väärtustab lugemist; - sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, kommenteerib, tõlgendab ning seostab oma kogemuste ja mõtetega; - ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Kultuuriline identiteet: teadmiste süvendamine Eesti kultuurist ja ajaloost. Teabekeskkond ja meediakasutus: teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Informaatika: infootsing.
Tekstiloomed			

Kõne ülesehitus ja koostamine. Väitluse ülesehitus ja koostamine. Tarbetekstide koostamine: avaldus, seletuskiri, elulookirjeldus. Arvamustekst. Referaat. Kirjandi kirjutamine. Autoriõigus ja viitamine. Digisisu loomine.	Õpilane: - leiab tekstiloomeks vajalikku teavet eri allikatest ja keskkondadest, valib kriitiliselt teabeallikaid ning osundab neid sobivas vormis; - kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri keskkondades ja allikate toel; - mõistab eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust, sisu, keelelist eripära ning funktsiooni; - väljendab end sobivat ja rikkalikku sõnavara kasutades; - kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa; - kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt, vormistab korrektselt eri liike tekste (teabetekstid, sh kindla eesmärgiga ülevaated, kokkuvõtted ja lühiaurimused; arvamustekstid, sh kirjand, kommentaar, arvamslugu; avaliku suhtluse tekstid, sh avaldus, seletuskiri ja elulookirjeldus); - seostab oma kirjutise ja esinemise sündmuse või toiminguga eesmärgiga, vahendab kuulnud ja loetud tekste sobiva pikkuse ja täpsusega, viidates allikale; - kirjutab suhtlussituatsiooni sobivaid tekste, arvestab teksti vastuvõtjat, järgib õigekirjanorme, kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid ja sõnavara; - kasutab kirjutamisel mitmeid keeleallikaid ja teeb saadud teabe põhjal teadlikke keelevalikuid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel. Teabekeskkond ja meediakasutus: teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine. Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Informaatika: infootsing, digisisu loomine, autoriõigus ja viitamine.
--	---	---	---

Keeleteadlikkus

Eesti keel teiste keelte seas.

Eesti kirjakeele ajalugu ja tänapäeva areng.

Uute sõnade saamine: tehissõnad, sõnade liitmine, tuletus ja laenamine.

Teksti stiil ja sõnastus: stiilivärving, kujundlikkus, stiilivääratused.

Keelekasutus veebis.

Veebiviisakus.

Lause, lihtlause, liitlause, lauselühendiga lause ja otsekõne, hea lausestus.

Õpilane:

- on keeleteadlik, väljendab end eesmärgipäraselt, selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt suuliselt ning kirjalikult;

- väljendab end sobivat ja rikkalikku sõnavara kasutades;
- väärtustab oma rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;

- väärtustab eesti keelt ühena Euroopa ja maailma keeltest, kirjeldab ja mõistab eesti keele eripära, kujunemist ja rolli teiste keelte taustal, suhestab keeli teadlikult;

- järgib eesti õigekirja aluseid ja põhimõtteid, kasutab õigekirjakorrektorit;

- kasutab eesti kirjakeelt avalikult esinedes ning õppides;

- kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, lauseehituse peajooni;
- tunneb peamisi lausetarindeid ja varieerib neid kirjutades korrektsel ja sobival viisil, sh kasutab liit- ja lihtlauseid, lauselühendiga lauseid, otsekõnet;

- kasutab ja mõistab tekstis erineva stiiliväärtusega sõnu ja väljendeid, tunneb eesti keele sõnamoodustuse põhimõtteid;

- kirjeldab õpitud metakeele piires tekstide ülesehituslikku ja

Elukestev õpe ja karjääri

kujundamine: iseseisva õppimise oskuse kujundamine. Oma võimete, huvide, vajaduste ja hoiakute teadvustamine.

Keskkond ja jätkusuutlik areng: eetiliste, moraalsete ja esteetiliste aspektide arvestamine igapäevaelu probleemide lahendamisel.

Kultuuriline identiteet: teadmiste süvendamine Eesti kultuurist ja ajaloost.

Teabekeskkond ja

meediakasutus: teabe usaldusväärsuse kriitilise hindamise arendamine ja selle kasutamine isiklike otsuste tegemisel. Internetis leiduvate võimaluste ja ohtude mõistmine ning enese privaatsuse kaitsmine. Iseseisva teabeotsingu muutumine harjumuspäraseks.

Tehnoloogia ja innovatsioon:

tunni- ja kodutööde käigus nüüdisaegsete IKT-vahendite kasutamine.

Väärtused ja kõlblus: teabe, käsitletu ja kogemuste põhjal väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle arutlemine, erinevate seisukohtade võrdlemine, oma seisukohtade põhjendamine, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.

Informaatika: infootsing.

Geograafia: keelte levikualad maailmakaardil.

Ajalugu: Eesti kirjakeele ajalugu.

	grammatilist ning sõnavaralist eripära; - kasutab teadlikult mitmesuguseid keeleallikaid, tunneb sõnaartikli ülesehitust, märke ja märgendeid, leiab teavet õigekirja, vormimoodustuse ja tähenduse kohta.		
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Euroopa/Euroopa kaardi loomine	Kohanimede õigekirja omandamine: suur ja väike algustäht, kokku- ja lahkukirjutamine. Infootsing.	Teemakohaste harjutuste sooritamine.
Majandus ja tööhõive/CV koostamine erinevates keeltes	Tarbeteksti vormistamise harjutamine.	CV koostamine eesti keeles.
Jätkusuutlik areng/õpilaskonverents „Roheline maja”	Kirjaliku ja suulise väljendus- ning esinemisoscuse arendamine. Koostööoscuse arendamine. Autoriõigus ja viitamine. Infootsing.	Korrektsetl kirjutatud ja vormistatud ettekande kirjutamine ja esitlemine.

3. Aine: Vene keel (vene õppekeelega klassis)

3.1. Õppe- ja kasvatus eesmärgid kooliastmeti

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õpiijaks kujunemisel.

Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmiste ja oskuste, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi.

1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmärgi. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

I kooliastmes ja 4. klassis keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

II kooliastmes on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda.

Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda.

Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid).

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteamade õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

III kooliastmes taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja teel ning internetikeskkonnas.

Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid

digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid.

Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust.

Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine.

Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

3.2. Teemaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

3.2.1. I kooliaste

1. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Üldteadmised			
Esimene aabits. Harjutused sõrmelihastele. Sobivate kõnetuste valimine suhtlemisel.	Õpilane tajub keeleoskust teadmiste omandamise alusena ja oma identiteedi olulise osana.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: käsitletakse teemat “Общие сведения о русском языке”.	Loodusõpetus: elus ja eluta loodus (oskussõnavara õigekiri sõnavara laiendamine).
Graafika / Foneetika / Ortoeepia / Lugemine			

Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata Kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.	Õpilane: - määrab sõna häälikulise koostise; - eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; - määrab foneetiliste sõnade piirid; - liigendab sõna silpideks; - hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; - kirjutab vajaliku info vihikusse ning vormistab selle korrektset; - tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я, ъ abil).	Kultuuriline identiteet: käsitletakse teemat “Твой родной язык” ja annab õpilastele võimaluse aru saada, et vene keel kajastab eredalt laste identiteeti. Teabekeskond: käsitletakse teemas „Слово как единица языка. Лексическое значение“ ja nõuab õpilastel vajalikku infot leida ning seda kõnes ja kirjas kasutada. Keskkond ja jätkusuutlik areng: käsitletakse teemasid „Удивительное рядом!“, „О семье, делах, поступках“.	Inimeseõpetus: pere ja pereliikmed (sõnavara laiendamine, jutu koostamine, loovtöö). Eesti keel (kõne, suhtluskeel, dialoogid, kõnemängud). Käeline tegevus (sõnavara laiendamine). Matemaatika (sõnavara, õigekiri, võtmesõnade otsimine).
Leksikoloogia ja fraseoloogia / Lugemine			
Sõna kui keeleühik. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Lause, lausete moodustamine, vastandtähendusega sõnad, samatähendusega sõnad, sõnade moodustamine. Sobivate kõnetuste valimine suhtlemisel. Lugemispalad.	Õpilane: - võrdleb sõna skeemi nimetuseks; - koostab lauseid maali ja skeemi järgi.	Väärtused ja kõlblus: käsitletakse teemasid “Как хорошо уметь читать!”, kujundab õpilastel võimee järgida kehtivaid käitumisreegleid, õigusi ja kohustusi ühiskonnas.	
Süntaks / Lause / Tekst / Lugemine			

Lause põhitunnused. Lause algus, punkt, küsimärk, hüüumärk, lausete moodustamine. Jutukese koostamine. Küsilauseid. Liitsõnad. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Tekst. Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus.	Õpilane: - teab lausete kirjutamise reeglid; - eristab tekst lausetest, lause sõnast; - leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; - paneb lauseid järjekorda.	Tervis ja ohutus: käsitletakse teemasid „Читаем про зиму“, „О семье, делах, поступках“, aitab õpilastel tervislikku eluviisi hoida, käituda ohutult. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: käsitletakse teemasid „Удивительное рядом!“, „В рюкзачке у светлячка!“ ja kujundab õpilastel sotsiaalset vastutust ja ökoloogilist vastutust.	
---	--	--	--

Ortograafia ja interpunktsioon

Ortogrammi mõiste. Väike ja suurtähe kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ, ц järel. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon lause lõpus.	Õpilane: - eristab rõhk ja rõhutu täishäälikuid; - teab palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; - teab tähtede funktsioone, ё, ю, я; - teab helilised ja helitud kaashäälikuid; - teab sõnade ülekandereeglid; - oskab õigesti kirjutada täishäälikuid tähtede ж, ч, ш, щ, ц järel; - leiab lause lõppu, paneb punkti lause lõppu; - alustab lause suurest tähest.		
---	---	--	--

2. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
----------	--------------	--------------------------------	------------------------

Üldteadmised vene keele kohta			
Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.	Õpilane: - teab erinevaid tüüpe kõnes ja kirjas; - õpib tähelepanelikult kuulama ning eristama stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; - tutvustab sõnastike tüüpidega.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine - käsitletakse teemasid “Текст“, „Лексикология и фразеология“, tutvumine erinevate ametitega, tutvumine vanasõnadega.	Loodusõpetus: metsloomad, koduloomad, lemmikloomad, Eesti kaart (sõnavara, õigekiri, sõnavara laiendamine, geograafiliste mõistete õigekiri, suur ja väike algustäht).
Graafika / Foneetika / Ortoeepia / Lugemine			
Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede е, ё, ю, я funktsioonid. Rõhk.	Õpilane: - määrab häälikute järjestust sõnas; - määrab sõna häälikulise koostise; - eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; - määrab foneetiliste sõnade piirid; - poolitab sõna silpideks; - hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning hääliku-ühendeid sõnades; - tähistab kaashäälikute palatalisatsiooni kirjas õigesti (tähtede и, е, ё, ю, я, ь abil).	Kultuuriline identiteet – tutvumine vene, eesti ja teiste rahvaste ilukirjandusteostega, erinevate tekstide analüüsimine, loetud teksti põhjal oma teksti koostamine. Teabekeskkond – nõuab õpilastel vajalikku infot erinevatest allikatest (raamat, ajakiri, internet) leida ning seda kõnes ja kirjas kasutada.	Inimeseõpetus: Pere ja pereliikmed (sõnavara laiendamine, jutu koostamine, loovtöö). Eesti keel (kõne ja keel, nimisõnad, dialoogid, kõnemängud, sõnavara laiendamine, omadussõnad, sõnaväljendite/lausete/lühijuttude koostamine). Matemaatika (tekstülesannete plaanikoostamine, võtmesõnade otsimine tekstülesannete lahendamisel, õigekiri).
Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus			
Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi.	Õpilane: - teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks,- muutelõpp)ja oskab neid määrata; - teab sõnamoodus- tamisviise;	Väärtused ja kõlblus – kõlblusnorme kujundatakse õpilastel vanasõnade ja kõnekäändude õppimisel. Tervis ja ohutus - aitab õpilastel tervislikku eluviisi hoida, käituda	Käeline tegevus (sõnavara laiendamine, piltide kirjeldamine).

Sõnamoodustus-ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.	- oskab samatüvilisi sõnu moodustada.	ohutult, teavad ohutusreegleid koolis ja linnas.	
Süntaks / Lause / Lugemine			
Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht- ja laiendatud laused.	Õpilane: - teab lausete kirjutamise reeglid; - eristab tekst lausetest, lause sõnast; - leiab lausete piiri, alustab lause suurest tähest; - paneb lauseid järjekorda; - koostab lauseid sõnadest.	Keskkond ja jätkusuutlik areng – ökoloogiliste probleemidega tutvumine, tekstide analüüsimine antud teema raames.	Matemaatika: Õpilane omandab korrektset matemaatilist kirjaoskust; matemaatikatundides järgib elementaarseid õigekirjanõudeid kirjalikes töödes.
Tekst / Lugemine			
Tekstiliigid: muinasjutt, mõistus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus. Leksikaalsed sidusus- vahendid. Kirjandusteoste eritüübid ja žanrid. Otsenekõne. Dialog. Plaan. Kirjavahemärgid. Ilmekas lugemine. Plaani vastavalt tekstile koostamine. Ümberjutustamine.	Õpilane: - õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanis tekste; loeb valikuliselt; - koostab eesmärgipäraselt erinevaid lauseid; - koostab mitmes stiilis tekste küsimuste, märksõnade ja lihtsa plaani toel; - loeb adapteeritud tekste häälega ladusalt; - trükitud või käsitsi kirjutatud tekste õigesti ja vigadeta ümber kirjutab; - õpib ümber jutustama mitmes stiilis ja žanis tekste; - deklameerib luuletusi.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – käsitletakse teemas „Морфология“, arendatakse koostöö oskust.	

3. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Üldteadmised			
Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. Tutvumine sõnastike tüüpidega.	Õpilane: - tutvub sõnastike tüüpidega; - teab suulist ja kirjalikku kõnet; - oskab sõnastikku kasutada ja sõna leida ise või õpetaja abil.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: käsitletakse teemasid “Текст“, „Лексикология и фразеология“, tutvumine erinevate ametitega.	Loodusõpetus: metsloomad, koduloomad, lemmikloomad, Eesti kaart (sõnavara, õigekiri, sõnavara laiendamine, geograafiliste mõistete õigekiri, suur ja väike algustäht).
Graafika / Foneetika / Ortoeepia			
Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk.	Õpilane: - hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning hääliku- ühendeid sõnades; - määrab sõna häälikulise koostise; - eristab täis- ja kaashäälikuid ning palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikuid; - määrab foneetiliste sõnade piirid; - oskab poolitada sõna silpideks.	Kultuuriline identiteet: tutvumine vene, eesti ja teiste rahvaste ilukirjandusteostega, erinevate tekstide analüüsimine, loetud teksti põhjal oma teksti koostamine. Teabekeskkond: nõuab õpilastel vajalikku infot erinevatest allikatest (raamat, ajakiri, internet) leida ning seda kõnes ja kirjas kasutada.	Inimeseõpetus: pere ja pereliikmed (sõnavara laiendamine, jutu koostamine, loovtöö). Võõrkeeled (kõne ja keel, nimisõnad, dialoogid, kõnemängud, sõnavara laiendamine, omadussõnad, sõnaväljendite/lausete/lühijuttude koostamine). Matemaatika (tekstülesannete plaani koostamine, võtmesõnade otsimine tekstülesannete lahendamisel, õigekiri). Käeline tegevus (sõnavara laiendamine, piltide kirjeldamine).
Leksikoloogia ja fraseoloogia			

Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus. Ühe- ja mitme-tähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitme-tähenduslikud sõnad. Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.	Õpilane: - teab, et sõna on keeleühik; - teab, et kõne on suhtlusvahend; - tunneb sünonüüme, antonüüme, fraseologisme; - oskab homonüüme eristada.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: käsitletakse teemas „Морфология“, arendatakse koostöö oskust. Väärtused ja kõlblus: äsitletakse teemasid „Лексикология и фразеология“, „Морфология“, kõlblusnorme kujundatakse õpilastel vanasõnade ja kõnekäändude õppimisel.	Kunstiained: õpilane mõistab kujutava kunsti spetsiifikat ja väljendusvahendeid; saab aru muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega. Tehnoloogia: õpilane õpib kasutama eetiliselt nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonnakujundamisel.
Süntaks / Sõnaühend / Lause			
Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Liht - ja laie ndatud laused. Lause kõrvalliikmed: täiend, sihitis, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käskja küsilauseid. Lauseliigid tundevärvingu järgi: mittehüüd- jahüüdlauseid.	Õpilane: - teab sõnaühendit, sõnaühendi põhisõna ja - laiendit; - teab lause põhit unnuseid, pea- ja kõrvalliikmeid; - oskab sõnaühendit moodustada; - oskab lihtlauseid; - moodustada ja neid üleskirjutada; - oskab liigitada lauseid suhtluseesmärgi (väit - küsi ja käsklauseid) ning tundevärvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal; - oskab koostada õigeintonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid; - oskab täita grammatika ülesanded õigesti.	Keskkond ja jätkusuutlikareng: ökoloogiliste probleemidega tutvumine, tekstide analüüsimine antud teema raames. Tervis ja ohutus: aitab õpilastel tervislikku eluviisi hoida, käituda ohutult, teavad ohutusreegleid koolis ja linnas; Tehnoloogia ja innovatsioon -käsitletakse teemasid „Состав слова“, „Синтаксис“, loovtööde kirjutamine.	
Morfoloogia			

Nimisõna. Üldiseloostus. Üld - ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmusevormis. Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Omadussõna. Üldiseloostus. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnagasoovormis, arvus ja käändes. Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. Omadussõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ning lauses. Asesõna. Üldiseloostus. Asesõna sõnaliikide süsteemis. Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis. Tegusõna. Üldiseloostus. Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus.minevikus. Tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Eessõna. Üldiseloostus.	Õpilane: - teab sõnaliike, grammatilist ja leksikaalset sõnatähendusi; - teab tegusõnade infinitiivi; - teab asesõnu; - teab eessõnade lahkukirjutamist; - oskab nimisõnade jaomadussõnade sugu, ainsust ja mitmust määrata ja neid käänata; - oskab tegusõnu pöörata, aega määrata, neid õigesti üles kirjutada; - oskab isikuliste asesõnade ainsust ja mitmust määrata ja neid pöörata.		
---	--	--	--

Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus			
Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus- ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid.	Õpilane: - teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks, muutelõpp) ja oskab neid määrata; - teab sõnamoodustamisviise; - oskab samatüvilisi sõnu moodustada.		
Orfograafia ja interpunktsioon			
Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine. Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ, ъ kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel. Tegusõna 2. pöörde muutelõppude õigekiri. Eessõnade õigekiri. Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahe-märgid loetelu puhul ja lause lõpus.	Õpilane: - teab morfeemide liiki (juur, eesliide, sufiks, muutelõpp) ja oskab neid määrata; - teab sõnamoodustamisviise; - oskab samatüvilisi sõnu moodustada.		
Tekst			
Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee, teksti plaan. Lõik. Tekstide mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, jutustus, luuletus,	Õpilane: - eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt); - määrata teksti teema ja peamise mõtte;	Teabekeskkond: õpilast suunatakse määrama oma teabevajadusi ja oskab leida sobivat teavet, hindama uudiste kvaliteeti ning tuvastab uudistes puuduvat teavet.	Matemaatika: õpilane omandab korrektset matemaatilist kirjaoskust; matemaatikatundides järgib elementaarseid õigekirjanõudeid kirjalikes töödes.

näidend, teadaanne, õnnesoov, kutse, juhend. Tekstide otsimine internetist. Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed.	- saab aru õpetaja suulistest juhustest; - oskab arendada vestlust oma elus juhtunust, loetust ja nähtust; - oskab jutustada teksti ümber detailselt või lühidalt lihtsa plaani järgi, küsimustele vastates ja märksõnade varal; - oskab koostada lihtsaid jutustavaid ja kirjeldavaid- ning ka arutlevaid tekste; - oskab peast lugeda luule- ja proosatekste; - täita ülesandeid, kus tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid; - oskab iseseisvalt lugeda mitmes žanris tekst ning neist aru saada; - oskab lugeda teksteselt, mõtestatult, ilmekalt, vigadeta ja õige intonatsiooniga ning vastavuses; - oskab vene kirjakeele hääldusnorme.	Keskkond ja jätkusuutlik areng: arendatakse säästvat suhtumist ümbritsevasse ja elukeskkonna väärtustamist, õpitakse teadvustama end tarbijana ning toimima keskkonda hoidvalt. Kultuuriline identiteet: õpitakse respektierima erisusi ja hindama neid kui kultuurilist mitmekesisust ning kultuuride vastastikuse rikastamise vahendit. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilast suunatakse kasutama info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiat (edaspidi digi) oma õppimise jätku tõhustamiseks) arendatakse loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.	
Ilukirjanduse lugemine			
Luuletused. Jutud. Jutustused. Muinasjutud.	Õpilane: - loeb ilukirjandust.		

Lõiminguprojektid (1.-3. klass)

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

Teema „Aastaaegadevaheldumine“ Sügisnäitus, luulekonkurss, Mardi-, Kadripäev, luulekonkurss, jõululaat, aastavahetusekontsert, aastaaegadeõpimapp. Kevad/perepäev	Õpilane deklameerib luuletusi.	Lugemispalad, rollimängud, mõistekaardi koostamine; nimisõna; omadussõna; luuletuse õppimine ja esitamine sügisluuletus, talveluuletus, kevadeluuletus, suviluuletus
Teema „Meeled ja avastamine“ Praktilised töötoad (kooliastmepõhine), plakat, katsed.	Õpilane kasutab keeleoskust kirjalike ja suuliste tekstide koostamiseks.	Õppepäev väljaspool kooli - meeled ja avastamine; Lugemispalad, rollimängud, mõistekaardi koostamine; nimisõna; omadussõna.
Teema „Tervislik eluviis“ Teatevõistlused (südamenädal), liikumis- ja toitumispäevik, enese mõõtmine (pikkus, kaal, temperatuur), koolikottide kaalumise, jõu ja vastupidavuse testid, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane kasutab keeleoskust kirjalike ja suuliste tekstide koostamiseks.	Lugemispalad, rollimängud, mõistekaardi koostamine; nimisõna; omadussõna.
Teema „Eestimaa loodus“ Seinaplakatid „Eesti loomariik“, „Eesti taimeriik“, „Ilmakaared“; esitlus; laulumängu koostamine, orienteerumismäng (digivahendidega).	Õpilane kasutab keeleoskust kirjalike ja suuliste tekstide koostamiseks.	Lugemispalad, rollimängud, mõistekaardi koostamine; nimisõna; omadussõna.

3.2.2. II kooliaste

4. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kordamine		Elukestev õpe ja karjääri planeerimine: käsitletakse teemasid „Tekst“, „Leksikoloogia“, tutvumine erinevate ametitega.	Võõrkeeled: õpilane on tutvunud väliskirjanduse autore ja teostega ja tunneb
Foneetika. Graafika. Ortoeepia.	Õpilane:		

	- teab helid ja tähed. Tähestik. Kõne erinevate osade sõnade heli - täheline analüüs. Ta tunneb vene keele ortopeedilisi norme; - oskab sõnadest foneetiliselt aru saada. Olen tuttav õigekirja põhireeglitega; oskab kirja reegleid rakendada.	Keskkond ja jätkusuutlik areng: ökoloogiliste probleemidega tutvumine, tekstide analüüsimine antud teema raames. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: käsitletakse teemas „Morfoloogia“, arendatakse koostöö oskust. Kultuuriidentiteet: tutvumine vene, eesti ja teiste rahvaste ilukirjandusteostega, erinevate tekstide analüüsimine, loetud teksti põhjal oma teksti koostamine. Infokeskkond: nõuab õpilastel vajalikku infot erinevatest allikatest (raamat, ajakiri, internet) leida ning seda kõnes ja kirjas kasutada. Tehnoloogia ja innovatsioon: käsitletakse teemasid „Sõna koostis“, „Süntaks“, loovtööde kirjutamine. Tervis ja turvalisus: aitab õpilastel tervislikku eluviisi hoida, käituda ohutult, teavad ohutusreegleid koolis ja linnas. Väärtused ja moraal: kujundab õpilastel võimejärgida kehtivaid käitumisreegleid, õigusi ja kohustusi ühiskonnas, kõlblusnorme kujundatakse õpilastel vanasõnade ja kõnekäändude õppimisel.	huvi võõrkeelte õppimise vastu, õpitava keelemaaa, selle kultuuri ja kirjanduse originaalkeeles lugemise vastu. Loodusained: õpilane oskab kirjutada kohanimesid ning loodusnähtuste ja loodusobjektide nimetusi, väärtustab loodust, mõistab looduskirjeldusi, loob kujutluspilte. Tehnoloogia: õpilane õpib kasutama eetilisel nüüdisaegseid tehnoloogiaid oma õpi-, töö- ja suhtluskeskkonna kujundamisel. Matemaatika: õpilane omandab korrektset matemaatilist kirjaoskust; matemaatikatundies järgib elementaarset õigekirja nõudeid kirjalikes töodes. Sotsiaalsained: õpilane on kujunenud maailmapildiga, mõistab ajaloosündmusi ja arengut, orienteerub
Morfeemika			
Sõna koostis ja sõnamoodustus.	Õpilane: - teab osa sõnast. Ta teab põhilisi viise sõnade moodustamiseks; - oskab analüüsida nimisõna, omadussõna, verbi nime koostist. oskab sõnaraamatut kasutada.		
Tekst			
Tekst. Tekstitüübid.	Õpilane: - teab, mis on tekst. Oskab teksti pealkirjastada, määrata teksti tüübi.		
Leksikoloogia			
Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Ühe või mitmetähenduslikud sõnad. Sõnade otsesed ja ülekantud tähendused. On-line-sõnastikud, entsüklopeediad.	Õpilane: - teab, mis on leksikoloogia; - oskab sõna leksikaalset tähendust defineerida, kui ta töötab sõnaraamatuga; - teab, milliseid sõnu nimetatakse omonüümideks, sünonüümideks ja antonüümideks;		

	- teab, kuidas leida neid sõnu sõnaraamatust, valib sünonüümid ja antonüümid väljapakutud sõnadele, leiutab lauseid sõnadega - omonüümid, sõnad- sünonüümid, antonüümid.		ühiskonnaelus ja inimsuhetes, õpib seostama erinevate ajastute kirjandusteoseis käsitletud probleeme tänapäeva elu ja inimestega.
Süntaks			
Sõnaühind ja lause. Lausetüübid vastavalt eesmärgile ja intonatsioonile. Liht- ja liitlaused. Liht- ja liitlausete süntaktiline analüüs. Lause ühesugused liikmed. Kirjavahemärkide kasutamine ühesuguste lauseliikmetega. Kokkuvõtvad sõnad. Предложения с обращениями. Otsene kõne. Dialoog.	Õpilane: - teab, mis on sõnaühend; - oskab leida sõnaühenditest peamise ja sõltuva sõna; - teab, mis on lause ja millised on lause ja intonatsiooni eesmärgid; - teab, mis on lause homogeensed liikmed ja kuidas need on seotud; teab, milliseid sõnu nimetatakse üldistavateks ja kuidas neid tähistatakse, millise lausega on tegemist; - teab, mis on pöördumine, otsekõne; kuidas kirjutatakse lauseid otsekõne, pöördumistega; - teab, mis on liitlause, mille poolest erinevad liitlaused lihtsatest; - võib panna kirjavahemärgid homogeensete liikmetega lausesse, koostada nende lausete lihtsamad skeemid; - võib pakkumises leida pea- ja teisejärgulised liikmed ning need ise välja tuua.		Kunstiained: õpilane mõistab kujutava kunsti spetsiifikat ja väljendus vahendeid; saab aru muusika emotsionaalsest mõjust ning eri muusikavoolude eripärast ja seostest ajastu kunstisuundumustega.
Morfoloogia			
Nimisõna: oma ja ühine nimisõna, elus ja elutu, sugu, arv, kääne, morfoloogiline analüüs.	Õpilane: - teab, mis nimi on nimisõna ja milliste märkide järgi on see tekstist leitav; - teab nimisõna nime määramise järjekorda.		

Omadussõna: omadussõnade muutmine numbrite, soo, käände, täis- ja lühimadussõnad, morfoloogiline käsitlus.	Õpilane: - teab, millist kõneosa nimetatakse omadussõnaks, kuidas omadussõnad muutuvad ja mis liige lausest need on; - oskab eristada täis- ja lühimadussõnu; - oskab teha omadussõna morfoloogilist analüüsi pakutud mudeli järgi.		
Asesõna: isikulised asesõnad, isiku asesõnade käanded, eessõnadega asesõnade õigekiri, morfoloogiline analüüs.	Õpilane: - teab, mis on asesõna, milleks seda vaja on ja millistesse kategooriatesse jaguneb, kuidas need muutuvad; - oskab määrata asesõnade kategooriat õpiku tabeli järgi, käänab isikulisi asesõnu.		
Tegusõna:määramatu kuju, õigekiri HE tegusõnadega, õigekiri -ТСЯ ja -ТЬСЯ, tegusõna aeg, спряжение глаголов, tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Morfoloogiline analüüs.	Õpilane: - teab, millist osa kõnest nimetatakse tegusõnaks, kuidas see muutub, oskab panna tegusõna määratlemata vormi; - oskab määrata verbi tüüpi; - oskab kasutada kirjutamisel HE koos tegusõnadega kirjutamisreegleid, samuti teab, kuidas kirjutada -ТСЯ või -ТЬСЯ.		
Määrsõna. Määrsõnade õigekiri. Määrsõnade morfoloogiline analüüs.	Õpilane: - teab, millist kõneosa nimetatakse määrsõnaks; - oskab leida tekstist määrsõnu, õigesti kirjutada määrsõnu; - oskab analüüsida määrsõnu talle pakutud mudeli järgi; - teab kõne teenistuslikke osi. Tutvumine ettekäänete ja osakeste õigekirja reeglitega; - oskab neid tekstist leida.		

Ettekääne. Liit. Osakesed.			
----------------------------------	--	--	--

5. klass (105 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatuse			
Keel kui suhtlusvahend. Kõneetikett.	Õpilane: - mõistab keele tähtsust ja vajadust selle õppimiseks, kõne roll inimese elus; - oskab eristada kirja keelt ja kõne keelt, teavad nende rakendus; - järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; - esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt.	Kultuuriline identiteet: tekstide kasutamine vene kirjakeele normide, suulise ja kirjaliku kõne kultuuri. Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Eesti keel, inglise keel: kirjakeele ja kõneetiketi normid.
Õpitud materjali kordamine ja üldistamine			
Tekst. Sõnavara. Sõna ja selle leksikaalne tähendus. Foneetika ja graafika. Sõna kompositsioon. Sõna sõelumine kompositsiooni järgi.	Õpilane: - teab teksti eripära, peamised teksti liigid: kirjeldus, jutustus, arutelu; - loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ning kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega laused;	Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Kunstiõpetus: I. Levitani maali „Kuldne sügis“ reprodutsiooni kirjeldus.

Täishäälikute ja kaashäälikute õigekiri sõnajuurmorfeemis. Tähtede Ь ja Ъ kasutamine. Prefiksiste ja sufiksiste õigekiri. Sõnaühend ja lause. Lihtöeldis. Koondlaused. Lauseliikmed koondlauses. Pöördumine. Kiil. Dialoog ja otsene kõne.	- kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe; - kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme.	Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega.	
Sõnamoodustus / Ortograafia			
Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine. Sõna üleminek ühest sõnaliigist teise. Täis- ja kaashäälikute vaheldumine sõna juurmorfeemis. Prefiksiste õigekiri.	Õpilane: - teab sõna morfeemi ja sõnamoodustusviisides, teeb morfeemilise analüüsi; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu; - lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel: üldine sõnamoodustussüsteem.
Morfoloogia			
Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles. Sõnade liigitamise printsiibid: semantiline, morfoloogiline, süntaktiline. Sõnaliikide	Õpilane: - teab sõnaliikide süsteemist vene keeles, iseseisvate ja abisõnade kohta; - väljendab suuliselt oma mõtteid vabalt ja selgelt; - eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel: sõnade liigitamise printsiibid.

üldiseloostus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.		Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	
Morfoloogia / Nimisõna			
Nimisõna kui sõnaliig. Nimisõnade moodustamise viisid. Mees- ja nais- ja kesksõost isikuid tähistavad nimisõnad. Nimed ja nimetused. Elus ja eluta nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatut nimisõnad. Käändevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. HE kokku- ja lahkukirjutamine nimisõnadega. Tähed H–HH nimisõnades. <i>Pehmendusmärk</i> nimisõnades lõpus. Sufiksita –ЧИК–/ЩИК–, -ЕК–/-ИК–, -ЕЦ–/-ИЦ– õigekiri. Tähed O–E susisevate kaashäälikute järel nimisõnade sufiksis ja lõpus. Nimisõnade morfoloogiline analüüs.	Õpilane: - teab nimisõnade morfoloogilisi omadusi, oskab neid käänata; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidena sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; - teeb nimisõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti nimisõnu suulises ja kirjalikus vormis; - esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; - jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas; - loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi tekste; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja analüüsis.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamine oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: oskus kasutada ökoloogilise teemaga harjutusi ja tekste. Väärtused ja kõlblus: oskust töötada tekstiga kultuuriteemadel arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega.	Kirjandus: maailma kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel: nimisõna, käänded, käändumatut nimisõnad. Loodusõpetus: tsitruse taimede omadused. Kunstiõpetus: N. Asejeva maali „Leevikesed“ reprodutsiooni kirjeldus.

Nimisõnade kõnes kasutamise normid.			
Morfoloogia / Omadussõna			
Omadussõna kui sõnaliig. Omadussõnade moodustamise viisid. Kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad. Omadussõnade käänamine. Omadussõnade võrdlusastmed. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõnade morfoloogiline analüüs. HE kokku- ja lahkukirjutamine omadussõnadega. Tähed O–E sisisevate kaashäälikute järel omadussõnade sufiksis ja lõpus. Tähed H–HH omadussõnades. Sufiksited -K- ja -CK- õigekiri. Sidekriips omadussõnades. Omadussõnade kõnes kasutamise normid.	Õpilane: - teab omadussõnade morfoloogilisi omadusi; - oskab käänata omadussõnu; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega omadussõnu; - teeb omadussõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti omadussõnu suulises ja kirjalikus vormis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe; - sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järelduse; - kirjeldab omadussõnade abil limmiklooma.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: oskus kasutada ökoloogilise teemaga harjutusi ja tekste. Väärtused ja kõlblus: oskust töötada tekstiga kultuuriteemadel arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Kunstiõpetus: K. Korovini maali „Talvine maastik“ reproduktiooni kirjeldus. Ajalugu: Tallinna raekoja ajalugu. Kunstiõpetus: A. Harlamova maali „Unistaja“ reproduktiooni kirjeldus.
Morfoloogia / Asesõna			

Asesõna kui sõnaliig. Asesõnade põhiklassid. Asesõnade käänamine. HE ja HI kokku- ja lahkukirjutamine asesõnadega. Sidekriips asesõnades. Asesõnade morfoloogiline analüüs. Asesõnade süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend.	Õpilane: - teab asesõnade morfoloogilisi, süntaktilisi omadusi, nende põhiklassidest; - oskab käänata asesõnu; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega asesõnu; - teeb asesõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti asesõnu suulises ja kirjalikus vormis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe; - kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: oskust töötada tekstiga kultuuriteemadel arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesi keel: asesõna. Ajalugu: kirja tekkimise ajalugu. Muusika: M. Rahmaninov
Morfoloogia / Tegusõna			
Tegusõna kui sõnaliig. Tegusõnade moodustamise viisid. HE kokku- ja lahkukirjutamine tegusõnadega. Perfektiivsed ja imperfektiivsed tegusõnad. Sihilised ja sihitud tegusõnad. Isikuta tegusõnad. Tegusõna kõneviisid. Tegusõnade pööramine. Ebareeglipäraselt pöörduvad tegusõnad.	Õpilane: - teab tegusõnade morfoloogilisi, süntaktilisi omadusi; - oskab leida tekstist tegusõnu ja neid iseloomustada; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega tegusõnu; - teeb tegusõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti tegusõnu suulises ja kirjalikus vormis; - esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja –analüüsis.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: oskust töötada tekstiga kultuuriteemadel arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: oskus töötada	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel: tegusõnad. Kunstiõpetus: F. Rešetnikovi maali „Poisid“ reprodutsiooni kirjeldus.

Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõnade morfoloogiline analüüs. Tegusõna kõnes kasutamise normid.		rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Lingvistiline mäng "Teekond morfoloogia maale" kooli projekti „Meie planeet Maa“ sõnavara põhjal.	Süsteemiseerida ja kokku võtta vene keele morfoloogiatundides omandatud teadmisi.	Mäng kujutab endast meeskondlikku võistlust. See koosneb eri tasandite ülesannetest. Õpilaste õppetegevuse stimuleerimiseks võetakse kasutusele erinevaid meetodeid ja infotehnoloogiat. Interaktiivsed harjutused on peamiselt mõeldud keele-, kõne- ja suhtlemisoskuse arendamiseks.

6. klass (70 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			
Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad. Kirjakeele mõiste. Keelenormi mõiste. Kõnekultuur.	Õpilane: - teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit; - seletab, miks slaavi keeled on sarnased; - järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; - oskab kasutada vene kirjakeele norme suulises ja kirjalikus vormis.	Kultuuriline identiteet: tekstide kasutamine vene kirjakeele normide, suulise ja kirjaliku kõne kultuuri. Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse	Ajalugu: ajalooline teave vene keele päritolu kohta. Eesti keel, inglise keel: kirjakeele ja kõneetiketi normid.

		lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	
Leksikoloogia ja fraseoloogia			
Sõna ja selle leksikaalne tähendus. Vene keele sõnastikud. Mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja kujundlik tähendus. Homonüümid. Sünonüümid. Antonüümid. Paronüümid. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, žargonismid). Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid. Neutraalsed ja stiilivärvinguga sõnad. Fraseoloogia kui leksikoloogia osa. Fraseoloogilised üksused.	Õpilane: - laiendab teadmisi leksikoloogiast ja fraseoloogiast; - <i>oskab</i> sõnastada leksikaalset tähendust; - eristab üheselt mõistetavaid ja polüseemantilised sõnu, otsese ja kujundliku sõna tähendust; - oskab kasutada kõnes ja kirjas homonüüme, sinonüüme, antonüüme ja paronüüme; - mõistab erinevust üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika vahel; - oskab leida tekstist oma- ja laensõnu, vananenud sõnu, neologisme, mõistab nende kasutamise otstarbekust; - mõistab erinevust neutraalseite ja stiilivärvinguga sõnade vahel. - tunneb erinevusi vabade sõnaühendite ja fraseoloogiliste üksuste vahel; - teab, mis on vanasõnad, kõnekäänud, lendsõnad; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe; - esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande.	Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Tervis ja ohutus: tervise ja ohutuse teemaga seotud harjutusi ja tekste kasutamine. Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi. Tehnoloogia ja innovatsioon: esitluse loomine PowerPointis.	Kunstiõpetus: illustatsioonid teemal "Vananenud sõnad". tuntud kunstnike reproduktsioonide kasutamine. Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel, inglise keel: vananenud sõnad, kõnekäänud, lendsõnad.
Morfoloogia / Arvsõna			

Arvsõna kui sõnaliig. Arvsõnade põhiklassid. Liht- ja liitarvsõnad. <i>Pehmendusmärk</i> märk arvsõnade lõpus ja keskel. Põhiarvsõnad. Nende käänamine ja kasutamine kõnes. Murdarvude arvsõnad. Nende käänamine ja kasutamine kõnes. Ühisarvsõnad. Nende käänamine ja kasutamine kõnes. Põhiarvsõnade süntaktilised omadused. Järgarvsõnad, nende süntaktilised omadused. Arvsõnade morfoloogiline analüüs. Arvsõnade kasutamine kõnes.	Õpilane: - teab arvsõnade morfoloogilisi omadusi; - oskab käänata arvsõnu; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega arvsõnu; - tuvastab põhiarvsõnade ja järgarvsõnade süntaktilisi omadusi; - teeb arvssõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti arvsõnu suulises ja kirjalikus vormis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Tehnoloogia ja innovatsioon: arvutiõppe programme kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Matemaatika: täisarvud ja murdarvud, graafiku ja tabeli koostamine. Ajalugu: rooma ja araabia arvude ajalugu, mõõtühikud vanal ajal. Eesti keel: arvsõnade käänamine. Ühiskonnaõpetus: matemaatikaga seotud erialad. Loodusõpetus: jõed ja järved Eestis.
Morfoloogia / Määrsõna			
Määrsõna kui sõnaliig. Määrsõnade põhiklassid. Määrsõnade võrdlusastmed. Määrsõnade moodustamise viisid. <i>Pehmendusmärk</i> määrsõnade lõpus. <i>HE</i> kokku- ja lahkukirjutamine määrsõnadega. Prefiksite <i>HE–HI</i> õigekiri määrsõnades. Tähed <i>H–HH</i> määrssõnades. Tähed <i>O–E</i> susisevate kaashäälikute järel määrsõnade lõpus. Tähed <i>A и O</i> määrsõnde lõpus. Sidekriips määrsõnades. Nimi-, omadus- ja arvsõnadest moodustatud määrsõnade pidev ja eraldiseisev kirja pilt. Määrsõnade süntaktilised tunnused. Määrsõnade morfoloogiline	Õpilane: - teab määrsõnade morfoloogilisi omadusi ja nende moodustamise viisi; - oskab eristada määrsõnu tähenduse järgi; - moodustab määrsõnade võrdlusvorme; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega määrsõnu; - tuvastab määrsõnade süntaktilisi omadusi; - teeb määrsõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti määrsõnu suulises ja kirjalikus vormis.	Tervis ja ohutus: tervise ja ohutuse teemaga seotud harjutusi ja tekste kasutamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Eesti keel: määrsõnad. Kehaline kasvatus: soojendusharjutuste tegemine. Matemaatika: loogilist ja loomingulist mõtlemist nõudvad ülesanded (ristsõnad, mõistatused).

analüüs. Määrsõnade kasutamine kõnes.			
Morfoloogia / Kaasõnad			
Kaasõnad. Kaasõnade struktuur. Kaassõnade tüübid. Kaassõnade õigekiri. Kaassõnade morfoloogiline analüüs. Kaassõnade kasutamine kõnes.	Õpilane: - teab kaasõnade morfoloogilisi omadusi ja nende struktuuri; - oskab leida tekstist kaassõnu ja neid iseloomustada; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega kaassõnu; - teeb kaassõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti kaassõnu suulises ja kirjalikus vormis.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Eesti keel, inglise keel: kaasõnad. Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
Morfoloogia / Sidesõnad			
Sidesõnad. Sidesõnade struktuur. Sidesõnade tüübid. Sidesõnade õigekiri. Sidesõnade morfoloogiline analüüs	Õpilane: - teab sidesõnade morfoloogilisi omadusi ja nende struktuuri; - oskab leida tekstist sidesõnu ja neid iseloomustada; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sidesõnu; - teeb sidesõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti sidesõnu suulises ja kirjalikus vormis.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Eesti keel, inglise keel: sidesõnad. Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
Morfoloogia / Rõhumäärsõnad			

Rõhumäärsõna. Rõhumäärsõnade järgud. Rõhumäärsõnade õigekiri. Rõhumäärssõnade morfoloogiline analüüs. Rõhumäärssõnade kasutamine kõnes	Õpilane: - teab rõhumäärsõnade morfoloogilisi omadusi ja nende järke; - oskab leida tekstist rõhumäärsõnu ja neid iseloomustada; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega rõhumäärsõnu; - teeb rõhumäärsõna morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti rõhumäärsõnu suulises ja kirjalikus vormis.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
Morfoloogia / Hüüdsõna			
Hüüdsõnad vene keeles	Õpilane: - teab hüüdsõnade eripära; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega hüüdsõnu; - õigesti kasutab kirjavahemärke lausetes hüüdsõnadega.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: esitluse loomine PowerPointis. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Eesti keel, inglise keel: hüüdsõnad. Inimeseõpetus: väärtused ja kõlblus. Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
Tekst			
Tekst ja selle struktuur. Põhilisi funktsionaalseid stiile esindavad tekstid (ilukirjanduslik, publitsistlik, teaduslik, ametlik, kõnekeelne stiil). Tekstiliigid: instruktsioon, seletuskiri, komplitseeritud instruktsioon, reklaam, SMS-teade, jutustus,	Õpilane: - teab teksti struktuuri; - eristab teksti tüüpe; - teab kõnestiile iseloomulikke omadusi; - leiab teksti põhielemendid, määrab selle teema ja põhiidee; - teab kõne stiilide iseloomulikke omadusi;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Keskond ja jätkusuutlik areng: oskus kasutada	Kunstiõpetus: tuntud kunstnike reproduktsioonide kasutamine tekstide loomiseks. Inimeseõpetus: suhtlemine internetis.

luuletus, näidend. Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogi) ja seal kasutatavad tekstiliigid.	- väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja –analüüsis; - kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; - rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis.	ökoloogilise teemaga harjutusi ja tekste. Väärtused ja kõlblus: oskust töötada tekstiga kultuuriteemadel arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
--	---	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Projekt „Läänemeri”	- süstematiseerida ja kokku võtta vene keele leksikoloogia tundides omandatud teadmisi; - arendada oskust väljendada mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt; - arendada oskust kasutada leitud usaldusväärset informatsiooni enda esitluses; - rikastada oma sõnavara.	Õpilased saavad ülesande uurida ja analüüsida sõnastiku kirjeid teemaga „Baltika” seotud sõnade kohta, tutvuda Läänemere kohta käivate legendide, huvitavate faktide ja luuletustega. Järgmine samm on tulemuste kokkuvõtete tegemine ja valitud sõnade entsüklopeedia koostamine. Lõpus tutvustavad õpilased oma uurimistöö tulemusi ettekandena esitluse vormis.

3.2.3. III kooliaste

7. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			

Vene keele päritolu. Vene keel ja sellega seotud keeled. Sõna meie kõnes.	Õpilane: - saab aimu vene keele sajanditepikkusest arengust; - teab keele leksilise koostise muutuste põhjuseid; - tutvub slaavi keelte sugulastega; - omab ettekujutust leksikograafiast ja lingvistika sektsioonist – semantikast; - täiustab oma kõnekultuuri.	Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ajalugu: ajalooline teave vene keele päritolu kohta, idaslaavlaste ajalugu.
Morfoloogia. Tegusõna vormid			
Tegusõna kordamine. Kesksõna kui tegusõna vorm. Kesksõna käänamine. Kesksõna grammatilised tunnused. Oleviku ja mineviku kesksõnad. Aktiivi ja passiivi kesksõnad. Passiivi kesksõna täis- ja lühivormid. Kesksõnaühendid. Kesksõna süntaktilised funktsioonid. Kesksõna kõnes kasutamise normid. Gerundium (des-vorm). Gerundiumi grammatilised tunnused. Perfektiivne gerundium ja des-gerundium	Õpilane: - teab kesksõnade ja gerundiumi morfoloogilisi omadusi; - oskab moodustada kesksõna ja gerundiumi vormid; - oskab käänata kesksõnu ja gerundiumi ; - kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega kesksõnu ja gerundiumi; - teeb kesksõna ja gerundiumi morfoloogilist analüüsi; - kasutab õigesti kesksõnu ja gerundiumi suulises ja kirjalikus vormis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe; - esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande.	Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: infoallikate kasutamise arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Eesti keel: kesksõnad ja gerundiumi (des-vorm). Matemaatika: graafiku kirjeldus ja tabeli koostamine. Kunstiõpetus: V. Surikovi maali „Lumelinna vallutamine“ reprodutsiooni kirjeldus.

(imperfektiivne aspekt). Gerundiumiga sõnaühendid. Gerundiumi süntaktilised funktsioonid. Gerundiumi kõnes kasutamise normid. Kesksõna ja gerundiumi õigekirjareeglid.			
Süntaks. Sõnaühend			
Sõnaühendi tüübid. Sõnaühendi kasutamine kõnes. Sõnaühendi süntaktilised omadused.	Õpilane: - oskab eristada olevaid ja sõltuvaid sõnu; - oskab tekstis leida sõnaühendid; - parandab oma kõnekultuuri ja kirjaoskusi; - oskab teha sõnaühendi süntaktilise analüüsi; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikku: suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Eesti keel: sõnaühendid. Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks.
Süntaks. Lihtlause			
Lause tüübid. Kaheosaline lause. Lause peamised liikmed: alus, öeldis.	Õpilane: - eristab lause liike; - teab, mis on kaheosaline lause; - eristab aluse ja öeldise tüübid;	Tervis ja ohutus: tervise ja ohutuse teemaga seotud harjutusi ja tekste kasutamine.	Matemaatika: loogilist ja loomingulist mõtlemist nõudvad ülesanded (ristsõnad, mõistatused).

Lause teisejärgulised liikmed: sihitis, määrus.	- tuvastab peamise ja teisejärgulise liikmete süntaktilisi omadusi; - kasutab õigesti lause liikmeid suulises ja kirjalikus vormis; - kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguiliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Kirjandus: maailmaa kirjanikke teoste katkendeid kasutamine harjutuste tegemiseks. Ajalugu: Ajalooliste faktide ja kirjelduste kasutamine harjutuste tegemiseks.
--	---	--	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Lingvistiline mäng "Kõnekultuur"	Süsteatiseerida ja ajakohastada teadmisi keelekultuurist.	Mäng kujutab endast meeskondlikku võistlust. See koosneb eri tasandite ülesannetest. Õpilaste õppetegevuse stimuleerimiseks võetakse kasutusele erinevaid meetodeid ja infotehnoloogiat. Interaktiivsed harjutused on peamiselt mõeldud keele-, kõne- ja suhtlemisoskuse arendamiseks.

8. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus / Kordamine			

Ortograafia. Kirjavahemärgistus. Emakeele tähtsus. Diagrammi lugemine. Etteütlus. Minikirjand.	Õpilane: - tunneb õigekirja põhireegleid, lauseõpetuse ja kirjavahemärgistuse aluseid; - täiustab oma teadmisi ja oskusi; - põhjendab suuliselt emakeele oskuse tähtsust; - leiab diagrammist vajalikku infot ja oskab seda kriitiliselt analüüsida; - kirjutab etteütlust; - kirjutab minikirjandi teemal „Minu emakeel”;	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Teabekeskond ja meediakasutus: iseseisev teabeotsing, leitud info kriitiline hindamine.	Kirjandus: Tähtsad inimesed vene keele ajaloos. Matemaatika: info arvude ja protsentidega.
Lauseõpetus / Kirjavahemärgistus			
Sõnaühend. Lause. Lause pea- ja kõrvalliikmed. Suuline ja kirjalik pildi kirjeldamine. Väite mõiste. Kiri.	Õpilane: - eristab sõnaühendit ja lauset; - teab lauseliikmeid, määrab ja märgib neid lauses/tekstis; - kirjeldab korrektses vene keeles pilti; - kirjutab pildi kirjelduse küsimuste põhjal; - teab, mis on väide ja oskab seda tekstist leida; - kirjutab kirja sõbrale, milles kirjeldab oma huvialasid ja uurib, millest ja miks sõber huvitub;	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Teabekeskond ja meediakasutus: iseseisev teabeotsing, leitud info kriitiline hindamine.	Kunst: Illustratsiooni kirjeldamine.
Lauselühendid			
Lauselühendite liigid. Õeldisega lauselühendid. Alusega lauselühendid. Intervjuu. Teade.	Õpilane: - tutvub lauselühendiga; - määrab lause pealiikmeid; - määrab lause tuuma ja lause pealiikmete väljendusvahendid; - kirjavahemärgistab liht- ja liitlauseid; - eristab lauselühendit ja kahepealiikmelist lauset; - leiab neid tekstist; - koostab kirjalikult intervjuu küsimused ja viib läbi suulise intervjuu pereliikmega; - teate kirjutamine vastavalt juhendile.	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine.	

Lihtlause laiendamine			
Korduva lauseliikme mõiste. Korduvate lauseliikmetega laused. Korduvad lauseliikmed komata ja komaga rinnastavates lausetes. Korduvaid lauseliikmeid kokkuvõtva sõnad. Koondlause lauseliigenduse ja kirjavahemärgistuse analüüs. Sõnaartikli koostamine ja esitlemine. Ümberjutustus. Olukorra kirjeldamine.	Õpilane: - teab, mis on korduv lauseliige ja leiab need lausest; - eristab korduvaid ja kordumatuid lauseliikmeid; - määrab, kuidas on korduvad lauseliikmed lauses omavahel seotud; - eristab nii kokkuvõtva sõnaga kui ka kokkuvõtva sõnata koondlauseid; - näeb koondlause kokkuvõtva sõna potentsiaalset asukohta; - kirjavahemärgistab lauseid ja põhjendab oma valikuid; - koostab ühe taime kohta sõnaartikli ja esitleb seda klassi ees; - teksti ümberjutustamine. Suuline olukorra kirjeldamine karikatuuride põhjal.	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Teabekeskond ja meediakasutus: iseseisev teabeotsing, leitud info kriitiline hindamine.	Loodus: Info leidmine ajakirjast Eesti Loodus ja entsüklopeediast. Informaatika: Sõnaartikli ja selle esitluse vormitamine. Kunst Kunstniku elulugu ja looming. Karikatuur.
Laused mittelauseliikmeliste lauseelementidega			
Mittelauseliikmeliste lauseelementide mõiste. Selliste aluselementide tunnused. Lausete süntaktiline analüüs ja kirjavahemärgistus. Lugemine ja küsimuste koostamine. Teksti kuulamine.	Õpilane: - mõistab mittelauseliikmeliste lauseelementide tähtsust lauses ning leiab ja märgistab need elemendid lauses; - liigendab lauseid, kirjavahemärgistab neid ning põhjendab oma valikuid; - eraldab mittelauseliikmelisi lauseelemente; - teab nende rolli lauses; - loeb teksti ja koostab selle põhjal 10 küsimust; - kuulab teksti, kirjutab üles olulisema info ning põhjendab oma valikut;	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Teabekeskond ja meediakasutus: iseseisev teabeotsing, leitud info kriitiline hindamine. Väärtused ja kõlblus: isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine.	Kirjandus: Ilukirjandustekst. Kirjaniku elulugu ja looming. Kunst: Kunstniku elulugu ja looming. Illustratsioon. Ajalugu: Teadlase elulugu.

Kirjeldamine. Ettekanne. Arutus.	- kirjeldab kirjalikult ühte episoodi ilukirjandusteosest illustratsiooni põhjal; - valmistab suulise ettekande valitud teema; - arutleb kirjalikult selle üle, mis on tervislik eluviis ja millised on selle põhimõtted.	Tervis ja ohutus: tervist väärtustavate hoiakute kujundamine ning tervisliku ja ohutu käitumise oskuste arendamine.	
Ütte, kiilu ja hüüdsõnaga laused			
Pöördumine ehk üte. Kiiluga laused. Hüüdsõnadega laused. Laused sõnadega JAH ja EI. Lausete süntaktiline analüüs ja kirjavahemärgistus. Kirjeldamine. Kirjand. Infootsing. Rühmatöö. Esitlus. Diagramm.	Õpilane: - teab, millal ja miks kasutada lauses ütet, kiilu ja hüüdsõna; - teab ütte, kiilu ja hüüdsõna tunnuseid; - kirjavahemärgistab ja analüüsib lauseid ning põhjendab oma valikuid; - kirjeldab kirjalikult oma tundeid loetud teosele ja esitab need suuliselt rühmaarutelus; - kirjutab kirjandi teemal „Miks inimesed kardavad üksindust“; - osaleb rühmatöös, leiab info tuntud teadlase kohta, koostab esitluse; - diagrammi kirjeldamine.	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Teabekeskond ja meediakasutus: iseseisev teabeotsing, leitud info kriitiline hindamine. Väärtused ja kõlblus: isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine.	Kirjandus: Kirjaniku elulugu ja looming. Ajalugu: Tuntud teadlased Tartus. (näiteks, Jan Baudouin de Courtenay, N. Pirogov, J. Lotman, N. Jazõkov). Matemaatika: Arvude võrdlemine.
Otsekõne ja kaudkõne			
Otsekõne. Kaudkõne. Dialoog. Tsitaadid. Lausete süntaktiline analüüs ja kirjavahemärgistus.	Õpilane: - eristab otse- ja kaudkõnet; - eristab dialoogi ja otsekõnet; - tunneb tsiteerimise võimalusi; - leiab ja määrab tekstis autori sõnad ja otsekõne ning kirjavahemärgistab laused; - kirjavahemärgistab tsitaate; - analüüsib lauseid ning põhendab oma valikuid;	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine.	Kirjandus: Ilukirjandustekstide lugemine. Autorite elulugu ja looming.

Paaris dialoog.	- koostab kaaslasega dialoogi vastavalt valitud situatsioonile ja esitab selle suuliselt.		
Kõne arendamine			
Kõnestiilid. Tekstiiliid. Teema. Teksti põhiidee. Kõnesituatsioon. Arvustus.	Õpilane: - teab kõnega esinemise tingimusi; - valmistab ettekande ja esineb sellega; - teab jutustuse kompositsiooni põhielemente, määrab neid tekstis; - teab, mis on väide, põhjendus ja järeldus, leiab need tekstist; - koostab arvustuse loetud raamatule.	Kultuuriline identiteet: emakeele tundmine. Väärtused ja kõlblus: isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine.	Kirjandus: Ilukirjandusteose lugemine.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Reisimine / essee konkurss (Millist mõju avaldavad erinevad reisimise viisid keskkonnale?)	Emakeeles sõnavara ja silmaringi laiendamine. Infootsingu arendamine.	Essee jaoks materjali kogumine erinevatest allikatest.
Kultuur / plakatite konkurss / esitlused erinevate maade kultuurist	Põhjalikum tutvumine vene või vanausuliste kultuuriga nii Venemaal kui ka Eestis. Infootsingu arendamine. Kirjaliku ja suulise väljendusoskuse arendamine.	Vene kultuuri, vene kultuuri Eestis või vanausuliste kultuuri teemalise plakati koostamine ja vormistamine.

9. klass (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
----------	--------------	--------------------------------	------------------------

Sissejuhatus			
Keel kui arenev nähtus	Õpilane: - mõistab keele tähendust, selle õppimise vajadust, kõne rolli inimese elus; - eristab kirjalikku ja suulist kõnet, nende rakendusala; - väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest; - arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri.	Väärtused ja kõlblus: kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega.	Eesti keel, inglise keel: – vanasõnad, fraseoloogilised üksused.
Liitlause			
Liitlause mõiste. Liitlausete tüübid. Suhtlusvahend liitlausete vahel	Õpilane: - eristab liht- ja liitlauseid; - näeb liitlausete sidumise vahendeid ja analüüsib kirjavahemärke; - eristab rindlauseid, põimlauseid, sidesõnata liitlauseid; - väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult; - järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid; - diagramme ning kasutab neid enda koostatud tekstides.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: oskus hankida infot erinevatest allikatest, hinnata seda kriitiliselt ja kasutada seda silmaringi laiendamiseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: infotehnoloogiliste võimaluste kasutamise oskuste arendamine. Keskond ja jätkusuutlik areng: keskkonnateadliku	Eesti keel, inglise keel: – hüüdsõnad. Ühiskonnaõpetus: – sallivus.

		suhtumise kujundamine ökoloogiateemaliste tekstide kaudu.	
Rindlause			
Rindlause mõiste. Rindlausete tüübid. Kirjavahemärgid rindlausetes	Õpilane: - teab rindlausete tunnuseid; - ristab koordineerivaid sisedesõnade tüüpe; - loeb rindlausete skeeme ja ning kasutab neid enda koostatud tekstides; - õigesti kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega rindlauseid; - järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus: enda ja teiste maade kultuuri tundmine ja väärtustamine. Tehnoloogia ja innovatsioon: oskus otsida teavet internetist, töötada vene keele sõnaraamatutega.	Eesti keel, inglise keel: – vanasõnad. Geograafia: eesti linnad ja külad.
Põimlause			
Põimlause mõiste. Sidevahendid põimlauses. Sidesõnad ja liitsõnad. Relatiivlaused. Sihitislauseid. Määruslaused	Õpilane: - teab põimlause tunnuseid, eraldab pealause ja kõrvallause funktsioone; - eristab rindlauseid ja põimlauseid; - õigesti kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega põimlauseid; - loeb põimlausete skeeme ja ning kasutab neid enda koostatud tekstides; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus: oskus hankida infot erinevatest allikatest, hinnata seda kriitiliselt ja	Kirjandus: Vana-Kreeka müüdid, Tallinna legendid. Eesti keel, inglise keel: elukutsete maailm. Kunst: natüürmort. Ühiskonnaõpetus: Inimese õigused ja kohustused.

	- koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; - rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.	kasutada seda silmaringi laiendamiseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: infotehnoloogiliste võimaluste kasutamise oskuste arendamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng: keskkonnateadliku suhtumise kujundamine ökoloogiategemaliste tekstide kaudu. Väärtused ja kõlblus: moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Tervis ja ohutus: oma tervise väärtustamise oskuse kujunemine tekstide kaudu. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Väärtused ja kõlblus: moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine.	Kehaline kasvatus: spordialad.
Sidesõnata liitlauseid			
Sidesõnata liitlause mõiste. Koma, semikoolon, koolon ja mõttekriips sidesõnata liitlausestes	Õpilane: - teab sidesõnata liitause tunnuseid; - õigesti kirjavahemärgistab õpitud punktogrammidega sidesõnata liitauseid; - koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; - arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Eesti keel: koma, semikoolon, koolon ja mõttekriips sidesõnata liitlausestes. Muusika: kannel.

	- rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid; - arvestab suhtlemisel eesmärki ja olukorda, valdab kõnekultuuri.	Teabekeskond ja meediakasutus: oskus hankida infot erinevatest allikatest, hinnata seda kriitiliselt ja kasutada seda silmaringi laiendamiseks. Tehnoloogia ja innovatsioon: infotehnoloogiliste võimaluste kasutamise oskuste arendamine. Keskond ja jätkusuutlik areng: keskkonnateadliku suhtumise kujundamine ökoloogiateemaliste tekstide kaudu. Väärtused ja kõlblus: moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine; moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Tervis ja ohutus: oma tervise väärtustamise oskuse kujunemine tekstide kaudu. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele.	
--	--	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

Essee konkurss „Minu tervis on minu kätes”	- arendada oskust sõnastada probleemi, väljendada oma arvamust, esitada argumente ja tuua näiteid; - kujundada vajadusi tervislikule elustiilile.	Õpilased peavad kirjutama 300-sõnalise essee. Töö peab vastama esitatud teemale ja olema lõpetatud tekst, mis kajastab isiklikku seisukohta. Hindamisel võetakse arvesse mõtlemise iseseisvust, esitamise järjepidevust, argumentide veenvat olemust, kirjaoskust.
---	--	--

4. Aine: Kirjandus

4.1. Õppeaine kirjeldus kooliastmeti

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülgsuse teadvustamist.

Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja eraamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüüriraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust (sh tüvitekste, klassikateoseid), mida käsitletakse ühiselt. II kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka E. Raua „Kalevipoja“ adaptatsioon, E. Bornhöhe „Tasuja“, J. Krossi „Mardileib“, F. R. Kreutzwaldi „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ või muud eesti muinasjutu- või muistendikogumikud. III kooliastmes kuuluvad olulise lugemisvara hulka A. Kitzbergi „Libahunt“, E. Vilde „Pisuhänd“, O. Lutsu „Kevade“, A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“ ja A. Kiviräha „Rehepapp“. Eesti luule esindusautorid põhikoolis on L. Koidula, Juhan Liiv, M. Under, H. Runnel ja L. Tungal.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärimuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri.

Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgenduoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteostele, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma kunstiilikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, muusikas ja kujutavas kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

4.2. Teemaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

4.2.1. II kooliaste

5. klass

Maailma kirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			
Kirjandusest, kirjanikust ja lugejast.	Õpilane: - teab raamatu rollist inimese elus; - leiab tekstist vastused küsimustele; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet.	Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	
Maailm iidsete inimeste silmadega			
Müüdist ja müütoloogiast. Vana-Kreeka müüdid. Idaslaavlaste müüdid.	Õpilane: - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine.	Ühiskonnaõpetus – mitmerahvuseline ühiskond (kombed, traditsioonid, uskumused). Ajalugu – Vana Kreeka ühiskond, Idaslaavlaste päritolu. Kunst – Vana Kreeka ja Idaslaavlaste kunst, loovus kui esteetiline ümberkujundamine.
Suust suhu			

Folkloorist. Vanasõnad ja kõnekäänud. Mõistatused. Rahvajutt. Kunstilised väljendusvahendid muinasjuttudes. Muinasjutt „Марья-краса – долгая коса и Ванюшка“.	Õpilane: - eristab rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nende vahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte.	Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus – tõhusate infootsingu meetodite kasutamine suulisteks ja kirjalikeks ettekanneteks valmistumisel, rühmatööde kujundamine erinevates andmebaasides ja infokeskkondades. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Kunst – Vasnetsovi reproduktsioonid.
Kui kirjanik saab jutustajaks			
Kirjanduslikust muinasjutust. A. Puškin. Sissejuhatus luuletusele „Russlan ja Ljudmila“, „Lugu surnud printsessist ja seitsmest bogatyrist“. Proosa ja luule. H.-K. Andersen „Nõel“, „Tigu ja roosipõõsas“. V. Garšin „Lugu kärnkonnast ja roosist“. S. Topelius „Ilmakukk“ P. Bažov „Kuldsed juuksed“.	Õpilane: - kujundab teadmisi kirjandusliku loo kohta; - väärtustab ausust ja õiglust, inimväärikust ja vastutustundlikku käitumist; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine. Teabekeskond ja meediakasutus – tõhusate infootsingu meetodite kasutamine suulisteks ja kirjalikeks ettekanneteks valmistumisel, rühmatööde kujundamine erinevates andmebaasides ja infokeskkondades. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine.	Kunst – B. Zvorõkini ja A. Kurkini reproduktsioonid.

E. Permyak „Foka kõigidele dokkide kätele“. S. Marshak „Petrushka välismaalane“. A. Kivirjahk „Sirli, Siim ja saladused“ .			
--	--	--	--

Valm - aastatuhande tarkus

Valmi žanrist. Aisop „ Vares ja rebane“, „Rändurid ja platan“. Ivan Krylov „Siga tamme all“.	Õpilane: - kujundab teadmisi kirjandusliku loo kohta; - väärtustab ausust ja õiglust, inimväärikust ja vastutustundlikku käitumist; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - arutleb tegelastega seotud probleemide ja äärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Kunst – illustratsioonid Krylovi teostele.
--	---	---	---

Iga lugu sisaldab sündmus

K. Paustovski „Kass-vürg“. L. Andrejev „Kusaka“. J. Jakovlev „Rüütel Vasja“.	Õpilane: - kujundab teadmisi kirjandusliku loo kohta; - väärtustab ausust ja õiglust, inimväärikust ja vastutustundlikku käitumist; - arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; - osaleb arutlusel, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine.	Inimeseõpetus – inimene ja koduloomad, inimese käitumise motiivid.
--	--	--	---

Eesti kirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
----------	--------------	--------------------------------	------------------------

Sissejuhatus. Lugeda on huvitav			
Raamatuid on igale maitsele. Ilu- ja teabekirjandus .	Õpilane: - selgitab, miks on vaja lugeda raamatuid ja põhjendab, miks lugemine on huvitav; - eristab ilu- ja teabekirjandust; - võttab arvamuste vahetuses aktiivset positsiooni.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Eesti keel – teatmeteosed.
Vana aja lood ja laulud			
Mis on rahvaluule? Muinasjutud. “Oakene”, setu muinasjutt. F. R. Kreutzwald „Eesti rahva ennemuistsed jutud“ Vanasõna. Mõistatus. Kõnekäänd. KT.	Õpilane: - eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid; - teab muinasjutu tunnuseid, nimetab tüüpilisi tegelasi; - väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Ajalugu – muistsete eestlaste uskumused. Eesti keel, vene keel, inglise keel – vanasõnad.
Rahvakalender. Jõulud ja näärid			
Mis on rahvakalender? A. Kivirähk „Kass hakkab jõuluvanaks“. Wimberg “Päkapikk ja kuri poiss”.	Õpilane: - teab olulisemaid rahvakalendri tähtpäevi; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Eesti keel, vene keel – vanasõnad, rahvakalender. Muusika – jõululaulud. Kunst – jõulukaardid.

	- õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana; - iseloomustab teoste kangelas.	Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	
Keskaegne linn eesti kirjanduses			
Jaan Kross „Mardileib” KT.	Õpilane: - tutvub J. Krossi eluloo fragmentidega; - arendab oma jutustamisvõimeid; - leiab tekstist vastused küsimustele; - järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd.	Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Ajalugu – keskaja aeg. Loodusõpetus – ravimtaimed.
Meie kodu on Eesti			
Enn Koppel “Meelis”. Wimberg “Fotoalbum”. Luuletused. Lydia Koidula „Kodu”. Kersti Merilaas „Rukkilill”.	Õpilane: - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; - õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides.	Ajalugu – vabadusvõitlus 1208-1227 aastatel, kloostrielu.

Õpime keel hästi kasutama. Esinemine			
Oskar Luts “Kapsapea”. Aino Pervik “Pärlikaup” .	Õpilane: - tutvub O. Lutsu ja A. Perviku eluloo fragmentidega; - koostab proosa- või draamateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; - esitab (peast) lühikese proosa- või rolliteksti, taotleb esituse ladusust, selgust ja teksti täpsust; - arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust; - teab draamateksti tunnuseid.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ajalugu – eesti rahva elu 20. sajandi algusel.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Projekt „Ise olen kirjanik“	- õpilaste loomingulisuse ja avalikuskõnes osalemise oskuste arendamine; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitusele tagasiside andmise oskuste arendamine.	Õpilane kasutab teadmisi muinasjuttu struktuuri kohta ja mõtleb välja oma muinasjuttu, kujundab seda illustratsioonidega raamatu kujul. Lõpptulemuseks on esitus klassikaastlaste ees.
Asula elukeskkonnana Luulekonkurss „Minu kodu on Eesti“	- õpilaste loomingulisuse ja avalikus kõnes osalemise oskuste arendamine; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitusele tagasiside andmise oskuste arendamine.	Enne konkursi alustamist õpilased valivad luuletuse Eestist. Ettevalmistavas etapis õpivad seda pähe ja valmistavad esitluse, mis kajastab selle teemat ideed. Pärast esinemist selgitab õpilane oma valikut ja väljendab oma suhtumist lugenudesse. Konkursi žürii hulka kuuluvad kirjanduse ja eesti keele õpetajad.

Maailmakirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			
Raamatu roll inimese elus.	Õpilane: - teab raamatu rollist inimese elus; - leiab tekstist vastused küsimustele; - võttab arvamuste vahetuses aktiivset positsiooni.	Kultuuriline identiteet – tekstide kasutamine vene kirjakeele normide, suulise ja kirjaliku kõne kultuuri. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Kunst – mälestusmärk eestikeelsele Piiblile. Eesti keel, vene keel – vananenud sõnad.
Rahvaluule			
Vene kangelaslaul „Ilja Muromets ja Röövel-Ööbik”.	Õpilane: - tutvub vene kangelaslaulude temaatikaga; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist.	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist. Väärtused ja kõlblus – moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Ajalugu – Vana-Venemaa ajalugu. Eesti kirjandus – eesti kangelaslaulud. Kunst – rahva vägilasi kujutavad maalid. Geograafia – Vana-Venemaa kaart. Eesti keel, vene keel – vananenud sõnad.

		Tehnoloogia ja innovatsioon – kaasaegsete tehnoloogiate asjakohane kasutamine esitluste ja erinevate õppeprojektide ettevalmistamisel. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	
Aegade seos. Rahvaluule ja kirjandus			
Pärimused ja lood. Legendid. Nikolai Gogol „Maikuu öö ehk uppunud neiu”. Ivan Turgenev „Bežini aas”.	Õpilane: - eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte.	Tehnoloogia ja innovatsioon – kaasaegsete tehnoloogiate asjakohane kasutamine esitluste ja erinevate õppeprojektide ettevalmistamisel. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust hindamise arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus – tõhusate infootsingu meetodite kasutamine suulisteks ja kirjalikeks ettekanneteks valmistumisel, rühmatööde kujundamine erinevates andmebaasides ja infokeskkondades.	Ühiskonnaõpetus – mitmerahvuseline ühiskond (kombed, traditsioonid, uskumused). Geograafia – Ukraina maailmakaardil. Ajalugu – pärisorjus.
Kirjanduse liigid ja žanrid. Eepilised teosed			

Mõistujutt. Oscar Wilde „Tähepoiss“. Jutustus.. Lev Tolstoi "Kaukaasia vang". D. Aldridge „Viimane toll“. A. Aleksin „Näitlejanna“. K. Paustovski „Vana kokk“. A. Tšehhov „Kameeleon“. O. Henry „Punanahkade juht“. A. Lindgren „Hulkur Rasmus“. Romaan. Aleksandr Puškin „Dubrovski“	Õpilane: - kujundab teadmisi kirjanduslike liikide ja žanrite kohta; - tutvub kunstiteose koostisosadega; - õpib tuvastama peamisi episoodide, sõnastama teose peamist mõtet; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; - koostab proosa teksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist.	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes on teadlik üldtunnustatud väärtustest ja eetilistest põhimõtetest ning järgib neid elus. Tehnoloogia ja innovatsioon – kaasaegsete tehnoloogiate asjakohane kasutamine esitluste ja erinevate õppeprojektide ettevalmistamisel. Teabekeskond ja meediakasutus – tõhusate infootsingu meetodite kasutamine suulisteks ja kirjalikeks ettekanneteks valmistumisel, rühmatööde kujundamine erinevates andmebaasides ja infokeskkondades. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele.	Ajalugu – pärisorjus, Venemaa ajalugu 19. sajandil. Muusika – Mozarti looming. Geograafia – Kaukaasia maailmakaardil. Ühiskonnaõpetus – inimese vastutus oma tegude eest, konfliktid, positiivne mõtlemine.
Kirjanduse liigid ja žanrid. Lüürilised teosed			
Luuletused. M. Lermontov „Borodino“, „Purje“. I. Turgenev	Õpilane: - kujundab teadmisi lüüriliste teoste kohta; - nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeoleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete	Ajalugu – 1812. aasta Isamaasõda. Loodusõpetus –kanarbiku omadused.

„Luuletus proosas”. Ballaad. R. Stevenson „Kanarbikumesi“.	- esitab (peast) luuletuse, mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele; - väärtustab ausust ja õiglust, inimväärikust ja vastutustundlikku käitumist; - laiendab oma silmaringi, rikastab vaimset ja tundemaailma.	väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele.	Kunst – M. Lermontovi luuletuse reproduktsioonid. Geograafia – Šotimaa maailmakaardil. Ühiskonnaõpetus – enesehinnang, otsuste tegemine.
Kirjanduse liigid ja zanrid. Dramaatilised teosed			
Draama. Jevgeni Švarts „Alasti kuningas”.	Õpilane: - kujundab teadmisi dramaatiliste teoste kohta; - koostab draama teksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; - õpib tundma teatri kultuuri ilminguid; - laiendab oma silmaringi, rikastab vaimset ja tundemaailma.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine.	Kirjandus – Anderseni muinasjutud. Kunst – teatrikunst. Eesti keel, inglise keel – lentsõnad.

Eesti kirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sõnad teevad teksti			

Mats Traat „Esimene koolipäev aastal 1945“. Kätlin Vainola „Esimene koolipäev aastal 1985“. Juhan Jaik „Kaarnakivi“	Õpilane: - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte; - leiab tekstist vastused küsimustele; - järjestab loo sündmused ning põhjendab toimumisaja ja -koha valikut; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd.	Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Vene keel – vananenud sõnad. Ajalugu – eesti rahva ajalugu 20. sajandil. Eesti keel – sõna vormid.
Inimene kujundab kultuuri			
Kätlin Vainola, „Õpetajate jõulud“. Luuletused. Leelo Tungal “Koera jõulurõõm”, “Miks jõuluvana kannab isa saapaid”. P. Volkonski „Jõulutunne“.	Õpilane: - leiab tekstist vastused küsimustele; - kujundab teadmisi lüüriliste teoste kohta; - nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeoleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust; - esitab (peast) luuletuse, mõtestab lahti esitatud teksti tähendused, annab tagasisidet enda ja teiste esitusele.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – kõne kultuuri väärtustamine ja arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine.	Eesti keel, inglise keel, vene keel – jõulud rahvakalendris. Kunst – jõulukaardid. Muusika – jõululaulud.
Ajalugu kirjaniku pilgu läbi			

E. Bornhöhe „Tasuja“.	Õpilane: - tutvub E. Bornhöhe eluloo fragmentidega; - väärtustab nii paikkondlikku kui ka kogu Eestit ühendavat eripärast paljutahulist kultuuri; - koostab teksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes on teadlik üldtunnustatud väärtustest ja eetilistest põhimõtetest ning järgib neid elus. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides.	Ajalugu – Eesti ajalugu 14. sajandil, Jüriöö ülestõus. Geograafia – eesti linnad seotud Jüriöö ülestõusuga. Ühiskonnaõpetus – inimese vastutus oma tegude eest, konfliktid, positiivne mõtlemine. Kunst – Jüriöö kujutavad maalid.
Eesti rahva eepos			
Faehlmann ja Kreutzwald – Eesti rahvus eepose loojad. Müüt kui kirjanduse läte. Faehlmanni müüdid. E. Raua „Kalevipoja“ adaptatsioon.	Õpilane: - tutvub Faehlmanni ja Kreutzwaldi eluloo fragmentidega; - tutvub müüdiga kui kirjanduse tähtsama allikaga; - leiab müütide tekstidest inimeste ettekujutuste kajasid maailma ehitusest; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - nimetab teose teema, arutleb tegelastega seotud probleemide ja väärtushoiakute üle, sõnastab teose peamõtte;	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist. Väärtused ja kõlblus – kultuuri- ja kirjandusteadmisi täiendamine,	Ajalugu – Eesti 19. sajandi keskpaigas. Kunst – reproduktsioonid eeposele „Kalevipoeg“. Muusika – Veljo Tormise koorilaulud. Kirjandus – vene kangelaslaul.

	- avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, kirjeldab nendevahelisi suhteid ja hindab tegelaste käitumist; - jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal.	esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	
Mina ja...			
Astrid Reinla, “Vari Jaagup”. Luuletused. Aapo Ilves, “Arvuti”. Aidi Vallik, “Tervisliktoitumine”, “Kevadine kodulaul”	Õpilane: - arutleb „Mina ja raha“, „Mina ja arvuti“, „Mina ja tervisliktoitumine“ teemadel; - toob näiteid, kuidas raha ei lahenda kõiki probleeme; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta; - koostab proosateksti kohta kava küsimuste, väidete või märksõnadena, kirjutab kokkuvõtte; - nimetab luuletuse teema ja kirjeldab selle meeleolu, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes on teadlik üldtunnustatud väärtustest ja eetilistest põhimõtetest ning järgib neid elus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Matemaatika – oskus oma kulusid arvutada. Inimeseõpetus – tervisliktoitumine.
Inimene loob väärtusi			
Harri Jõgisalu “Kadunud kivi”, “Rästik”. Raimo Männis “Kiviküla koolipoisid”.	Õpilane: - tutvub H. Jõgisalu eluloo fragmentidega; - arutleb looduse ja looma maailma kaitsmise teemal; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite kohta;	Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist; Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine; Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes on teadlik üldtunnustatud väärtustest ja	Loodusõpetus – veekogud, metsad, roomajad. Ajalugu – jääaeg.

	- osaleb arutelus, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valib kirjandusteosest rääkides tekstist sobivaid näiteid, teeb koostööd; - laiendab oma silmaringi, rikastab vaimset ja tundemaailma.	eetilistest põhimõtetest ning järgib neid elus.	
--	---	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Viktoriin „Teekond läbi A. Puškini romaani „Dubrovski” lehekülgede”	Rikastada õpilaste teadmisi vene kultuurist, kirjandusest, ajaloost, geograafiast, eesti keelest ja arendada rühmas töötamise oskust.	Viktoriiniga testitakse mänguliselt funktsionaalset lugemisoskust, pikaajalise mälu arengut, üldistamist ja järelduste tegemise oskust. Küsimused on erinevad oma keerulisusega, kusjuures paljud neist on omavahel seotud valdkondade vahel. Viktoriini võib läbi viia arvestustööna.
Rahvuseepose „Kalevipoeg“ lavastus	- õpilaste loomingulisuse ja avalikus kõnes osalemise oskuste arendamine; - meeskonnatöö oskuste arendamine; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitusele tagasiside andmise oskuste arendamine.	Enne töö alustamist pakutakse õpilaste rühmadel teha valiku teosest väljavõtte vahel. Järgmine etapp on stsenaariumide loomine loo lavastamiseks. On oluline, et õpilased teaksid, kuidas tuvastada põhiliini, mõista tegevuse liikumapanevat jõudu - kokkupõrget, võitlust, vaenu, konflikti, identifitseerida peategelasi ja kõrvaltegelasi. Alles seejärel jaotavad rühmad rollid ja muud lavastamiseks vajalikud kohustused. Õpilased viivad proove läbi iseseisvalt. Lõpptulemuseks on esitus klassikaastlaste ees.

4.2.3. III kooliaste

7. klass

Maailmakirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			
Kirjandus kui sõnakunst.	Õpilane: - loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet; - süveneb arusaamine kirjandusest kui sõnakunstist, selle rollist inimese vaimses elus; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet.	Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine. Teabekeskkond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Kunst – mälestusmärk eestikeelsele Piiblile. Eesti keel, vene keel – vananenud sõnad.
Eepilise teose maailm			
Eepiliste teoste tunnused. Kangelaseepos. Homeros ja tema teosed. „Odüsseia” (katkend). Keskaja kangelaseepos. „Rolandi laul” (katkend). Kangelaslik saavutus iidse vene kirjanduses. Peipsi lahing. N. Leskov „Mees kella peal”, V. Pikul „Tudengi Mamontovi kiri”, L. Tolstoi „Poisi-iga”, V.	Õpilane: - teab eposi peamisi tunnuseid, selle žanreid; - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärjeseoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - analüüsib kirjandusteose vormivõteteid ja kompositsiooni, seostab neid teose sisuga; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud lavastust või filmi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskkond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist. Väärtused ja kõlblus – moraaliteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele.	Ajalugu – teave antiikaja, keskaja, taassünni, Vana-Venemaa ja Eesti ajalooliste sündmuste kohta. Peipsi lahing. Katkuepideemia Hiinas 1910. aastal, Nikolai I valitsemise ajal. Kunst – rahva vägilasi kujutlevad maalid. Leonardo da Vinci maali „La Gioconda” reproduktsioon. Inimeseõpetus – inimese vastutus oma tegude eest. Isiksusekriis, vanusekriisid. Inimese

Rasputin „Prantsuse keele tunnid”, O. Henri „Viimane leht”, A. Grin „Helepunased purjed”. Fantastikast. Lloyd Biggle Jr. "Milline armas kool", Ray Bradbury „Naeratus”. Detektiivžanrist. Arthur Conan Doyle „Kirju lint”.	- koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande; - kasutab tekstianalüüsis õigesti kirjanduse põhimõisteid.	Tehnoloogia ja innovatsioon – kaasaegsete tehnoloogiate asjakohane kasutamine esitluste ja erinevate õppeprojektide ettevalmistamisel. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	pideva hariduse ja eneseharimise vajadus. Eesti keel, vene keel – vananenud sõnad.
Lüürilise loomingu maailm			
Luuletused. I. Severyanin „Ära kadesta sõpra”, R. Kipling „Kui”, M. Tsvetaeva „Viieteistkümnenda aastast”, I. Bunin „Lapsepõlv”, F. Tjutšev. „K. B.”, A. Puškin „Ma armastasin sind”, I. Turgenev „Julia Vrevskaja”.	Õpilane: - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - teab luuletuse žanrilisi jooni proosas; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamise oskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes tunneb üldtunnustatud väärtusi ja eetilisi põhimõtteid ning järgib neid elus.	Vene keel – keelelised väljendusvahendid. Matemaatika – teoste autorite eluaastad, luuletuste loomise kuupäevad. Kunst – loovus kui esteetiline ümberkujundamine, luuletajate portreedid.
Lüürilis-epilise loomingu maailm			

A. Puškin „Prohvetliku Olegi laul”. M. Lermontov „Laul tsaar Ivan Vassiljevitsšist, noorest kaardiväelasest ja hulljulgest kaupmehest Kalašnikovist”.	Õpilane: - teab teoste loomise ajast, ajaloolise ajastu tunnuste peegeldust; - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes tunneb üldtunnustatud väärtusi ja eetilisi põhimõtteid ning järgib neid elus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine.	Ajalugu – Vana-Vene riigi kujunemine, Venemaa 16. sajandil (Ivan Julma ajastu). Vene keel – kujundlikud ja väljenduslikud keelevahendid. Kunst – A. Puškini ja M. Lermontovi teoste reproduktsioonid.
Draama teose maailm			
Dramatilise teose eripära. William Shakespeare „Romeo ja Julia”.	Õpilane: - moodustab ettekujutuse dramaatilise teose konfliktist; - teab teoste loomise ajast, ajaloolise ajastu tunnuste peegeldust; - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes tunneb üldtunnustatud väärtusi ja eetilisi põhimõtteid ning järgib neid elus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine,	Ajalugu – Renessans. Muusika – Lääne-Euroopa barokkmuusika kultuur. Geograafia – Shakespeare'i loominguga seotud Itaalia ja Inglismaa linnad. Kunst – illustratsioonid Shakespeare'i tragöödiale "Romeo ja Julia".

	- osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi.	vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Tehnoloogia ja innovatsioon – esitluse loomine PowerPointis.	
--	---	--	--

Eesti kirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Raamatud meie ümber. Raamatukogu.	Õpilane: - teab raamatu rollist inimese elus; - leiab tekstist vastused küsimustele; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet.	Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ajalugu – Aleksandria raamatukogu, USA kongressi raamatukogu.
Elulood			
Oskar Luts „Kevade”. Margus Kasterpalu “Eesti rahva elulood”.	Õpilane: - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi;	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Väärtused ja kõlblus – moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides,	Ajalugu – koolielu Eestis 20. sajandi algusel. Inimeseõpetus – inimese vastutus oma tegude eest. Isiksusekriis, vanusekriisid.

	- osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande.	väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	
Noortekirjandus			
Aidi Vallik “Kuidas elad, Ann?”. Helga Nõu “Pea suu!”. Jaan Tätte “Kaotajad”. Jüri Parijõgi “Teraspoiss”.	Õpilane: - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi.	Väärtused ja kõlblus – moraaliteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ühiskonnaõpetus – inimese vastutus oma tegude eest, konfliktid, positiivne mõtlemine.
Rahvaluule meie ümber			
Vanasõnad, aforismid, kõnekäänud, mõistatused.	Õpilane: - eristab ilukirjanduse ja rahvaluule põhiliike ning olulisemaid žanre, nimetab nende tunnuseid ja toob näiteid;	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata	Vene keel, inglise keel – vananenud sõnad, kõnekäänud, lendsõnad.

	- kasutab rahvaluule elemente suulises ja kirjalikus tekstiloomes; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd.	teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Kultuuriline identiteet – kultuuriliste eripärade säilitamine.	
Luule puudutus			
Hando Runnel, “Ma tunnen väikest Urmast”. Lehte Hainsalu, “Õpilane”. Aita Kivi, “Ise!”.	Õpilane: - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamisoskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust hindamise arendamine.	Vene keel – keelelised väljendusvahendid. Kunst – loovus kui esteetiline ümberkujundamine, luuletajate portreedid.
Maagilised lood			
F.-R. Faehlmann “Koit ja Hämarik”. Kustas Põldmaa „Nurmelt ja niidult”. Juhan Jaik "Jaaniöö".	Õpilane: - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - jutustab tekstilähedaselt või kokkuvõtvalt kavapunktide järgi, märksõnade abil või piltteksti põhjal;	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Maailmakirjandus – müüdid. Loodusõpetus – pööripäevad. Eesti keel – rahvakalender.

	- tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust, väärtustab nii oma- kui ka maailmakultuuri ja selle mitmekesisust.	Väärtused ja kõlblus – kultuuri- ja kirjanduse teadmisi täiendamine, esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Projekt „Detektiivimaailmas”	- lugemise mõistmise, analüüsimise, kriitilise hindamise ja tõlgendamise oskuste arendamine; - lugemishuvi kasvatamine; - õpilaste loomingulisuse ja avalikus kõnes osalemise oskuste arendamine; - meeskonnatöö oskuste arendamine; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitlusele tagasiside andmise arendamine.	Õpilased jagunevad meeskondadeks ja valivad edasiseks tööks detektiivžanri teose. Projekt koosneb kolmest etapist. võistkonnad peavad loo läbi lugema, reklaam esitluse ette valmistama, lõigu välja valima ja selle lavastada. Iga etapi ettevalmistamine toimub iseseisvalt. Võitja selgitatakse välja kogutud punktide tulemuste põhjal.
Videoklipp koolielust (romaani „Kevade“ ainetel)	- õpilaste loomingulisuse ja avalikus kõnes osalemise oskuste arendamine; - meeskonnatöö oskuste arendamine; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitlusele tagasiside andmise oskuste arendamine.	Enne töö alustamist pakutakse õpilaste rühmadel teha valiku teosest väljavõtte vahel. Õpilased valivad episoodi O. Lutsu romanist „Kevade”. Järgmine etapp on videoklippi stsenaariumide loomine. Seejärel jaotavad rühmad rollid ja muud kohustused. Õpilased viivad proove läbi iseseisvalt. Lõpptulemuseks on videoklippe esitus klassikaastlaste ees.

8. klass

Maailmakirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Sissejuhatus			
Ajastu – kirjanik – kirjanduskangelane – lugeja.	Õpilane: - mõistab ajalooliste sündmuste tähtsust inimese elus; - näeb seost ajastu ja kirjandusteose vahel; - väljendab oma arvamust loetu kohta ja argumenteerib selle kohta, osaledes dialoogis või arutelus; - loeb kultuurivaldkonnaga seotud aime- ja meediatekste, leiab, hindab kriitiliselt; - loeb ladusalt ja mõtestatult.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet – positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Ajalugu: ajalooliste sündmuste, ajalooliste isikute tundmine. Informaatika: võrdlusmaterjali kasutamine. Matemaatika: Rooma numbrite lugemine ja kirjutamine.
Tekstiliigid ja žanrid. Lüürika			

Lütseumi vennaskond. Aleksander Puškin „Mu sõbrad, ilus on meie liit!”, „19. oktoober” 1825, „Oli aeg: meie puhkus noor...” vennaskond, „Ma vaatan meie põlvkonda kurbusega”. Mihhail Lermontov „Monoloog”, „Mõte”, „Üksildases südames on igav.” George Noel Gordon Byron „Ma tahan olla vaba laps”, „Juudi meloodia”, „Inimene ja loodus” Vassili Žukovski „Meri” Aleksandr Puškin „Merele” Mihhail Lermontov „Kaukaasia”, „Uskuge endasse.” Joseph Rudyard Kipling „Käsk”.	Õpilane: - koostab ja esitab loetud teose põhjal ettekande, kasutab selleks digivahendeid; - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkuse ja avab selle tähendusi; - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - esitab peast luulet – etleb, järgides esituse ladusust, selgust ning tekstitäpsust; - mõtestab luuletuse tähendust iseenda elamustele, kogemustele ja väärtustele tuginedes; - tunneb ära ja kasutab tekstides epiteete, metafoore, isikustamist.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet – positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Inimeseõpetus: inimese vastutus oma tegude eest. Sõpruse, väärtuste ja moraali teemad. Kodanikupositsioon. Kunst: illustratsioonid. Poeetide portreed. Informaatika: võrdlusmaterjali kasutamine. Matemaatika: poeetide vanus, millal on teosed kirjutatud. Muusika: muusikateos loodusest (meri, mäed).
Tekstiliigid ja žanrid. Jutustus. Romaan.			
Ivan Turgenev jutustus "Mumu". Edgar Allan Poe "Surm on elu".	Õpilane: - tutvustab loetud raamatu autorit, sisu, tegelasi, probleeme ja sõnumit; - vastab teksti põhjal fakti-, järeldamis- ja analüüsiküsimustele;	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse	Kunst: illustratsioonid ja filmid. Matemaatika: kirjanike vanus ja millal nad oma teoseid kirjutasid. Mitu

Aleksandr Puškin jutustus "Jaamaülem". Lev Tolstoi "Noorus". Walter Scott romaan "Ivanhoe". Fjodor Dostojevski romaan "Valged ööd". James Fenimore Cooper romaan "Viimane mohikaanlane".	- kasutab esitatud väidete tõestamiseks tekstinäiteid ning tsitaate; - kirjeldab teoses kujutatud tegevusaega ja -kohta, määrab teose olulisemad sündmused ning arutleb põhjuse-tagajärje seoste üle; - kirjeldab teksti põhjal tegelase välimust, iseloomu ja käitumist, analüüsib tegelaste suhteid, võrdleb ja hindab tegelasi, lähtudes humanistlikest ning demokraatlikest väärtustest; - arutleb kirjandusliku tervikteksti või katkendi põhjal teksti teema, põhisündmuste, tegelaste, nende probleemide ja väärtushoiakute üle, avaldab ja põhjendab oma arvamust, valides sobivaid näiteid nii tekstist kui ka oma elust; - leiab teksti kesksed mõtted, sõnastab loetud teose teema, probleemi ja peamõtte ning kirjutab teksti põhjal kokkuvõtte; - otsib teavet tundmatute sõnade kohta ning teeb endale selgeks nende tähenduse; - kirjutab kirjandusteose põhjal arutluselementidega kirjandi, väljendades oma seisukohti alusteksti näidete ja oma arvamuse järgi ning jälgides teksti sisu arusaadavust, stiili sobivust, korrektset vormistust ja õigekirja; - jutustab kokkuvõtvalt loetud teosest, järgides teksti sisu ja kompositsiooni; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi.	arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – koostöö väärtustamine, isiklike seisukohtade kujundamine ja väljendamine. Koos tegutsemise kasulikkuse ja vajalikkuse kogemise võimaldamine. Kultuuriline identiteet: positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	aastat on möödas teose ilmumisest. Inimeseõpetus: omavahelised suhted, suhtumine ümbritsevatesse inimestesse, üksindus.
Tekstiligid ja žanrid. Draama			
Nikolai Gogol "Revident".	Õpilane: - teab teose koostamislugu; - määrab žanri, teema ja kompositsiooni; - mõistab ajaloolist perioodi, mida on komöödias kujutatud; - koostab tegelaste iseloomu ja tegevusi kirjeldava	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kultuuriline identiteet – positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise	Kunst: illustratsioonid. Ajalugu: kirjeldatava ajastu ajaloolised tingimused.

	tabeli; - toetudes oma arvamusele, analüüsib tegelaste tegusid.	kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskkond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Tekstiliigid ja žanrid. (Video)loengud			
Juri Lotman, „Vestlusi vene kultuurist”.	Õpilane: - süvendab teadmisi kultuurist ja näeb kultuuri rolli elus; - selgitab mõisteid ja argumenteerib oma valikuid; - leiab tekstist vajalikku infot; - jagab loetut rühmas.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kultuuriline identiteet – positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskkond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	
Tekstiliigid ja žanrid. Valm			

Ivan Krõlov „Eesel ja ööbik”	Õpilane: - loeb teksti rollide järgi; - selgitab valmi põhiideed, leiab moraali ja selgitab seda; - leiab valmidest pärit kõnekäänud, mida kasutatakse kõnes; - loeb valmi ilmekalt peast.	Elukestev õpe ja karjääri planeerimine – suhtlemis-, enesekontrolli, koostöö-, otsustamis- ja teabega ümberkäimise oskuse arendamine. Empaatiavõime kujundamine. Kultuuriline identiteet – positiivsete hoiakute ja eelarvamustevaba suhtumise kujundamine teiste/erinevate inimeste suhtes. Teabekeskond ja meediakasutus – oma teabevajaduste määramine ja sobiva teabe leidmine. Turvaline ja vastutustundlik tegutsemine internetis. Väärtused ja kõlblus – sallivuse ja lugupidamise kujundamine teiste inimeste vastu. Isiklike seisukohtade kujundamine.	Kunst: illustratsioonid.
------------------------------	---	--	---------------------------------

Eesti kirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Kirjandus kui kunst			
Mis on kunst? Kirjandus ja ilukirjandus.	Õpilane: - teab kunsti rollist inimese elus; - teab, kuidas on kunst ja kirjandus omavahel seotud; - leiab tekstist vastused küsimustele; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet.	Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Kunst – antiikkunst, renessans. Tööõpetus – käsitöö. Ajalugu – antiikmaailm, keskaeg, varauusaeg, uusaeg, uusimaeg.

Kirjandus ja ühiskond			
L. Koidula, M. Underi, J. Liivi ja Ernst Enno luuletused. A. Kivirähk „Rehepapp“. Romaanizänr .	Õpilane: - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamisoskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskkond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Vene keel – keelelised väljendusvahendid. Kunst – loovus kui esteetiline ümberkujundamine, luuletajate portreedid. Ajalugu – pärisorjus, Eesti rahva ajalugu.
Teatrimaailmad			
Euroopa teatri sünd. Eesti teatri sünd. L. Koidula „Säärane mulk ehk Sada vakka tangusoola“. E. Vilde „Pisuhänd“. Teater kõneleb meiega mitmes keeles. A. Kivirähk „Adolf Rühka lühikene elu“. Juhan Viiding ja Tõnis Rätsep „Olevused“.	Õpilane: - moodustab ettekujutuse dramaatilise teose konfliktist; - teab teoste loomise ajast, ajaloolise ajastu tunnuste peegeldust; - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelastevahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – õpilase kujundamine moraalseks inimeseks, kes tunneb üldtunnustatud väärtusi ja eetilisi põhimõtteid ning järgib neid elus. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja	Ajalugu – Vana-Kreeka, antiikteater, eesti rahva ärkamisaeg 19. sajandi keskpaigas, Eesti teatri ja Vanemuise teatri asutamine. Kirjandus – Vana Kreeka müüdid

	- võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi.	nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides.	
--	--	---	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Projekt „Populaarsed Euroopa teatrid“	- rikastada õpilaste teadmisi teatri kultuurist; - arendada rühmas töötamise oskust; - oma tegevuse tulemuste esitamise ja teiste esitlusele tagasiside andmise arendamine; - arendada oskust kasutada leitud usaldusväärset informatsiooni enda esitluses; - rikastada oma sõnavara.	Õpilased jagunevad gruppideks kahest inimesest, valivad ühe Euroopa tuntud teatri. Järgmine etapp on valitud teemal materjali otsimine ja valimine ning ettekande ettevalmistamine. Töö tulemus – suuline esitus klassi ees.

9. klass

Maailmakirjandus (35 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
„Ära lase oma hingel olla laisk“			

Sissejuhatus. N. Zabolotsky „Ära lase oma hingel olla laisk“. M. Gorki «Vana Isergil“. Antoine de Saint-Exupéry „Väike prints“.	Õpilane: - arutleb moraali- ja eetika teemadel; - tutvustab kirjanike eluloo ja loometee fragmentidega; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – moraaliteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oskus töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi.	Vene, eesti keel – vanasõnad ja kõnekäänud. Ajalugu – müüdid. Ühiskonnaõpetus – inimese vastutus oma tegude eest, konfliktid, positiivne mõtlemine.
Satiiri peeglis			
M. Bulgakov „Koera süda“. M. Zoštšenko jutud.	Õpilane: - tutvustab M. Bulgakovi eluloo ja loometee fragmentidega; - teab vene satiiri päritolu; nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, keskkete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžees, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd. - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi.	Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Väärtused ja kõlblus – moraaliteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ajalugu – teaduslikud eksperimendid 20. sajandi algusel. Inimeseõpetus – inimese vastutus oma tegude eest. Isiksusekriis, vanusekriisid.

Maailma avades avate ennast			
L. Andrejev „Noored“. L. Petruševskaja „Gluuk“. A. Gavalda „35 kilogrammi lootust“. R. Bradbury „Veld“.	Õpilane: - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - koostab ja esitab loetud teose, mõne kultuurinähtuse või oma kultuurikogemuse põhjal ettekande, kasutab selleks esitlustarkvara.	Väärtused ja kõlblus – moraaliteemadel arutlemise oskuste kujundamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – suudamine töötada rühmas, paarides, väljendada oma arvamust ja kuulata teisi, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine.	Ühiskonnaõpetus – inimese vastutus oma tegude eest, konfliktid, positiivne mõtlemine. Ajalugu – koolielu 20. sajandi algusel.
Hõbeaeg vene luules			
A. Blok. S. Esenin. V. Majakovskij. A. Ahmatova.	Õpilane: - tutvustab luuletajate eluloo ja loometee fragmentidega; - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamisoskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust hindamise arendamine.	Vene keel - keelelised väljendusvahendid. Kunst – loovus kui esteetiline ümberkujundamine, luuletajate portreedid.

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Eestlane ärkab			
K. J. Petersoni looming. Ärkamisaeg eesti kirjanduses. F. R. Faehlmann – lugude looja. L. Koidula elulugu ja looming. J. Liivi elulugu ja looming.	Õpilane: - tutvub K. J. Petersoni, F. R. Faehlmanni, L. Koidula, J. Liivi elulooga; - leiab tekstist vastused küsimustele; - arendab oma arvamuse vormistamise ja argumentatsiooni võimet; - tunneb eesti kultuuri erijooni ning vahendab oma kultuurikogemust; - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamisoskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine. Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	Kunst – loovus kui esteetiline ümberkujundamine, luuletajate portreedid, illustratsioonid teostele. Ajalugu – ärkamisaeg Eestis. Muusika – Eesti rahva laulud.
Ajalugu kirjaniku pilgu läbi			
A. H. Tammsaare „Kõrboja peremees“. A. Kitzbergi „Libahunt“. K. Ristikivi „Õunapuu“.	Õpilane: - tutvub A. H. Tammsaare ja A. Kitzbergi elulooga; - teab teoste loomise ajast, ajaloolise ajastu tunnuste peegeldust; - iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - rikastab oma sõnavara, otsib teavet tundmatute sõnade ja väljendite ning loetu tausta kohta; - võrdleb kirjandusteost ja selle põhjal valminud filmi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides. Teabekeskond ja meediakasutus – infoallikate kasutamise arendamine.	Kunst – realism. Ajalugu – Eesti 30-ndatel aastatel, Eesti külaelu, II maailmasõda, eestlased paguluses.

	tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd.	Tehnoloogia ja innovatsioon – oskus otsida teavet internetist.	
Mäss ja vastupanu kirjanduses			
Kirjanduse hüplik areng. M. Underi elulugu ja looming. B. Alveri elulugu ja looming. A. Kivikas „Ema“.	Õpilane: - toob esile luuletuse temaatilisi ja lüürilisi erijooni, märkab keele- ja vormikasutuse iseärasusi, mõtestab lahti luuletuse kujundlikkust ja avab selle tähendusi; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd; - esitab (peast) luuleteksti, põhjendab teksti valikut, seletab selle tähendust; - arendab oma esitamisoskust.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – sotsiaalse aktiivsuse kujundamine, vastutustunne, tahe leida lahendusi inimarenguga seotud küsimustele. Kultuuriline identiteet – seostamine õpitud ajaloolisi sündmusi üksteisega ja nende kajastamisega kirjanduslikes tekstides.	Ajalugu – Eesti 20. sajandi alguses Vabadussõda. Kunst – ekspressionism.
Kirev ja mitmekihiline tänapäev			
Uuemad suunad kirjanduses. Sass Henno „Mina olin siin“ (katkend).	Õpilane: - nimetab teose teema, arutleb selle põhisündmuste, kesksete probleemide, põhjuse ja tagajärje seoste üle, sõnastab teose peamõtte; - teeb kokkuvõtte teose süžest, põhjendab loo tegevusaja ja -koha valikut, iseloomustab ja võrdleb tegelasi, analüüsib tegelaste vahelisi suhteid ja nende väärtushoiakuid; - osaleb arutelus, väljendab selgelt ja sobival viisil oma põhjendatud seisukohti, annab ja kuulab	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – funktsionaalse lugemise, suulise ja kirjaliku mõtete väljendamise oskuste ja loominguliste võimete arendamine. Väärtused ja kõlblus – moraalteemadel arutlemise oskuste kujundamine.	Ühiskonnaõpetus – õigussüsteem Eestis.

	tagasisidet, võtab arvesse teiste seisukohti, teeb koostööd.		
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Esseekonkurss „Minu elutähtsad väärtused“	Õpilaste loomingulisuse ja avalikuskõnes osalemise oskuste arendamine.	Enne töö alustamist pakutakse õpilaste rühmadel teha ajurünnak väärtuste kohta tänapäeva maailmas. Seejärel iga õpilane kodus kirjutab iseseisvalt 180-200-sõnalise esee. Žürii (kaks õpetajat ja üks õpilane) valib võitjad.
Fotojaht „Eestlane ärkab“	Süvendada teadmisi rahvusliku ärkamisaja Tartus elanud eesti kultuuri tegelastest. Ar 2. Arendada rühmas töötamiseoskust.	Õpilased jagunevad gruppideks ja otsivad linnas kohad, mis on seotud rahvusliku ärkamisajaga. Peale seda nad hankivad internetis vajalikku informatsiooni ja täidavad töölehe. Lõpuks igas leitud kohas tehakse grupipilti.

5. Aine: Eesti keel teise keelena

5.1. Õppe- ja kasvatus eesmärgid kooliastmeti

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli.

Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemisja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste

õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri.

Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi.

Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

5.2. Temaatiline planeerimine astmeti ja klassiti

5.2.1. I kooliaste

1. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Õpilane: - teab tervitusreegleid, - teab, kuidas tervitada õpetajat, sõpra, - teab, kuidas ennast tutvustada, - teab, kuidas sõpra tutvustada, - teab kehaosi, - oskab küsida kuidas läheb ja vastata sellele, - oskab öelda, mis on sõbra nimi, - oskab küsida mis sinu nimi on?	Tervis ja ohutus. Kehaosadega seotud sõnavara õppimine, elementaarsete ohutusreeglite omandamine. Väärtused ja kõlblus. Käitumis- ja viisakus reeglite omandamine, kooli kodukorra järgimine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule perest, sõpradest. Kehaline kasvatus - teab lühikesi käsklusi ja oskab neid täita.
Kodu ja koduümbrus			

Aastaring, kodu, kodukoht, kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused.	Õpilane: - oskab eristada poisi- ja tüdrukunimesid, - oskab näidata pildil pereliikmeid, - oskab nimetada oma pereliikmeid, - oskab nimetada levinumaid värve, - oskab nimetada elukohti.	Väärtused ja kõlblus. Pere ja kodu väärtustamine, pere ja kodukohaga seotud sõnavara õppimine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule Kunst - joonistab ja nimetab oma pereliikmeid
Kodukoht Eesti			
Suuremad linnad, riiklikud ja rahvuslikud sümbolid, rahvakalendri tähtpäevad.	Õpilane: - oskab leida pildile sobiva repliigi, - oskab lugeda ja tõlkida lühifraase, kirjutada lühilauseid, - oskab öelda, mis loom on pildil ja kus ta elab, - oskab vastata küsimusele “mitu”? - teab laulu „Mu koduke“, - oskab eristada lille, põõsast ja puud.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teab Eestis elavaid kodu- ja metsloomi. Oskab öelda, kus ta elab.	Matemaatika - loendab ja arvutab 10 piires. Loodusõpetus - teab kodu- ja metsloomi. Tunneb ära lille, puu ja põõsa. Kunst - joonistab Eesti loodust.
Riigid ja nende kultuur			
Naaberriigid, pealinnad.	Õpilane: - teab, kuidas kirjutada õnnitluskaarti, - teab, millal on jõulud, - teab, kus elab jõuluvana ja jõulusalmi, - teab, millal on emadepäev/isadepäev/mardija kadripäev/jõulud,	Kultuuriline identiteet. Teab eestlaste rahvuslikke tähtpäevi ja pühasid. Oskab koostada õnnitlusteksti eesti keeles. Väärtused ja kultuur. Teadvustab ja väärtustab eesti pühasid ning tähtpäevi.	Loodusõpetus - teab, et juba vanasti tähistati pühi ja et tänapäeval tähistatakse vahel juba teistmoodi neid. Muusika - mardi- ja kadrilaulud. Tööõpetus - mardimaski meisterdamine. Kunst - õnnitluskaartide joonistamine.

	- oskab vastata küsimustele, õnnitleda, tänada, jutustada pildi järgi, - oskab vastata küsimustele, soovida häid jõule, - oskab jutustada oma emast ja isast, - oskab õnnitleda isadepäeva puhul, - oskab teha mardimaski ja laulda mardi- ja kadrilaulu.		
Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Tervis, kool, kooliruumid, koolitarbed, õppeained, koolitee, arvud, viisakusväljendid, liiklusvahendid, värvid, toiduained, riidesemed.	Õpilane: - teab, kuhu pereliikmed päeva jooksul lähevad, - tunneb ja nimetab õppevahendeid, - teab ja nimetab õppetegevusi, - teab ja nimetab maiustusi, - teab juur- ja puuvilju, - oskab öelda, mida tema teeb koolis, - oskab nimetada puu- ja juurvilju, öelda, mis maitseb ja mis mitte, - oskab pakkuda ja tänada, - esitab lühidialoogi, kirjutab lühilauseid.	Teabekeskond, tehnoloogia, innovatsioon. Teab õppekeskkonnaga seotud sõnavara. Tervis ja ohutus. Teab elementaarseid hügieeni reegleid.	Muusika - laulab eestikeelseid laule, teab, et on olemas pillid. Kehaline kasvatus - oskab mõningaid sportlikke tegevusi näidata ja järgi teha. Loodusõpetusteab - teab puu- ja juurvilju. Matemaatika - puu- ja juurviljade loendamine, rühmitamine tunnuste järgi.
Vaba aeg			
Mänguasjad, lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.	Õpilane: - teab vaba aja tegevusi, - teab laulu „Igaühel oma pill“, - teab ja nimetab mänguasju,	Tervis ja ohutus. Teab elementaarseid hügieeni reegleid.	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kehaline kasvatus - sportlikud tegevused vabal ajal.

	- teab konstruktsiooni „Kas sinul on...?” - oskab nimetada vaba aja tegevusi, öelda, mida tema teeb; - oskab kutsuda mängima, eitavalt ja jaatavalt vastata, - oskab esitada küsimust „Kas sinul on?“ ja vastata sellele küsimusele.		
--	---	--	--

2. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine.	Õpilane: - jutustab piltide järgi, - loeb ilmekalt, - koostab dialooge, - tutvustab oma sõpra ja kasutab omadussõnu, - jutustab endast ja oma sõbrast, - kirjutab sõbrale kaarti, - kutsub sõpra sünnipäevale, - esitab pinginaabrile 3 küsimust: “Kas...?” “Kus...?” “Kes...?” - lahendab ristsõna.	Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Mina ja teised.	Muusika - sõbra- ja sünnipäevalaulud. Kunst ja tööõpetus - sünnipäeva- ja sõbrakaardi meisterdamisel sõnavara kinnistamine ning soovide kirjutamine.
Kodu ja koduümbrus			

Aastaring, kodu, kodukoht, kodukoha loodus, kodused toimingud, perekondlikud sündmused.	Õpilane: - koostab dialooge, - jutustab piltide järgi, - nimetab nädalapäevi ja mida teeb sellel päeval, - jutustab oma kodust, - vestleb ja jutustab haigusest, kutsub mängult arsti, kirjutab sõbrale kirja haigestumisest, - kirjutab enda emast, jutustab vanaemast, vanaisast.	Väärtused ja kõlblus. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Mina ja teised. Teabekeskkond. Vaba aeg. Igapäevaelu. Õppimine ja töö.	Kunst ja tööõpetus - joonistab pilte toast ning kirjutab asjade nimetusi. Muusika - laul "Mu koduke". Matemaatika - nädal, nädalapäevad. Loodusõpetus - mina ja minu kodu.
Eesti			
Suuremad linnad, riiklikud ja rahvuslikud sümbolid, rahvakalendri tähtpäevad, Eesti loodus.	Õpilane: - vaatleb ja töötab Eesti kaardiga, - jutustab ilmast erinevatel aastaegadel, - võrreldes kasutab mõisteid: suur-suurem-kõige suurem, - jutustab pildi järgi, - nimetab tuntumaid Eesti taimi, loomi, - teab rahvakalendri tähtpäevi.	Keskkond ja jätkusuutlik areng. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus. Kodukoht Eesti. Kodu ja lähiümbrus. Väärtused ja kõlblus. Kodu ja lähiümbrus. Kodukoht Eesti.	Loodusõpetus – aastaajad ja ilm, sademed, puud, linnud ja putukad. Matemaatika - aasta, kuu, nädal, kalender. Muusika – laulud aastaegadest. Kunst ja tööõpetus Eesti rahvussümbolid.
Riigid ja nende kultuur			
Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel.	Õpilane: - tunneb Euroopa kaardilt Eesti naaberriike, - teab naaberriike ja nende pealinna, - tutvub naaberriikide sümboolikaga.	Kodanikuühiskond ja rahvussuhted. Tavad ja pühad. Mängiv inimene. Ringmängud ja mängulust. Kodus ja koolis. Perekond.	Loodus- ja inimeseõpetus – Kaardi tundmine ja riikide sümboolika. Kunsti-ja tööõpetus – Riigilippude värvimine, sümboolika joonistamine.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Tervis, kool, kooliruumid, koolitarbed, õppeained, koolitee, arvud, viisakusväljendid, liiklusvahendid, värvid, toiduained, riideesemed, ametid, lühisõnumid, päevategevused.	Õpilane: - jutustab piltide järgi, - vastab küsimustele: kes? mis? kas? - pöörab tegusõnu olema, õppima, kirjutama, istuma, - küsib ja vastab, mis kell on, - koostab päevaplaani, - teab kooliga seotud sõnavara, - tunneb ja nimetab värve, - teab arve 1-100-ni, - teab nädalapäevi, - vastab küsimusele MILLAL? - kasutab viisakusreegleid: tere hommikust, tere päevast jt, - jutustab oma kooliteest, - nimetab mis on klassis, koolikotis.	Väärtused ja kõlblus. Käitumine ja selle tagajärg. Kodus ja koolis. Turvalisus. Üksteisest hoolimine ja teiste aitamine.	Inimeseõpetus - hea ja halb käitumine, käitumisreeglid kodus ja koolis; koolitee, käitumine tänaval ja ühissõidukis, liiklusohutus. Matemaatika - kell, arvud 1-100ni. Kunsti- ja tööõpetus - värviõpetus, joonistab oma kooliteed, klassiruumi ja õppevahendeid. Loodusõpetus - teab tervislikust/ ebatervislikust toitumisest
Vaba aeg			
Mänguasjad, lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.	Õpilane: - oskab öelda mis talle meeldib/ei meeldi, - teab, mis on tema lemmikmänguasi/lemmiktegevus, - järgib mängureegleid.	Väärtused ja kõlblus. Minu tervis. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Loodus minu ümber.	Inimeseõpetus - Inimeste tegevused. Matemaatika. Mängime turgu või poodi, ostame ja müüme, liidame ja lahutame.

3. klass (140 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			

Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega (tervitamine, vabandused, tänamine, vastamine, pöördumine, palve).	Õpilane: - jutustab endast ja oma sõpradest, - kirjeldab inimese välimust ja iseloomu, - kirjutab sünnipäevakutset, - loeb ilmekalt, - koostab dialooge, - koostab ja esitab küsimusi õpitu piires, - kasutab lausetes asesõnu: “mulle”, “sulle”, “talle”, - tunneb ja kasutab mitmusevormi, - pöörab tegusõnu olevikus ja lihtminevikus, - kasutab lausetes asesõnu.	Väärtused ja kõlblus. Käitumis ja viisakusreeglite omandamine ja nende järgmine nii koolis kui ka väljaspool kooli. Tehnoloogia, innovatsioon. Sünnipäevakutse meili teel, e-kirja saatmine	Kunst - vormistab sünnipäevakutse Muusika - laulab eestikeelseid laule. Inimeseõpetus - mina ja teised, sõprus.
Kodu ja lähiümbrus			
Elu linnas ja maal (nt linnakodu ja maakodu); kodu kirjeldamine (nt ruumid, sisustus); lemmikloomad (nt looma välimus, värv, suurus); rõõmsad sündmused peres (nt sünnipäevad).	Õpilane: - jutustab pildi järgi, - kutsub sõpra mängima, - jutustab oma perest ja sugulastest, - kirjeldab lemmiklooma, - jutustab kodustest töödest - jutustab plaani järgi oma kodust, - esitab küsimusi pereliikmete ja sugulaste kohta, - vastab teemakohastele küsimustele, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu, - kirjutab ümbrikule aadressi.	Tervis ja ohutus. Liialdamisega seotud sõnavara õppimine, tervislike suvetegevuste rõhutamine. Väärtused ja kõlblus. Pere ja kodu väärtustamine.	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kehaline kasvatus - oskab nimetada pallimänge, oskab anda lühikesi käsklusi ja neid täita. Loodusõpetus - teab kuidas lemmiklooma eest hoolitseda.
Eesti			

Eesti geograafiline asukoht (asukoht Euroopas, naaberriigid); ilm (ilmastikunähtused, ilmateade); riigija rahvussümboolika (lipp, vapp, hümn, suitsupääsuke, rukkilill); riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne);	Õpilane: - vastab küsimustele ilma kohta, - jutustab ilmast erinevatel aastaegadel, - esitab ise ja vastab küsimustele Eesti kohta, - kirjutab emadepäeva õnnitluskaarti, - jutustab riigi rahvussümbolitest, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblused. Tähtpäevade teadvustamine, väärtustamine ja nendega seotud kommete tundmine Keskkond ja jätkusuutlik areng. Teab Eestis elavaid linde ja kuidas nende eest hoolitseda. Teab kodu- ja metsloomi, puid ja kevadlilli.	Muusika - laulab eestikeelseid laule. Kunst - joonistab emadepäevakaarti. Loodusõpetus - teab kodu- ja metsloomi ning erinevaid linde ja taimi.
Riigid ja nende kultuur			
Eesti naaberriigid (Venemaa, Läti, Leedu, Soome, Rootsi); naaberriikides elavad põhirahvused ja mis keelt nendes riikides räägivad; naaberriikide kirjandus; tuntud raamatute peategelased;	Õpilane: - nimetab naaberriike ja pealinna ning näitab kaardil, - koostab õnnitluskaarte, - vastab küsimustele loetu põhjal, - õpib luuletuse pähe, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu.	Kultuuriline identiteet. Väärtused ja kõlblused. Olulisemate tähtpäevade teadvustamine, väärtustamine ja kommete tundmine.	Inimeseõpetus - kaardi tundmine ja sümboolika. Kunst ja tööõpetus - riigilippude värvimine, sümboolika joonistamine
Igapäevaelu. Õppimine ja töö			
Avalikud asutused (nt toidu- ja raamatukauplused); turvaline liiklemine (nt koolitee, liiklusvahendid); sõidukid; koolielu (nt spordiüritused, kontserdid, konkursid, koolipeod, klassiõhtud); päeva planeerimine (nt päevakava, kellaaeg, nädalapäevad).	Õpilane: - kirjutab arvsõnu, - arvutab eesti keeles, (kasutades sõnu <u>pluss</u>, <u>miinus</u>, <u>korda</u>), - ütleb, mis kell on - jutustab oma päevast (mis kell, mida teeb), - vabandab hilinemise pärast, - esitab õpetajale palve,	Teabekeskond, tehnoloogia, innovatsioon. Digitestid, sõnastik, loovtöö. Väärtused ja kõlblus. Teab koolikeskkonnaga seotud sõnavara ja käitumisnormidest kinnipidamist koolikeskkonnas.	Matemaatika - teab arve 1-1000-ni, liidab, lahutab, korrutab. Kunst - teeb oma koolimaja ja klassiruumi plaani.

	- jutustab plaani järgi oma koolimajast ja klassiruumist - ütleb, mida ta tundides teeb, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, - kasutab lausetes asesõnu.		
Vaba aeg			
Kooliväline tegevus (nt huviringid, ekskursioonid); huvid (nt sport, kino); laagrid (nt suvised laagrid); lugemiseelistused (nt lemmikraamatud); perepuhkus (nt puhkus koos vanematega, nädalalõpupuhkus); aastaajad ja puhkus (nt vaba aja veetmine ja puhkamine suvel, sügisel, talvel ja kevadel); spordialad ja sportlikud tegevused (nt erinevad spordialad, spordiga tegelemine, sport teleris).	Õpilane: - jutustab lemmiktegevustest, - jutustab perepuhkusest ja vaba aja veetmisest, - nimetab tegevusi vastavalt aastaajale, - nimetab ja kirjeldab lemmikspordiala, - pöörab tegusõnu olevikus ja minevikus, jutustab oma sünnipäevast, - nimetab, mis on sünnipäevalaua, - kasutada lausetes asesõnu, - kasutada lausetes mitmust, - vastata küsimusele “millal”?	Väärtused ja kõlblus. Sõpruse väärtuse rõhutamine sünnipäeva teema kontekstis. Keskkond ja jätkusuutlik areng. Loodus. minu ümber.	Inimeseõpetus - inimeste tegevused. Matemaatika - mängime turgu või poodi, ostame ja müüme, liidame ja lahutame.

Lõiminguprojektid (1.-3. klass)

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
1. klass		

Aastaajad. Luulekonkurss “Sügis”. Sügisnäitus.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida sügisega seotud sõnu (sügiskuud, sügise tunnused, sügisannid, riietusesemed sügisel).	Loetakse eesti keeles sügisluuletust ja õpitakse pähe. Koostatakse õpimapp aastaegade vaheldumisest. Joonistatakse sügist ja kirjutatakse juurde mõned sügisega seotud sõnad.
Asjad ja materjalid / Mardi- ja Kadripäev. Jõulukaunistused. Jõululaat. Aastavahetuse kontsert.	Omandada teadmisi rahvakalendri tähtpäevadest (mardi-, kadripäev, jõulud), õppida nende tähtpäevadega seotud sõnu ja materjale, millest valmistatakse jõulukaunistusi, mardimaske jne.	Loetakse mardi- ja kadripäeva ning jõuludega seotud tekste ning luuletusi. Õpitakse luuletusi ja laule pähe.
Aastaajad. Talv / Talvejoonistuste ja -luuletuste konkurss.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida talvega seotud sõnu (talvekuud, talve tunnused, riietusesemed talvel).	Loetakse eesti keeles talveluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse talve ja kirjutatakse juurde mõned talvega seotud sõnad. Foto talvest (sama puu või põõsas).
Elus ja eluta.	Omandada teadmisi elus ja eluta loodusest. Õppida märgata muutusi looduses.	Volditakse raamat, kuhu joonistatakse ja kirjutatakse juurde elus ja eluta loodusest.
Aastaajad. Kevad / Perepäev.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida kevadega seotud sõnu (kevadkuud, kevade tunnused, riietusesemed kevadel).	Loetakse eesti keeles kevadluuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse kevadet ja kirjutatakse juurde kevadega seotud sõnad. Foto kevadest (sama puu või põõsas).
Aastaajad. Suvi / Aastaegade õpimapp.	Omandada eesti keele lugemistehnika. Õppida suvega seotud sõnu (suvekuud, suve tunnused, riietusesemed suvel).	Loetakse eesti keeles suvest luuletust ja õpitakse pähe. Joonistatakse suve ja kirjutatakse juurde suvega seotud sõnad. Foto suvest (sama puu või põõsas).
2. klass		

Organismid ja elupaigad / Sügisnäitus, luulekonkurss.	Lugeda eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest tekste. Kirjutada eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt. Väljendada end selgelt ja asjakohaselt.	Otsitakse erinevatest allikatest infot organismide kohta. Vaadeldakse ja uuritakse erinevaid organisme ja nende elupaiku ning vaatlustulemused pannakse kirja.
Inimene / Enesevaatlus (liikumis- ja toitumispäevik)	Kujundada lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustada lugemist.	Loetakse tekste liikumise vajalikkusest ning erinevatest liikumisviisidest ja tervislikust toitumisest. Täidetakse liikumis- ja toitumispäevikut ning tehakse järeldusi tervislike eluviiside kohta.
Mõõtmine ja võrdlemine / Enese mõõtmine (pikkus, kaal, temperatuur)	Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult. Õppida mõõtmise ja võrdlemisega seotud mõisteid: pikkus ja selle ühikud, kaal ja selle ühikud, temperatuur ja selle ühikud.	Mõõdetakse ennast õppeaasta algul ja lõpus ning võrreldakse tulemusi. Koostatakse tabel, kuhu kirjutatakse mõõdetavate esemete ja olendite tulemusi ning klassis võrreldakse tulemusi.
Ilm / Ilmavaatluspäevik	Õppida ilmastiku nähtustega seotud teemakohased sõnad.	Võrreldakse oma ilmavaatluspäeviku tulemusi teistega ning analüüsitakse erinevuste põhjust. Uuritakse erinevaid allikaid ning tutvustatakse klassile tänast ja homset ilma.
3. klass		
Liikumine ja liiklusohutus / Liiklusmäng	Kujundada lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustada lugemist. Õppida liiklusohutusega seotud mõisteid.	Loetakse tekste liikumise vajalikkusest ning erinevatest liikumisviisidest. Loetakse ja räägitakse liiklusohutusest, selle olulisusest ning tutvutakse liiklusmärkidega. Omandatud teadmisi rakendatakse liiklusmängus.
Plaan ja kaart / Orienteerumismäng digivahenditega	Lugeda eesmärgistatult eri keskkondades. Õppida tingmärke.	Õpitakse plaani lugema ja koostama ning tingmärkide tähendusi. Õpitakse kaarti kasutama.

Organismide rühmad ja kooselu / Seente vaatlemine või hallitusseente kasvamise uurimine	Lugeda eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest. Kirjutada eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades. Väljendada end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult	Õpitakse plaani lugema ja koostama ning tingmärkide tähendusi. Õpitakse kaarti kasutama. Omandatud teadmisi rakendatakse orienteerumismängus.
---	---	---

5.2.2. II kooliaste

4. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu pere	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida endast ja oma perest (lähisugulastest) ning iseloomustada ennast, oma pereliikmeid ja ühiseid tegevusi; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda; vestleb kaaslastega oma perekonnast, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara perekonna kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; oskab kirjeldada suuliselt ja kirjalikult pereliikmete ameteid; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – perekultuur ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppelõiming: metsas käimine, seemed, terviserada. Ained: muusika (laulud pereliikmetest), vene ja inglise keel (pereliikmed, ühised tegevused, sugulased), kunst (pereliikmete ja sugulaste portreed). matemaatika (pere suurus ehk arvsõnad).

Minu päev	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma päevast, nt hügieeniharjumustest, kodustest toimestustest, söögikordadest, oma kooliteest; nii suuliselt kui ka kirjalikult oma päevategevusi nii kodus kui ka koolis kellaajaliselt ja osalemist huvitegevuses; vestleb kaaslastega oma päevast; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara päeva ja tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, nt kuulutuse, teate, ankeedi vms põhjal, oskab kirjutada oma päevast ja oskab end kirja panna huvitegevusele; teab üldtuntuid viisakusreegleid teistega suheldes; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine. Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	Teemaõppelõiming: metsas käimine, seemed, terviserada, koolitee kaart. Ained: matemaatika (kellaajad ja järgarvud), inglise ja vene keel (päeva tegevused, kellaateg).
Sõbrad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, oskab rääkida oma sõpradest, tutvuda uute inimestega; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda, sõpru, päeva ja lemmikloomi; vestleb kaaslastega oma perekonnast, sõpradest, päevast ning lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara perekonna, sõpruse, lemmikloomade ja päevategevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, matemaatika (arvsõnad), muusika (laul sõpradest/sõprusest), kunst (portree sõpradest).
Lemmikloomad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma lemmikloomadest ja nendega seotud tegevustest; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma (unistuste) lemmikloomi ja nendega seotud tegevusi; vestleb kaaslastega oma lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab lemmikloomade põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab	Kultuuriline identiteet – sallivus, kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – hoolimine, vastutustunne.	Teemaõppelõiming: loomad. Ained: loodusõpetus (loomad), vene ja inglise keel (loomad), muusika (laul loomadest), kunst (joonistus loomadest).

	täita ankeeti lemmiklooma võtmise kohta ja oskab leida veebist infot lemmiklooma kohta; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodu	Õpilae: räägib lihtsate seostatud lausetega – kus ja milline on tema kodu, milline mööbel on tubades, ning mis asub kodu lähiümbruses; vestleb kaaslastega oma kodust, oma mööblist ja ümbruskonnast ning toimuvatest üritustest; valdab põhisõnavara teemal kodu, mööbel ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult kodukohaga seotud sündmusi ja tegevusi, kus on ise osalenud ning oma unistuste kodu; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab leida endale sobiva ürituse ja end sellele kirja panna; oskab kasutada kodu ja lähiümbruse kirjeldamisel ees- ja tagasõnu; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: vene ja inglise keel (mööbel ja koduümbrus).
Minu kodulinn Tartu	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega – milline on tema kodulinn Tartu, kus ja mis seal asub; vestleb kaaslastega Tartu linnast, vaatamisväärsustest ja sündmustest; valdab põhisõnavara teemal linn ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult, milline on Tartu linn ja vaatamisväärsused; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab teha ettekannet Tartu vaatamisväärsustest; oskab arutada, mida Tartu linnas ette võtta, kuhu ja kuidas minna (tee juhatamine), oskab määrata kokkusaamist (sõnumi	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Teemaõppelõiming: taimed, seemned, loomad (nt botaanikaaed). Ained: vene ja inglise keel (kodulinn Tartu, sündmused ja vaatamisväärsused), muusika (laul Tartust), kehaline kasvatus (orienteerumine Tartu

	saatmine); väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		linnas), tehnoloogia (digiseadmete kasutamine).
Toimetused kodus ja lähiümbruses	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel – millega ise kodus tegeleb ja millega inimesed kodu lähiümbruses tegelevad eri aastaagadel, millised on töö tegemise vahendid; vestleb kaaslastega kodustest toimetustest peres ja lähiümbruses, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara teemadel: toimetused, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab kohalikke uudiseid; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – vastutustunne.	Ained: vene ja inglise keel (kodused toimetused), tööõpetus (lihtsamad toimetused).
Eesti ja maailm			
Eesti ja loodus (aastaajad)	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel – milline on Eesti loodus, sh kodu lähiümbruses, millised on terviserajad kodu lähiümbruses, millega tegelevad inimesed eri aastaagadel; vestleb kaaslastega Eesti loodusest ja tegevustest eri aastaagadel, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste Eesti loodusest; valdab põhisõnavara teemadel: Eesti loodus (st taimed, seemed, putukad, loomad, ilm) vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; oskab kuulda, mõista ja tegutseda vastavalt ilmateatele; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: kaart, puittaimed, terviserajad, taimed, seemed, loomad. Ained: vene ja inglise keel (loodus), loodusõpetus (muutused aastaagadel, taimed, seemed, loomad), kehaline kasvatus (terviserajad), muusika (laulud loodusest ja aastaagadest), kunst (looduspildid).

Eesti kirjandus ja kunst	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega – Eesti kirjanikest ja kunstnikest, tuntumatest kirjandus- ja kunstiteostest; vestleb kaaslastega Eesti kirjanikest ja kunstnikest ning nende teostest, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste Eesti kirjanduse ja kunstiga seotud sündmustest, kus on ise osalenud; valdab põhisojavara teemadel: Eesti kirjandus ja kunst, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist: oskab välja valida ühe kirjanduse või kunstiga seotud sündmuse ja tegutseda vastavalt sellele (nt külastus Kunstimuuseumisse ja tutvumine olulisemate teostega); hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kultuuriteadlikkus, kultuuride muutumine ajaloo vältel, omakultuur ja kuulumine.	Ained: vene ja inglise keel, kehaline kasvatus (orienteerumine linnas), muusika (Eesti autorite laulud), kunst (Eesti kunstnike tööd).
Tähtpäevad meil ja mujal	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega Eesti ja mujal maailmas toimuvatest tähtpäevadest, nendega seotud kombestikust ja pidamisest; vestleb kaaslastega Eesti tähtpäevadest, esitab küsimusi ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid, jutustavaid ja võrdlevaid tekste Eesti ja mujal maailmas tähistatavatest tähtpäevadest, mida on ise pidanud; valdab põhisojavara teemadel: Eesti tähtpäevad ja kombestik, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist Eesti tähtpäevade teemadel; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kultuuriline identiteet – kultuuride mitmekesisus, kultuuriteadlikkus, eripärad, omakultuur ja kuulumine. Väärtused ja kõlblus – kombed, sallivus, kultuuriline mitmekesisus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, muusika (laulud tähtpäevadest), kehaline kasvatus (nt vastlapäeval kelgutamine), kunst (nt kadri- ja mardipäeva maski tegemine), tööõpetus (tähtpäevade toidud).
Naabrid	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega, millised on tema naabrid ning kes ja millised on Eesti naaberrigid; vestleb kaaslastega oma naabritest, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisojavara seoses naabritega, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; oskab kirjeldada ja kirjutada tekste oma kodust ja Eesti naabritest; hääldab sõnu ja	Kultuuriline identiteet – kultuuride mitmekesisus, kultuuriteadlikkus, eripärad, omakultuur ja kuulumine.	Teemaõppelõiming: kaart. Ained: inglise ja vene keel, loodusõpetus (kaart), matemaatika (vahemaad kaardil), tööõpetus (rahvaste toidud), kehaline

	lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		kasvatus (oriienteerumine ümbruskonnas).
Igapäevaelu			
Tervis ja arstiabi	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: tervisega seotud ametid ja asutused, kehaosad, ravimid, enesetunne, emotsioonid, tervislikud eluviisid, allergia; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades arsti juures ja apteegis; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist arsti vastuvõtu, ravimite ja tervislike eluviiside kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega arsti, tervise ja tervislike eluviisidega seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma tervisest ja tervislikest eluviisidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid lihtsamate tervisehädade puhul, teeb ettepanekuid ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tervise teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Teemaõppelõiming: inimene. Ained: vene ja inglise keel, loodusõpetus (inimene, tervislik eluviis), kehaline kasvatus (liikumine ja füüsiline aktiivsus), tehnoloogia (digikeskkondade kasutamine), muusika (nt laulud hügieenist).
Poes: söök ja jook	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: toit, söök, poed, söögikohad ja retseptid; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades poes ja kohvikus; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist arsti vastuvõtu, ravimite ja tervislike eluviiside kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega klienditeenindajaga toidu tellimisel ja hindade küsimisel; vestleb kaaslastega oma toidueelistustest; jagab lihtsamaid juhiseid lihtsamate tervisehädade puhul, teeb ettepanekuid ja vastab neile; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: vene ja inglise keel (söögid ja joogid), loodusõpetus (inimene, tervislik eluviis, vitamiinid), matemaatika (massi- ja rahaühikud, arvutamine ehk hinnad), muusika (laulud söökidest ja jookidest), kunst (pildid

	tervise teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.		söögist), tööõpetus (toidu valmistamine).
Sport ja hobid	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel: sport, hobid ja vaba aja tegevused; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades nagu huviringis; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist spordi ja huvitegevuste kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega oma hobidest; vestleb kaaslastega oma hobidest; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste hobide teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	Ained: vene ja inglise keel (sport ja hobid), kehaline kasvatus (spordialad), loodusõpetus (organid ja lihased), tööõpetus (käsitöö), muusika (laul spordist), matemaatika (aja- ja mõõtühikud, arvutamine, tekstülesanded).
Puhkus	Õpilane: räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest ja veebist puhkuse planeerimise kohta; väljendab oma soove lihtsate seostatud lausetega klienditeenindajaga toidu tellimisel ja hindade küsimisel; vestleb kaaslastega oma puhkusest ja riikidest, mida on külastanud ja mida tahab külastada; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste puhkuse teemadel; valdab põhisojavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – vastutustunne. Kultuuriline identiteet – traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppelõiming: Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, töö- ja kunstiõpetus, muusika.
Õppimine ja töö			

Koolimaja	Õpilane: tuleb toime kooliteemalistes suhtlusolukordades; saab aru lühematest ja lihtsamatest suulistest ning kirjalikest õpetaja tööjuhistest; saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; räägib sellest, mis ained meeldivad, millised on lihtsad ja millised on rasked, ning oskab seda põhjendada; vestleb kaaslastega oma tundidest ja nende tegevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime kooliteemalistes olukordades; vahendab filmi põhisisu kooliteemal ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavat teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjeldab koolimaja ja ruume, kirjutab sõbrale kirja õppeainete teemal, koostab plakati kooliürituse kohta; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab järgarve korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, jätkusuutlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus, kooli keskkonna kaitse, lahendused kooli keskkonna paremaks muutmiseks. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – vastutustundlikkus koolipere liikmena, õpilaste algatuste tähtsus.	Ained: vene ja inglise keel (kooliga seotud sõnavara), töö- ja kunstiõpetus (kujunduselemendid), muusika (laul koolist).
Kell	Õpilane: tuleb toime kellaaja mõistmisel, oma aja planeerimisel ning asutuste lahti- ja kinniolekuaegade arusaamisel; saab aru, kuidas suuliselt ja kirjalikult väljendada kellaegadega seotud infot; vestleb kaaslastega oma päevakavast ja sellest, mis kellaajal midagi teeb; avaldab arvamust kellaegade teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjeldab koolimaja ja ruume, kirjutab sõbrale kirja õppeainete teemal, koostab plakati kooliürituse kohta; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab järgarve korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud, kokkulepped, teadlikud otsused ja valikud.	Ained: vene ja inglise keel (kellaag), matemaatika(ajaühikud, arvutamine, tekstülesanded), kunst (päeva osad – hommik, päev, õhtu ja öö), kehaline kasvatus (ajavõtt, stopper), muusika (hommik, õhtu ja öö), tööõpetus (valmimisaeg).

Digikeskkond	Õpilane: tuleb toime digikeskkonnaga seotud suhtlusolukordades ja digikeskkondades; saab aru lühematest ja lihtsamatest suulistest ning kirjalikest õpetaja tööjuhustest, tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; räägib sellest, mis on digiturvalisus ja miks see oluline on; vestleb kaaslastega oma digikeskkonna ja -vahenditega seotud eelistustest; kasutab digikeskkondi õppe-eesmärkidel (nt Stuudium, Sõnaveeb, Gmail, Youtube jne); kirjutab e-kirja ja teab, mis on viisakas suhtlus digikeskkonnas; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime digikeskkonnaga seotud olukordades; vahendab filmi põhisisu digisõltuvuse teemal ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust digikeskkonna teemal ja põhjendab oma seisukohta; valdab digikeskkonnaga seotud põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Tehnoloogia ja innovatsioon – tehnoloogia eesmärgipärane kasutamine, toimetulek muutuvast elu- ja õpikeskkonnas. Tervis ja ohutus – digiturvalisus, tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Teabekeskond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	Ained: vene ja inglise keel (digikeskkonnaga seotud sõnavara), tehnoloogia (digikeskkonnad, äpid, rakendused, digiohud), kehaline kasvatus (rakendused), kunst (digikunst), muusika (muusika loomine), loodusõpetus (tervis ja ohutus, rakendused).
Ametid	Õpilane: tuleb toime ametitega seotud suhtlusolukordades; saab aru lühematest ja lihtsamatest kirjalikest ja suulistest töökuulutustest, tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; vestleb kaaslastega ametitest, esitab küsimusi ja vastab neile, väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone; vahendab koolide ja asutuste põhisisu kooli või tööle kandideerimisel ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust oma tuleviku ameti teemal; kirjeldab ameteid ja täidab ankeeti; teeb esitluse valitud ametist ja kannab selle ette; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridus- ja tööalased valikud.	Ained: vene ja inglise keel (ametid), matemaatika (tasu ja tööaeg), muusika (laul ametitest), kunst (pildid ametitest), tööõpetus (kutsealad).

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Päikesesüsteem / Päikesesüsteemi mudeli valmistamine	Arendada käelisi oskuseid. Õpilane tunneb 8 planeeti ning nende õiget asendit päikesesüsteemis. Oskab kirjeldada päikesesüsteemi.	Päikesesüsteemi mudeli tegemise kavandamine, materjalide leidmine, võimalikult paljude materjalide taaskasutamine. Päikesesüsteemi teema kokkuvõtmiseks valmistatakse päikesesüsteemi mudel.
Maa, gloobus, kaart / Maa mudeli tegemine ja tutvustamine	Arendada käelisi oskuseid. Õpilane tunneb maa, gloobuse ja kaardi sarnasusi ja erinevusi. Osaleb arutelus. Eneseväljendusoskuse parandamine.	Maa mudeli tegemise kavandamine, materjalide leidmine, võimalikult paljude materjalide taaskasutamine. Esitluse ettevalmistamine ja oma maa mudeli tutvustamine.
Looduskatastroofid / Vulkaani maketi valmistamine	Arendada käelisi oskuseid. Õpilane oskab eristada looduskatastroofe ja neid kirjelda.	Vulkaani maketi tegemise kavandamine, materjalide leidmine, võimalikult paljude materjalide taaskasutamine.
Inimene / Terviseraja rajamine leppemärkide ja teemakohaste fraasidega	Suhtlemisoskuse arendamine, digipädevuste arendamine. Õpilane on teadlik tervislike eluviiside olulisusest ja osaleb terviseraja kujundamises.	Leppemärkide joonistamine, fraaside välja mõtlemine ja nende kirjutamine. Terviseraja kaardistamine.
Taimed, loomad, seened ja bakterid inimese kasutuses / Fotonäitus "Kevad Eestis"	Digipädevuste arendamine, käeliste oskuste arendamine. Õpilane tunneb ja teab erinevate loomade, seente, taimede ja bakterite nimetusi ja tunnuseid.	Usaldusväärse info otsimine ja turvalisuse kontrollimine. Padleti platvorimine pildi galerii koostamine.

5. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			

Minu suguvõsa ja fotoalbum	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma suguvõsast ning iseloomustada ennast, oma pereliikmeid ja ühiseid tegevusi; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara suguvõsa kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma sugupuud (oma suguvõsa või perekonna foto põhjal); vestleb kaaslastega oma lapsepõlvest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile.	Kultuuriline identiteet – suguvõsa traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad.	Teemaõppelõiming: Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kunst, muusika, matemaatika.
Minu päev	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades: oskab rääkida oma päevast, nt hügieeniharjumustest, kodustest toimestustest, söögikordadest, oma kooliteest; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma päevategevusi nii kodus kui ka koolis kellaajaliselt ja osalemist huvitegevuses; vestleb kaaslastega oma päevast; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara päeva ja tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, nt kuulutuse, teate, ankeedi vms põhjal oskab kirjutada oma päevast ja oskab end kirja panna huvitegevusele; teab üldtuntuid viisakusreegleid teistega suheldes; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine. Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.

Sõbrad Essee või kiri teemal <i>Minu lemmikloom.</i>	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades, näiteks räägib endast ja oma sõpradest, kui tutvub uute inimestega; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult oma perekonda, sõpru, päeva ja lemmikloomi; vestleb kaaslastega oma perekonnast, sõpradest, päevast ning lemmikloomadest; esitab küsimusi neil teemadel ja vastab neile; valdab põhisõnavara perekonna, sõpruse, suguvõsas levinud traditsioonide, lemmikloomade ja päeva tegevuste kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.
Tunded ja emotsioonid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega oma tunnetest ja emotsioonidest; vestleb kaaslastega, esitab tunnetega seotud küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel, kus väljendab oma emotsioone erinevatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: vene ja inglise keel, kunst, muusika.
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodulugu ja Tartu lähiümbrus Essee või kiri teemal <i>Minu kodu ja lähiümbrus.</i>	Õpilane: tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; räägib lihtsate seostatud lausetega – milline on tema kodukant, kus ja mis seal asub; vestleb kaaslastega oma kodukoha, vaatamisväärsustest ja sündmustest; valdab põhisõnavara teemal linn ja koduümbrus; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; kirjeldab suuliselt ja kirjalikult, milline on kodukoht ja sealsed vaatamisväärsused; leiab ja mõistab asjakohast teavet	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana, Minu koduasula plaani koostamine.

	kodukoha ja piirkonna kohta tarbetekstidest ja veebist; oskab arutada, mida Tartumaal ette võtta, kuhu ja kuidas minna (tee juhatamine), oskab määrata kokkusaamist (sõnumi saatmine); väärtustab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit		Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kehaline kasvatus (orienteermine), kunst.
Liiklus	Õpilane: jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile, oskab juhatada teed; räägib lihtsate seostatud lausetega turvalisest liiklusest; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; valdab põhisõnavara turvalise liiklemise kohta, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste liikluse teemal;	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses.	Teemaõppelõiming: asula keskkonnana. Ained: vene ja inglise keel, kehaline kasvatus.
Elu linnas ja maal	Õpilane: kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste elu erinevusest linnas ja maal; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit; räägib lihtsate seostatud lausetega – miks eelistab elada linnas või maal; vahendab selle teemalise raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana, Minu koduasula plaani koostamine. Ained: vene ja inglise keel, loodusõpetus, kunst, muusika, ajalugu.
Avalikud kohad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades avalikes kohtades, näiteks tänaval ja parkides; kirjeldab nii suuliselt kui ka kirjalikult avalike kohtadega seotud sõnavara; vestleb kaaslastega avalikest kohtadest, nt tänavad, pargid, kaubanduskeskused jne; valdab põhisõnavara avalike kohtade teemal; hääldab õpitud sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt; väärtutab eesti keelt kui kultuurikandjat ja avaliku suhtluse vahendit.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: asula elukeskkonnana. Ained: vene ja inglise keel, ajalugu, kunst, kehaline kasvatus.
Eesti ja maailm			

Euroopa	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: kaart, asula elukeskkonnana. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.
Eesti muusika	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega Eesti muusikutest ja nende teostest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab muusikateoste põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust Eesti muusika ja autorite teemal ning põhjendab oma seisukohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.
Eesti kirjandus Kirjalik ja suuline raamatust valitud	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ajalugu.

maali(de) kirjeldamine.	emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	
Tähtpäevad	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades tähtpäevade teemal; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – kuulumine, omakultuur, sallivus ja koostöö. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, tööõpetus, ajalugu.
Igapäevaelu			
Haiglas ja apteegis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; saab aru eakohase eestikeelse teatrietenduse	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses.	Ained: inglise ja vene keel, muusika.

	põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Kohvikus ja restoranis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku veebikeskkondades kohviku ja restorani lahti- ja kinniolekuaegade ning menüü kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega kohviku ja restoraniga seotud teemal teemadel; vestleb kaaslastega oma toidueelistustest, esitab tellimise ja toiduga seotud küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab toidumenüü tellimuse; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Asula elukeskkonnana/ Minu koduasula plaani koostamine. Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst.
Sport	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust sporditeemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoõnavara, vajaduse korral	Tervis ja ohutus – turvaline käitumine liikluses. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Teemaõppelõiming: Soo/Õppereisi korraldamine. Ained: inglise ja vene keel, keheline kasvatus, muusika, ajalugu.

	lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Hobid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamat ankeeti huvitegevuse kohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste enda hobi kohta; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Teemaõppelõiming: Soo/Õppereisi korraldamine. Ained: inglise ja vene keel, tööõpetus, kunst, kehaline kasvatus.
Teater	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab veebikeskkonnast vajalikku teavet teatrietenduste kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega teatrikogemuse teemal, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, ajalugu.

Õppimine ja töö			
Koolimaja	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; avaldab arvamust kunsti-või kirjandusteose teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste loetud raamatu kohta; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, ajalugu.
Aeg	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega aja ja kella teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		Ained: inglise ja vene keel, muusika, tööpetus (kell), kunst (aastaajad), ajalugu.
Internet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis. Teabekeskond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, kunst, tehnoloogia, ajalugu.

	põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Ametid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega ametite teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Elukestev õpe ja karjääri kujundamine – elukestev õpe, elu- ja töökeskkond, haridusja tööalased valikud.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.
Raamatud	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, muusika, ajalugu.

	põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
--	---	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Veekogu kui uurimisobjekt / Maalitud veekogude näitus	Kavandamise ja käeliste oskuste arendamine. Õpilane teab erinevaid veekogu tüüpe, oskab neid eristada ja kirjeldada.	Katse läbiviimine ja andmete kogumine ja analüüsimine.
Vee kasutamine ja kaitse / Uurimustöö “Vee puhastamine”	Arendab info otsimis oskust ja allika kriitikat. Digipädevuste areng. Õpilane teab põhilisi vee puhastamise etappe ja oskab neid kirjeldada. Suudab arutleda teemal vee kaitse.	Looduslike vahenditega katse sooritamine. Filtreerimis meetodid mulla, liiva ja taimedega. Katseandmete kogumine ja analüüsimine.
Asula elukeskkonnana / Minu koduasula plaani koostamine	Planeerimisoskuse arendamine ja käeliste oskuste arendamine. Õpilane teab erinevate asulate tüüp ja eristab neid üksteisest.	Plaani ja mõõtkava koostamine.
Soo / Õppereisi korraldamine	Ajaplaneerimise, suhtlemisoskuse ja õppepäeva planeerimis oskuse arendamine. Õpilane teab erinevaid sootasemeid, oskab neid eristada ja kirjelda. Oskab kasutada õpitut väljaspool klassiruumi.	Õppereisi ja õppetöö korraldamine selle ajal.

6. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			

Minu suguvõsa Essee või kiri teemal <i>Minu pere ja kodu.</i>	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega oma suguvõsast ja sugulastest; leiab ja mõistab asjakohast teavet sugupuust; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisistust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Minu päev Essee või kiri teemal <i>Minu parim koolipäev.</i>	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma päevast ja päevategevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisistust; räägib seostatud lausetega päevaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma päevast ja päevategevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – oma aja planeerimine ja kokkulepetest kinnipidamine ning vastutustundlik käitumine. Väärtused ja kõlblus – käitumisreeglid ja nendest kinnipidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.

Fotoalbum	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega oma suguvõsast ja sugulastest; leiab ja mõistab asjakohast teavet sugupuust; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisistust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – suguvõsa traditsioonid ning sellest tulenev käitumis- ja mõttelaad. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: Elukeskkonnad Eestis Laad “Vanavara väärindamine”. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, tööõpetus, ühiskonnaõpetus.
Sõbrad <i>Kiri sõbrale</i> vabalt valitud teemal.	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma sõpradest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisistust; räägib seostatud lausetega sõprade ja sõpruse seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma päevast ja päevategevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

Tunded ja emotsioonid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades tunnete ja emotsioonide teemal; räägib seostatud lausetega oma tunnetest ja emotsioonidest; leiab ja mõistab asjakohast teavet tunnete ja emotsioonide teemal; saab aru eakohase eestikeelse emotsioonide ja tunnete teemal; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma tunnetest ja emotsioonidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Kodu ja lähiümbrus			
Linnas	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades linnas; räägib seostatud lausetega Eesti linnadest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega linnaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma linnast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid linnas tegevuste planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste linna teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: Loodus- ja keskkonnakaitse. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus.

Maal	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades maal; räägib seostatud lausetega Eesti maaelust ja -tegevustest; leiab ja mõistab asjakohast teavet maa teemal; saab aru eakohase eestikeelse maa teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega maaelust ja -tegevustest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitähteid võrdlemise korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine. Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	Teemaõppelõiming: Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis/Konverentsi korraldamine, Aed ja põld/ Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põllu harimine ja aiataimede kasvatamine”. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Minu kodulugu	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma kodukohast; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kodukohaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma kodukohast, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitähteid võrdlemise korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteise tunnetega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, kehaline kasvatus, ühiskonnaõpetus.
Loomaaias	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades loomaaias; räägib seostatud lausetega loomaaia ja selle loomadest; leiab ja mõistab asjakohast teavet loomaaia; saab aru eakohase eestikeelse loomaaia teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma loomaaia külastusest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis/Konverentsi korraldamine. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika.

	ettepanekuid ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus.	
Eesti ja maailm			
Maailm	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades maailma (nt riigid, ilmastik, vaatamisväärsused) teemal; räägib seostatud lausetega maailma teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet maailma; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Keskkond ja jätkusuutlik areng – keskkonnateadlikkus, vastutustundlikkus ja sotsiaalne aktiivsus. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Teemaõppelõiming: Läänemeri/ Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”. Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Maailma muusika	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega muusikast, teostest, autoritest ja oma muusikaeelistustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega muusikaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma muusikast, teostest ja autoritest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

	kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Maailma kirjandus	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades suguvõsa teemal; räägib seostatud lausetega maailma kirjandusest, autoritest ja teostest; leiab ja mõistab asjakohast teavet maailma kirjanduse kohta; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Kombed	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega Eesti kommetest ja traditsioonidest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kommetega seotud teemadel; vestleb kaaslastega kommetest ja traditsioonidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika	Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

	põhitarindeid võrdlemisi korrektset; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Igapäevaelu			
Haiglas ja apteegis	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; saab aru eakohase eestikeelse teatrietenduse põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektset; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.
Toiduretseptid	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades toiduretseptide teemal; räägib seostatud lausetega toidust, retseptidest ja toidueelistustest; leiab ja mõistab asjakohast teavet toiduretseptide kohta; saab aru eakohase eestikeelse toiduretseptide teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega söökides ja jookides ning toiduretseptidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika.

	sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Sportlased	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega oma päevast ja päevategevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega sportlasega seotud teemadel; vestleb kaaslastega sportlastest, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kehaline kasvatus, kunst, muusika.
Reisimine	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades reisimise teemal; räägib seostatud lausetega oma reisimiskogemusest ja riikidest; leiab ja mõistab asjakohast teavet reisi broneerimise kohta; saab aru eakohase eestikeelse reisimise teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma reisimisest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – vastutustundlikkus reisija ja turistina.	Ained: inglise ja vene keel, kehaline kasvatus, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus.

Kino	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega kinoga seotud teemal; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega kinoga seotud teemadel; vestleb kaaslastega oma kinoskäigust ja filmidest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid päeva planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste kino teemal; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika.
Õppimine ja töö			
Keeleõppimine (keeled)	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest; saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, ajalugu, muusika, ühiskonnaõpetus.

Töö	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades töötegemise ja ametite teemal; räägib seostatud lausetega tööst; leiab ja mõistab asjakohast teavet tööst; saab aru eakohase eestikeelse suguvõsa teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb kaaslastega oma suguvõsast, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ajalugu, ühiskonnaõpetus.
Internet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; räägib seostatud lausetega internetist ja sellega seotud tegevustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega internetiga seotud teemadel; vestleb kaaslastega internetist, digiturvalisusest ja tegevusest internetis, esitab küsimusi ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Teabekeskond ja meediakasutus – digiturvalisus, allikakriitilisus, petturlus, autorlus. Tehnoloogia ja innovatsioon – nüüdisaegne tehnoloogia, tehnoloogia eesmärgipärane kasutamine, toimetulek muutuv as elu- ja õpikeskkonnas. Tervis ja ohutus – tervislik eluviis; turvaline käitumine; vaimne, füüsiline, sotsiaalne ja emotsionaalne tervis.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, informaatika, ajalugu, ühiskonnaõpetus.
Minu unistuste amet	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades ametite teemal; räägib seostatud lausetega oma unistuste ametist; leiab ja mõistab asjakohast teavet ametist; saab aru eakohase eestikeelse ameti teema põhisisust; räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; vestleb	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, tööõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus.

	kaaslastega oma unistuste ametist, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.		
Raamatud	Õpilane: tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades rääkides kirjandusest ja raamatutest; räägib seostatud lausetega raamatutest, autoritest, tegelastest ja oma lugemiseelistustest; saab aru eakohase eestikeelse teksti põhisisust; räägib seostatud lausetega päevaga seotud teemadel; vestleb kaaslastega raamatutest, esitab küsimusi ja vastab neile; jagab lihtsamaid juhiseid raamatu lugemise planeerimiseks, teeb ettepanekuid ja vastab neile; väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste oma päeva teemal; valdab põhisoonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	Kultuuriline identiteet – koostöö, sallivus ja kultuuriline mitmekesisus. Väärtused ja kõlblus – üksteisega arvestamine ja lugupidamine.	Ained: inglise ja vene keel, kunst, muusika, ühiskonnaõpetus, ajalugu.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Muld/ Maitsetaimede kasvatamine. Mullatüüpide uurimine.	Planeerimis oskuse arendamine ja käeliste oskuste arendamine. Õpilane teab erinevaid	Katse sooritamine ja andmete kogumine ning analüüsimine.

	mullatüüpe ja oskab valida omatöö jaoks vastava mulla. Oskab selgitada muldade erinevusi.	
Aed ja põld / Koolisisese telesaate tegemine teemal “Põlluharimine ja aiataimede kasvatamine”	Digipädevuste arendamine, ajaplaneerimine ja ürituse organiseerimine. Suhtlemisoskuse arendamine. Õpilane teab erinevaid põllukultuure ning aiatimi. Oskab nende kasvatamise teemal arutleda ning eristab üksteisest põllukultuuri ja aiatimi.	Tõendus põhise materjali leidmine ja läbitöötamine. Kasutame erinevaid digivahendeid: teksti töötlemiseks, video monteerimiseks jne.
Läänemeri / Pildigalerii loomine “Läänemere olendid”	Planeerimisioskuse arendamine ja käeliste oskuste arendamine. Õpilane teab erinevaid Läänemere kalu, taimi, imetajaid, selgrootuid, oskab neid omavahel võrrelda.	Usaldusväärse info otsimine ja turvalisuse kontrollimine. Paddleti platvorimine pildigalerii koosamine, et nende järgi joonistada.
Elukeskkonnad Eestis / Laat “Vanavara väärindamine” (Saadud tulu eest istutatakse Tartumaale kuuse istikuid koostöös RMK-ga)	Digipädevuste arendamine, ajaplaneerimine ja ürituse organiseerimine. Suhtlemisoskuse arendamine. Õpilane oskab eristada erinevaid elukeskkondi ja neid kirjeldada. Oskab arutleda teemal inimese mõju elukeskkonnale.	“Vanavara väärindamise” laada plakati kujundamine ja müüjate leidmine ja koostöö planeerimine RMK-ga. Ürituse promomine Tartu linnas.
Eesti loodusvarad / Eesti loodusvarade fotonäitus	Planeerimisioskuse arendamine ja käeliste oskuste arendamine. Õpilane teab erinevaid loodusvarasi ja oskab neid kirjeldada. Teab kus kohas Eestis leidub loodusvarasid ja oskab seda kaardil näidata.	Usaldusväärse info otsimine ja turvalisuse kontrollimine. Padleti platvorimine pildigalerii koostamine.
Loodus- ja keskkonnakaitse Eestis / Konverentsi korraldamine	Digipädevuste arendamine, ajaplaneerimine ja ürituse organiseerimine. Õpilane teab looduse- ja keskkonnakaitse olulisust ökosüsteemide jätkusuutlikuseks. Arutleb teemal, mida mina saan teha, looduse mitmekesisus ei hävineks	Ühe suurema keskkonnaprobleemi valimine. Selle kohta usaldusväärse info otsimine ja töötlemine. Konverentsi ettevalmistamine, külalisesinejate kutsumine.

5.2.3. III kooliaste

7. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu tugevad ja nõrgad küljed. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal <i>Sõprus</i>	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara enda ja teiste kirjeldamisel, vestleb teismeliste probleemidest, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid (omadussõnade võrdlusastmed, oma arvamuse väljendamine); - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - Õpilane teadvustab oma võimeid, huvisid ja vajadusi. Kultuuriline identiteet - õpilane on salliv ja suhtub lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomungusse, taunib diskrimineerimist. Väärtused ja kõlblus - õpilane kogub erinevatest allikatest teavet, erinevates õppeainetes käsitletu ning kogemuste põhjal juhitakse õpilasi arutlema väärtuste ja kõlbelisuse teemade üle, võrdlema erinevaid seisukohti ja põhjendama oma seisukohti, pidades silmas eelarvamusteta, taktitundelist, avatud ja lugupidavat suhtumist erinevatesse arusaamadesse.	Ained: geograafia, matemaatika, inglise- ja vene keel, ajalugu.
Kodu ja lähiümbrus			
Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Tartu.	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - jälgib elavat mõttevahetust ning saab aru ja osaleb struktureeritud diskussioonis;	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilane saab aru inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku,	Teemaõppelõiming: pinnamoodide mudel.

	- saab aru enamikest kirjalikest meediatekstidest; - osaleb arutelus, võrdleb linnas ja maal elamise aspekte, väljendub selgelt ja üksikasjalikult, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte, järgib õigekirjareegleid; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.	tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest ning inimtegevusega kaasnevatest mõjudest. Kultuuriline identiteet - õpilane teadvustab ning õpib tundma mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust.	Ained: geograafia, ajalugu, inglise- ja vene keel.
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti vaatamisväärsused ja kultuuritegelased. Essee või kiri teemal <i>Minu unistuste reis</i>.	Õpilane: - loeb ja mõistab teemakohaseid tekste; - leiab infot ja teeb kokkuvõtte Eesti vaatamisväärsuse ja/või kultuuritegelase kohta; - suhtleb ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt.	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilane arutleb keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil, kujundab isiklikke keskkonnavalaseid seisukohti ning pakub lahendusi keskkonnaprobleemidele. Kultuuriline identiteet - õpilane omandab teadmisi Eesti kultuuri, sealhulgas eesti rahvuskultuuri ja teiste kultuuride kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane kasutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat eluliste probleemide lahendamiseks. Väärtused ja kõlblus - õpilane tunnustab väärtusi, kõlbelisi norme ja viisakusreegleid.	Teemaõppelõiming: festival: “Meie planeet Maa” Esitlus ühe Euroopa riigi kohta. Ained: geograafia, ajalugu, inglise- ja vene keel, informaatika, kunst.

Igapäevaelu			
Tervislik eluviis. Meedia ja reklaam. Essee või kiri teemal <i>Internet minu elus</i>.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse	Tervis ja ohutus- õpilane kujuneb sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Teabekeskond ja meediakasutus - õpilane oskab määrata oma teabevajadusi ja leida sobivat teavet; tegutseb meediakeskkonnas turvaliselt ja vastutustundlikult. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilane saab aru tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest.	Teemaõppelõiming: ilmaprognoosi video. Ained: geograafia, matemaatika, inglise- ja vene keel, informaatika.
Õppimine ja töö			
Ametid. Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja -harjumused. Vahetusõpilane. Kodanikualgatus.	Õpilane: - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult õppimise ja töö teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;	Elukestev õpe ja karjäär kujundamine - õpilane mõtleb oma võimalikele tulevastele tegevusvaldkondadele ning arutleb, millised eeldused ja võimalused on tal olemas, et oma soove ellu viia. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - õpilane tutvub	Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, geograafia.

	- kirjutab avalduse ja e-kirja ning vormistab need korrektselt; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - järgib õigekirjareegleid.	võimalustega osaleda tegevustes paikkonna hüvanguks ning teda julgustatakse neis tegevustes osalema.	
--	--	--	--

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Festival „Meie planeet Maa“	Õpilased tunnevad teisi riike ning teavad ja väärtustavad nende kombeid ja kultuuri. Õpilased arendavad käelist tegevust ning õpivad tegema koostööd üksteise ning õpetajatega. Arendavad ettevõtlikkust ja korraldamisoskust.	Õpilased peavad oskama otsida infot ning esitlema seda eesti keeles. Iga rühm teeb esitluse ühe riigi kohta.
Esseekonkurss “Elu linnas või maal”	Õpilased arendavad loovkirjutamise oskust, samuti õpivad võrdlema ja tooma esile poolt ja vastuargumente.	Õpilased leiavad infot ja seostavad seda enda kogemustega. Võrdlevad elu linnas ja maal.
Pinnamoodide mudelite tegemine	Õpilased arendavad käelisi oskusi. Oskab kirjeldada erinevaid pinnavorme.	Õpilased oskavad mudelit kavandada, planeerida oma tööd, leida taaskasutatavaid materjale.
Ilmaprognoosi video/suur maailma kaart	Õpilased arendavad käelisi oskusi ja oma digiteadmisi.	Õpilased kavandavad, teevad stsenaariumi ilmaprognoosiks. Suurele maailmakaardile kantakse riik, mille kohta on varem tehtud esitus. Seda kaarti saab kasutada ilmaprognoosi video tegemisel.

8. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Koostöö. Inimestevahelised suhted. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal <i>Tervislik eluviis</i>.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - õpilane arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisoskusi ning teabega ümberkäimise oskusi. Kultuuriline identiteet - õpilane mõistab kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana.	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine; ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.
Kodu ja lähiümbus			
Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Tartu. Keskkond ja jätkusuutlikkus.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;	Keskkond ja jätkusuutlik areng - õpilasel kujuneb arusaam loodusest kui terviküsteemist, looduskeskkonna haprusest ning inimese sõltuvusest loodusvaradest ja -ressurssidest. Õpilane hindab ning vajaduse korral muudab oma tarbimisvalikuid ja eluviisi.	Essee: -Kas reisimine peaks olema osa iga inimese elust? Põhjenda oma seisukohta; -Millist mõju avaldavad erinevad reisimise viisid (näiteks lennuk, auto, rong, laev) keskkonnale? Kuidas saaks vähendada

	- kirjutab arutleva teksti, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - lühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.		reisija ökoloogilist jalajälge?
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti e-riigina. Mitmekultuuriline ühiskond Euroopas: kultuur, kombed ja sallivus. Eesti kultuur (teater, muusika, kino). Arvustuse kirjutamine nähtud Eesti (multi)filmile, teatrilavastusele või laulule.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - järgib õigekirjareegleid.	Kultuuriline identiteet - õpilane õpib tundma ning väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripära, on salliv ja suhtub lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomungusse, taunib diskrimineerimist. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane mõistab ja hindab kriitiliselt tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundab kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamisega seotud eetilistes küsimustes.	Teemaõppelõiming: riitsõnastiku koostamine. Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.
Igapäevaelu			
Meedia ja reklaam. Innovatsioon kui igapäevaelu abiline.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;	Teabekeskond ja meediakasutus - tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda,	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine.

Igapäevatoimingud: huvid ja raha. Essee või kiri teemal <i>Minu huvialad</i>.	- saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; - järgib õigekirjareegleid.	suudab kriitiliselt analüüsida ja kasutada meediamaaailma sisu. Tehnoloogia ja innovatsioon - õpilane mõistab tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ning keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus.	Ained: ühiskonnaõpetus, ajalugu, inglise- ja vene keel, kunst, informaatika.
---	---	--	---

Õppimine ja töö

Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja -harjumused. Vahetusõpilane. Kodanikualgatus.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine - õpilane arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö- ja otsustamisioskusi ning teabega ümberkäimise oskusi. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus - õpilane mõistab enda kui üksikisiku rolli ühiskonnas ning omandab oskusi osaleda otsustamisprotsessides.	Teemaõppelõiming: piltsõnastiku koostamine. Ained: geograafia, inglise- ja vene keel, ühiskonnaõpetus, matemaatika.
---	---	---	---

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
-----------------------	---------	-----------

Piltsõnastik (Quizletis vms keskkond?) (Läbiv teema kogu õppeaasta jooksul)	Õpilane oskab koostada piltsõnastikku, arendab digipädevust	Õpilane otsib teemakohaseid sõnu ja sellele vastavaid pilte ning arendab oma digioskusi.
Essee reisimisest	Arendab õpilase mõtlemisoskusi, aitab kaasa mõelda, kuidas vähendada oma ökoloogilist jalajälge	Õpilane kirjutab essee, milles arutleb, kuidas tema käituks

9. klass (175 tundi)

Õppesisu	Õpitulemused	Lõiming läbivate teemade kaudu	Ainetevahelised seosed
Mina ja teised			
Minu tugevad ja nõrgad küljed. Koostöö. Inimestevahelised suhted. Teistega arvestamine. Eakohased probleemid ja nendega toimetulek. Essee või kiri teemal teemal <i>Minu õigused ja kohustused</i> .	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda.	Elukestev õpe ja karjääri kujundamine: Õpilane oskab seada endale eesmärgid ning tegutseda neid ellu viies süsteemselt. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: Õpilane väärtustab ühiselu demokraatlikku korraldamist, koostööd, kodanikualgatusi ja vabatahtlikkusele põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist.	
Kodu ja lähiümbrus			

Minu kodu. Elu maal ja linnas. Minu kodulinn Tartu. Keskkond ja jätkusuutlikkus.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki latusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab teemakohast sõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid.	Keskkond ja jätkusuutlik areng: õpilane saab aru loodusest kui terviküsteemist, inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest ning inimese sõltuvusest loodusressurssidest. Kultuuriline identiteet: õpilane mõistab kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana.	Teemaõppelõiming: võrdlev kirjand: Võrrelda kahe riigi ühiskonda rahvastikupüramiidide alusel. Ained: geograafia, matemaatika, ühiskonnaõpetus, ajalugu
Eesti ja maailm			
Minu kodu Eesti. Olen eurooplane. Eesti e-riigina. Mitmekultuuriline ühiskond Euroopas: kultuur, kombed ja sallivus. Eesti vaatamisväärsused ja kultuuritegelased.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest teemakohastest tarbe- ja meediatekstidest; - loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki latusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;	Keskkond ja jätkusuutlik areng: õpilane arutleb keskkonnaprobleemide üle nii kodukoha, ühiskonna kui ka üleilmsel tasandil. Kultuuriline identiteet: õpilane teadvustab ning õpib tundma mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust. Tehnoloogia ja innovatsioon: Õpilane saab aru tehnoloogiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste uuenduste	Teemaõppelõiming: essee “Sõdade mõju keskkonnale”.

	- kirjutab essee, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; - valdab teemakohast sõnavara, - valdab grammatika tarindeid; - järgib õigekirjareegleid.	vastastikustest mõjudest ning omavahelisest seotusest. Väärtused ja kõlblus: õpilane reflekteerib nii iseenda kui ka kaasinimeste käitumispõhimõtete üle, kasutades kõlbeliste konfliktide lahendamise ning vastutustundlike valikute tegemise oskusi.	
Igapäevaelu			
Tervislik eluviis. Meedia ja reklaam. Innovatsioon kui igapäevaelu abiline. Igapäevatoimingud: huvid ja raha. Essee või kiri teemal <i>Meedia meie ümber</i>.	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; - kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; - valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid;	Tervis ja ohutus: õpilane analüüsib erinevate (isiklike, sotsiaal-majanduslike, kultuuriliste ja keskkonna jt) tegurite mõju tervisele ja turvalisusele. Teabekeskond ja meediakasutus: õpilane arendab kriitilise tebeanalüüsi oskust. Tehnoloogia ja innovatsioon: õpilane arendab loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet uuenduslike ideede rakendamisel erinevates projektides.	

	- hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - järgib õigekirjareegleid.		
Õppimine ja töö			
Ametid. Elukestev õpe ja karjäär. Õpioskused ja -harjumused. Vahetusõpilane. Töövarjupäev. Essee või kiri teemal <i>Erialade maailm</i>	Õpilane: - kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi; - saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; - jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; - jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; - saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; - suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; - osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; - peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid; - kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt; - valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; - valdab grammatika tarindeid; - hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; - arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; - ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; - järgib õigekirjareegleid.	Elukestev õpe ja karjäär kujundamine: õpilane teadvustab oma huve, võimeid ja oskusi, mis aitavad kaasa adekvaatse enesehinnangu kujunemisele ning haridustee jätkamisega seotud karjääriplaanide konkreetsemaks muutumisele. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus: õpilane mõistab avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ning toimimist. Väärtused ja kõlblus: õpilane arutleb üldtunnustatud eetiliste printsiipide üle ja võtab neid omaks.	Teemaõppelõiming: CV koostamine, motivatsioonikirja koostamine. Ained: ühiskonnaõpetus, inglise- ja vene keel.

Lõiminguprojektid

Lõiminguprojekti nimi	Eesmärk	Tegevused
Kaardi koostamine (I, II, III)	Õpilane oskab kaardile märkida veekogusid, mäestikke, rahvaarvu jm andmeid, tunneb tingmärke, mõõtkavasid.	Õpilane tutvub erinevate riikide näitajatega (rahvaarv,taimestik, loomastik, mäestikud, veestik jne).
Võrdlev kirjand: Võrrelda kahe riigi ühiskonda rahvastikupüramiidide alusel	Õpilane oskab kasutada statistikat, lugeda diagramme ning võrrelda neid omavahel. Samuti oskab teha järeldusi.	Õpilane tutvub erinevate riikide andmetega.
Essee: Sõdade mõju keskkonnale	Õpilane oskab näha seoseid ja saab aru, et igal meie teol on omad kaugeleulatuvad tagajärjed.	Õpilane tunneb ajalugu ja kirjutab essee.
CV koostamine, motivatsioonikirja koostamine	Õpilane oskab koostada motivatsioonikirja ja CV-d, on valmis astuma järgmist sammu peale põhikooli.	Õpilane kirjeldab oma tugevusi ja nõrkusi ning oma motivatsiooni.

6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid.

Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist.

Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Eesti / vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist, 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist, 3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet. Eesti / vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase 1) suulist ja kirjalikku suhtlust, 2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist, 3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist, 4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevalikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomes osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Eesti / vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust. II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiaurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning ekirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiaurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust.

Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist. II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel 1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist, 2) tekstide jutustamist ja esitamist, 3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist, 4) omaloomingulisi töid, 5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Eesti / vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid peavad olema mitmekesised. Need peavad hõlmama suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu

luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mitterumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.